

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN22736	ImageGroup:	I3CN22812
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྩོགས་ཆེན་འཁྲིད་ཡིག་རིན་ཆེན་ཞལ་ལུང་། rdzogs chen 'khrid yig rin chen zhal lung /
Author:	
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs bsgrigs khang /
Date:	2019
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 2020

༡༡། །རྫོགས་ཆེན་འབྲིད་ཡིག་རིག་འཛིན་ ནལ་ལུང་བརྒྱགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ལྷ་ཁྱུ་འབང་ལུ་པ་ངག་དབང་གྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སེང་གཙུག་ནང་བསྐྱུན་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

༡། །རྫོགས་ཆེན་འབྲིང་ཡིག་རིག་འཛིན་
ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་སོ། །ལྷུ་ལ་དབང་ལུ་པ་རག་དབང་གྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫོང་འཚོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བཞུགས་སོ།།

དཀར་ཆག

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
འཁྲིད་ཡིག་རིགས་འཛིན་ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ། །(1)

༡༡། རྒྱལ་པ་རྩེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་འབྱིད་ཡིག་རིགས་འཛིན་
ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ། །

[illegible]

པོར་སྒོ་སྤྲངས་པའི་རིགས་ལ་ལོགས་སུ་དགོས་དོན་མི་འདུག་ཀྱང་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ལ་
སྒོང་དང་མི་གསལ་པ་རྣམས་ཚད་ན་ཉམས་ལེན་ལུང་བདེ་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པའི་གསལ་ལ་འདེབས་སུ་
ཚིག་ཏུ་དོན་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ལ་དོ་རྗེའི་ཚིག་རྒྱུ་ལས། གངས་ཁྲོད་ལུང་སྤྲངས་རི་ཅི་དུར་
ཁྲོད་སོགས། རབ་ཏུ་དབེན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སར། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྤྱིའི་གནས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་སྒོ་གསལ་འཕེལ་བྱིར་གངས་ཁྲོད། དགོ་སྒྲོར་འཕེལ་བྱིར་ལུང་སྤྲངས། དབྱིངས་རིག་གསལ་
བྱིར་རི་ཅི། མི་རྟག་པ་སྤྱི་བྱིར་དུར་ཁྲོད། རྣམ་གཡང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་བྱིར་དབེན་གནས། (༡༧)གནས་
ཀྱིས་གང་ཟག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་དམ་པ་གོང་མས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་གནས་རྣམས་
གསུངས་པ་ལ་ཆེར་སྤྲང་འཕྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་བསྒྲགས་ལ། དེ་བྲག་སྤྲང་འཕྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲང་
པས་བརྒྱབ་པའི་ཁང་བུམ་དོ་རྗེ་ཚོས་འབྱུང་གི་ཁང་བུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བརྒྱད་ཀྱི་མན་
དག་ལྟར་འདུ་བཞིན་དགོས་ཤིང་གནས་དེ་ལྟ་བུར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། བརྒྱད་ལྡན་ལྟ་དགོངས་
མཐོ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ལས། འབྲུལ་མེད་སྤྲང་པའི་དོ་རྗེ་སྤྲོབ་དཔོན་ལ། །ཞེས་སྤྲང་པའི་དོ་རྗེ་སྤྲོབ་དཔོན་
བརྒྱད་པ་ལྟམ་དུག་འདུས་བར་མ་ཆད་ཅིང་དབང་འཕྲིད་མན་དག་ལ་མཐས་པ། ལྟ་སྤྲོམ་གྲོང་དུ་གྱུར་
པའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པས་ཟབ་ལམ་འདི་ཉིད་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་སྤྲང་བྱས་པ་ཞིག་
ལ། དད་བརྩོན་སྤྲང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་དབང་པོ་རྣོ། །སྒོ་ཡངས་དམ་ཚིག་ལྡན་པའི་ལས་ཅན་གྱིས། །ཞེས་སྤྲོབ་
མ་དད་པ་དང་ལྡན་པས་བྱིན་རྒྱབས་འཕྲུག་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བས་ཉམས་རྟོགས་ལྡར་དུ་སྤྱི་བ། སྤྲང་
རྗེ་ཆེ་བས་ཐེག་ཆེན་ལས་མི་འདའ་བ། དབང་པོ་རྣོ་བས་ལྟ་སྤྲོད་ཟབ་མོ་དབྱེ་བྱས་པ། །སྒོ་ཡངས་པས་སྤྲོད་
པ་རྒྱབས་ཆེ་བ། དམ་ཚིག་གཅིང་བས་ཉེས་ལྡར་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གིས། །འོམས་ལྷ་པོའི་བར་དུ་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས། །ཚོས་འདིའི་སྤྲོད་གྲུར་རིག་ནས་གནད་བྱིན་ཏེ། །ཞེས་ལོ་དང་ལྷ་པོའི་གོང་ནས་འབད་
བས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་སྤོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟགས་ནས་རུང་བ་ལ་སྤྲོར་བའི་དུས་ཀྱང་། དབྱར་
མ་སྤོན་དང་དགུན་ཆུང་དབྱིད་ཀྱི་དུས། །ཟེར་གཉིས་དུས་སོགས་སྤྲངས་ལ་བབས་པའི་ཆོ། །ཞེས་དབྱར་
མ་སྤོན་དང་དགུན་ཆུང་དབྱིད་ཀྱི་ཟེར་གཉིས་ཀྱི་དུས་སོགས་གཙོ་བོར་ཐོད་ཀྱལ་དོ་སྤྲོད་དང་མཛོན་སུམ་

གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆད་ལ་དགོངས་གིང་གཟའ་སྐར་ཆོས་གངས་དུས་ལ་ངེས་པ་(༡༣)མེད་
པར་ཡང་གསུངས་པས་དུས་སྐབས་དང་བསྟན་ཏེ། ཆོག་གཏོར་དབང་ཡོན་ཁམས་གྱི་འཚོ་བའི་
ཉེན། ཡོ་བྱད་མ་ཆང་མེད་པ་སྟ་གོན་བྱ། ཁྱེས་ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོག་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ས་
གྱི་འཁོར་ལོ་དང་དབང་ལུང་འབྲིད་གྱི་ཡོན། ཁམས་འཚོ་བའི་ཟས་མལ་སོགས་མཁོ་བའི་རྩས་དང་ཡོ་
བྱད་ནམས་ཆང་བར་གསོག། དམ་ལྷན་དུག་ལྷ་ཤུགས་ཆུང་དག་སྦྱང་ཆེ། སློབ་བརྟན་རང་རིང་བཅེ་བའི་
གོགས་བཅས་ལ། ཁྱེས་གོགས་དམ་ཆོག་དང་ལྷན་ཞིང་དུག་ལྷ་ཤུགས་ཆུང་བ། དག་སྦྱང་ཆེ་ཞིང་སློབ་
བརྟན་རང་རྒྱད་རིང་བ། བཅེ་སེམས་དང་ལྷན་པ་དག་བཅའ་ཉེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩོམ་པ་དཔོན་
གྱིས། རེས་ཤེས་བསྐྱེད་ལྱིང་ལོ་རྒྱུ་ཟབ་མོ་ཡང་། བརྒྱད་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ལུང་སྦྱར་བཤད། །
ཅས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་ཡངས་པའི་གྲོང་ཀ་དག་རང་བྱུང་གི་པོ་ཏ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
ལྷན་འོད་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ། རང་རིག་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱོས་བྲལ་ལས་རིག་རྩལ་མ་འགགས་འོངས་
སྐྱེ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་གྲུབ་བདེ་ཆེན་ལ་སྐྱ་ཆོག་ས་རང་གར་གྱི་འཁོར་བདེ་ཆེན་རིགས་བསྐྱེས་གྱིས་
བསྐྱོར་བའི་ཆེ། ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་ཨ་ཏི་སྟིང་པོའི་དོན་དགོངས་པ་རང་གར་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ལས་
བཟང་རན་མཐའ་གྲོལ་དགོངས་པ་གཅིག། གཏིང་གསལ་ཆོས་ལུ་སྐྱེད་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་
པ་ལྷ་ལྷན་དུ་བཞུགས་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་མི་གཞན་པའི་བྱང་སེམས་ཤུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བཀའ་
ནམས་བསྐྱེས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་གདམས་པའི་རྒྱལ་ནི། རྩོམ་པ་དཔོན་གྱི་གར་པོ་ཏ་ལའི་རྩེར་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མར་ཏི་ཀའི་བཀའ་ཤུགས་ཏུ་བསྐྱོབ་པའི་འཕྲེང་གིས་འཆི་
མེད་ཆེད་རིགས་འཛིན་བརྟེན་ནས་རྩོམ་བཅས་(༡༤)མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཐལ་འོད་ལཱའི་གཞལ་
ལས་སུ་སྐྱེད་རས་གཟིགས་དང་དངོས་སུ་མཛལ་ནས་དབང་གི་རྒྱ་པོ་རྩོགས་པར་ཐབ་སྟེ་གྲུབ་པ་མཐར་
བྱིན་མཛད་པའི་མཐར་མན་དག་ལྷན་ཐབས་གྱི་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་ཁ་བཀའ། བོད་ལུལ་འདིར་མངའ་
བདག་རྗེ་འབངས་གྱི་དོན་དུ་ཐེབས་པའི་ཆེ་གདམས་པ་འདིའི་སྐྱོན་ནས་དངས་མའི་འཁོར་ལྷ་སྟོན་གྲོལ་
ལ་བཀོད། ཆོས་སྐྱོར་ནམས་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་གྱིས་སྐྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐ་མཏོག་ཏུ་གཏམས་པ་བསམ་ཡས་

བར་ཁང་གི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ལས་འགྲོ་ཅན་ལ་སྒོམ་ལམ་དུ་མཛད་ལ།
དེའང་རིགས་འཛིན་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་ཡུང་བྱང་ལས། འདི་ནས་ཉི་མ་རུབ་ཐོགས་སུ། ཡང་འདུལ་བ་དུན་
ཅུ་ཡི་སྟེ། གོ་གར་གྲུ་ཡི་ཁག་ནོན་བྱང་། རི་རྒྱལ་གྲང་ཆེན་འགྲིང་འདྲའི་འདབས། རྒྱ་ཆེན་དག་པོ་འབབ་
པའི་འགམ། ལྷོ་པོ་མ་ཐང་ཞེས་བྱའི་ཡུར། རྩེ་རིགས་སྒྲགས་འཆང་ནལ་འབྱོར་བ། ལམ་མ་རྒྱལ་མཆོན་
གཉིས་ཀྱི་ཡ། ཀྲུན་བཟང་དགོངས་པའི་སྒྲོང་ནས་བསྐྱུན། བེ་མ་འཛོ་རྒྱལ་སྒྲུལ་པའི་སྐས། སྒྲུན་
བདུན་ཆོགས་སམ་མཐའ་དུ་འབྱུང་། ལྷུ་མས་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉི་མའི་སྒྲོག་ཅིང་། སྒྲིས་པའི་ལོ་ནས་བདེ་སྦྱིད་
ལྡན། ལུལ་ཁམས་བདེ་ཞིང་བསམ་དོན་གྲུབ། རྒྱ་ཁམས་ལུག་གམ་སྒྲེལ་ལོ་བ། བདག་གིས་བྱིན་
བརྒྱབས་བརྒྱ་རྒྱལ། འཛོ་རྒྱལ་བྱིན་བརྒྱབས་འོད་ཟེར་མིང་། ཆོས་རྒྱལ་བྱིན་བརྒྱབས་གྲོ་པོ་ལོད། །
ནམ་སྟིང་དོ་རྩེ་ཐོགས་མེད་ཅལ། བདུད་འཛོམས་བྱིན་བརྒྱབས་དོ་རྩེའི་མིང་། བེ་རོས་བྱིན་བརྒྱབས་
གཏིར་བདག་གྲིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་སྐུ་མཆོད་གཉིས་བྱན་མོང་དུ་ཡུང་བརྟན་པའི་སྒྲེལའི་ལོ་
པ་དང་དོ་རྩེའི་མིང་ཅན་ནི་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱི་དགུང་སྟིང་དང་མཆོན་གསལ་(༤ན)བར་བརྟན་ལ།
སྒོས་གཏིར་འཕོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ལས། བདག་གི་སྒོམ་ལམ་དབང་བཅན་པས། རོ་རྩེ་
བདུད་འཛོམས་སྒྲེལའི་མཐའ་བ། དྲང་སེམས་སྒྲེལའི་ལོ་པ་ཞིག ལས་ལྡན་ཐོག་འབབ་ཀླུ་པ་དུ་འབྱུང་། རི་
ཡིས་འདི་འབྱིན་འགྲོ་འདྲན་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་མངའ་རིས་སྒོ་པོ་མ་ཐང་གི་ཡུར་ལྷ་རིགས་སྒྲགས་འཆང་
འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་སྐས་སུ་འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་སྐུ་གཏིར་ཆེན་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་རམ་ལེགས་ལྡན་
བདུད་འཛོམས་དོ་རྩེས་ཡབ་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་བཤེས་གཉེན་ལུ་བཙུ་ཅ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་འཛོལ་པའི་
ཆོད་དུ་དབུས་གཙང་སྟོད་སྟོད་ཀྲུན་ལ་བྱིན་ཏེ་དཀའ་བ་སྦྱད་ཅིང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་མཐའ་བྱིན།
སྐབས་ཤིག་སྐྱོ་གྲོ་སྒྲག་ཆོད་དུ་བཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་དང་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཞལ་
མང་དུ་བརྟན་ཅིང་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། གནས་ཀྱི་ཡུང་བརྟན་ལྟར་སྐྱོ་གྲོ་ཉིད་
ནས་ཁ་བྱང་རྟེན་དེ། ལུགས་གསུམ་མི་འབྱུང་དཔལ་བསམ་ཡས་བར་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་རྣམ་པར་སྤྲང་
མཛད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཟབ་གཏིར་འདི་ཉིད་སྒྲུན་དངས། དེའི་ཆེ་ཁང་སྐྱ་ནམ་པ་དང་རིགས་འཛིན་ཆོད་

ཤེས་དུ་སྐྱེ་འཁྲུངས་པ་གསལ་བར་བློན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་བཀའ་ལྟུང་། མཆིམས་ཐུང་ཡང་དབེན་
མོགས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཉམས་ལེན་རྟགས་ཐོན་པར་མཛད་
ནས་འཕྲི་གུང་བྱང་རྒྱུད་སྤྱིར་ཐོག་ཁག་མེར་ཁང་གི་ཡང་དབེན་དུ་ཤོག་སེར་རྒྱམས་ཐང་ཅིང་ལུང་བསྟན་
ལྟར་བྱིན་སྤྲུམ་གྱི་དབང་བཀའ་སྟོན་མེད་གསང་རྒྱུའི་ཚུལ་དུ་ལོ་གསར་རྩ་བར་ཞལ་ཕྱེ་བས་ལུམ་ཚུ་
ཁོལ་ཞིང་ཁ་རྒྱན་གྱི་པ་ལུ་ལས་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ། རྒྱུ་ཁང་དུ་བྱི་བཟང་རྒྱན་དུ་འཐུལ་ཞིང་ཡིག་དུག་གི་རང་
རྩ་སྟོག་པ་མོགས་གསང་བ་བསམ་(༧)གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱལ་བར་ཐར་པ་དང་ལྷན་པའི་གཏེར་ཆོན་
ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་ལྷན་བདུད་འཛོམས་དོ་རྗེས་ཐུབ་ཆོས་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་མང་
པོར་སྐལ་པའི་ནང་ནས། ལོ་རྒྱུས་ལུང་བསྟན་དུ། བྱང་ནས་དོན་གྲུབ་སྐྱ་ཚོགས་དཔལ། །དཀོན་མཆོག་
ལུན་ཚོགས་འཐུང་གནས་མགོན། །ཁྱོ་ལུང་འཛིན་བྱེད་ལས་ལྷན་འཐུང་། །ཞེས་པའི་བཀའ་བབས་གྱི་
ཆོས་བདག་པ་ལེ་བ་རྒྱལ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་ལ་རྫོགས་པར་གནང་། དེ་ལ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་
ཟས་སྤྱིན་མོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཡང་མིན་རྗེ་རྟག་ལུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་
གྱིས་གསན། དེ་ལ་རྗེ་བ་ལེ་བའི་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་མཆོག་མཁས་བཙུན་བཟུ་གིས་དཔལ་གྲུབ་གྱིས་
གསན། དེ་ལ་བཞ་ཆོན་པེ་མ་ལ་མི་དཔེ་རྒྱལ་བར་རྒྱལ་བ་བྱུང་བདག་ཁྱ་ཆོང་པ་སྟོ་གོས་མཆོག་གི་དོ་
རྗེས་ལེགས་པར་གསན་ནས་ཆོས་འདིའི་སྟོག་འཐུད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཐའ་གྲས་པ་ལ་ཞེས་མོགས་ལོ་
རྒྱུས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོབ་བསྐྱེད་ཅིང་འཇུག་པ་བདེ་བར་བྱེད་ན་སྐབས་འདིར་རྒྱལ་ཚོན་ནམ་རས་ཤིས་གང་
རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་ལེགས་པར་ནོད་ནས་འཁྲིད་དོར་ལ། རྩོན་འགྲོ་།དོར་གཞི། རྗེས་དང་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩོན་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་རྩོན་འགྲོས་
རྒྱད་སྦྱངས་སྦྱབས་འགྲོ་བ། །ཞེས་པས་འདི་དང་པོ་འགྲོ་མའི་ས་བཅད་དང་པོ་རྩོན་པར་དལ་འབྱོར་
རྟེན་དཀའ། འཆི་བམི་རྟག་པ། ལམ་པའི་ཉེས་དམིགས། ལས་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་གཞག་རྒྱལ་ལས་ཐུན་
མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་རིགས་ལ་གཏོད་མི་དགོས་ཀྱང་མ་སྦྱངས་པ་རྒྱལ་ལ་ལམ་གྱི་རྩང་དོ་རྟ་
བུ་ཡིན་པས་ཐུགས་སྦྱང་ཡང་སྤྱིང་འདུས་པའི་ཆོས་སྟོན་ལམ་རིམ་ཆོན་མོ་དང་ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་ཕྱིར་

པ་སོགས་(༥༥)ཡིག་ཆ་གཞན་ནས་སྒྲུབ་ཏེ་དོ་རུས་ཐུག་པར་སྒྲིང་། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྒོན་འགོ་ལ་ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྟོག་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། དམན་པ་ལས་ལྟོག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ།
སྤྲིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་ཡིག་བརྒྱའི་སྒོམ་བརྒྱས། བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་མོས་གུས་ནལ་འབྱོར། ཚོགས་
གསོག་པ་མཛུལ། བར་ཆད་སེལ་བ་སྒྲུབ་འཁོར། སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་བདུན་ལས། དང་
པོ་སྐྱབས་འགོ་ནི། སྐྱབས་ལུལ་སངས་རྒྱས་ཚཱ་དང་དགེ་འདུན་གསུམ། །སྤྲུལ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་
གསུམ། །དོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྟེན་གསུམ་སྟེ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩུལ་ནི། འཁོར་
བ་སྐྱག་བསལ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་འདོད་
ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྒྲུབ་ཏེ། འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བཞུགས་ནས་བྱང་གཏིར་གྱི་སྒོན་འགོ་
གནད་ཀྱི་གཟེར་ལུའི། བདག་དང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཞེས་པ་ནས། ཅེ་གཅིག་གུས་པས་
སྐྱབས་འགོ་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་བརྗོད་དོན། རང་གི་སྒྲིབ་པའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བཞི་
པའི་ལྟེ་བར་བརྒྱད་པ་དུག་འདུས་ཀྱི་དོ་བོ་རྩ་བའི་སྤྲུལ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒོམ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་དཔུལ་
འཇུམ་གཟི་མདངས་དང་ལྟན་པ། ཤར་གྱི་འདབ་མ་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་དུ་ལྷ་ཀྱ་སེང་གེ་སོགས་སྐུ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ཞི་ཞོའི་ཚོགས། ལྟེ་འདབ་མ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀུན་
ཏུ་གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་རྒྱུད་འབུམ་ཐུག་དུག་ཅུང་ལྷོགས་པམ་དང་གསེར་དང་བེ་རྩུས་དེས་པའི་བཏགས་
གྲོལ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་བྱབ་པའི་ཚས་དཀོན་མཆོག་ །ཁུབ་ཏུ་རིགས་གསུམ་(༥༦)མགོན་
པོ་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན། བྱང་དུ་གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་འགོ་ཚས་སྐྱང་སྒྲིང་ལེ་ཀ་རྩ་
ཏི་དང་བྱབ་འཇུག་གིར་བྱ་ཅན་སོགས་སྒོས་ཀྱི་སྐྱང་མའི་ཚོགས་རྣམས་གསལ་གདབ། འོག་ཏུ་བདག་
གིས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
རིགས་དུག་ཏུ་འབྱུངས་པ་རྣམས་ཐར་པའི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། ཀྱི་མ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བར་འབྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཚོག་རྒྱུད་དུག་ཆར་གཅིག་བརྗོད་ནས། ཡོན་ཏན་ཀུན་
འབྱུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་གནས། །ཞེས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། ཚས་སྒྲོང་དམ་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་

མཆིའི་བར་ལན་གངས་གསུམ་མམ་བདུན་གང་རུང་དང་ལས་བྱང་གི་སྐྱབས་འགོ་བརྒྱུའམ་ལྷ་བཅུ་མོགས་
བརྟེན་ཅིང་ཡིད་ཁྱད་ཤེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོས་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་ཏེ་ཆོས་
སྐྱ་མོ་འདས་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྦྱོབ་བྱེད་དང་བལ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་
རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་གཞན་དོན་བསྐྱབ། །
ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཞི་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཐོག་དམན་ལ་གོལ་བ་མ་ཡིན་
པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་ནས་ཐན་འདོགས་འདོད་ཀྱི་སྦྱོན་སེམས་དང་དེའི་ཆེད་དུ་རང་
ལུས་ལྟ་སྦྱར་འཆར་བ། ཅུ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་འབྱོརས་པ། དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འབྱོརས་པ། སྦྱོས་བལ་
ཀ་དག་རྟོགས་པ། འདོད་གསལ་སྤང་བཞི་འཆར་བའི་ཟབ་ལམ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་བྱུངས་
ཏེ་རང་རིག་གཤོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་རྒྱུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་འགོ་བརྒྱམས་འབྲེན་
(༦ན)པར་བྱེད་སྒྲམ་དུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ། བདག་གིས་དུས་གསུམ་བསམས་པའི་དགོ་
བ་ཡིས། །ཞེས་མོགས་ཆོག་རྒྱུ་ཅི་རིགས་པ་བརྟེན་དོ། །

གསུམ་པ་ཡིག་བརྒྱའི་ནལ་འབྱོར་ནི། རྒྱལ་པའི་ཐུགས་སྦྱོག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ནི། །སྟོབས་
བཞིའི་བཤགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རང་རྒྱུད་སྦྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་གི་སྐྱ་ལུས་ལེམ་པོ་འདིའི་ཞེས་མོགས་
ཀྱི་སྦྱི་པོར་རྩོམ་སེམས་དཔལ་བསྐྱེད་ལུགས། །ཞེས་པ་ཤེས་ཆེ་བ་ལ་མཐིང་ག་ །ཞེས་སྦྱ་དང་རྒྱལ་ཅན་
ལ་སེར་པོ། །གཏི་མུག་ཅན་ལ་དཀར་པོ། །འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་དམར་པོ། །ཐུག་དོག་ཅན་ལ་ལྗང་ལྷ་
རྣམས་གང་འདུལ་ཀྱི་སྐྱ་དང་། །དུག་ལྟ་སྦྱི་འཛོམས་ལ་རྩོར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྟར་རྩོར་སེམས་རིགས་ལྷ་
རྣམས་བསམ། །དེ་ཡི་ཐུགས་ཀར་ཡི་གེ་ལྷ་ཞེས་པ་རྩྱ་དུ་བསྐྱར་རྩྱི་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་རང་མདོག་དང་མཐུན་
པས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་པོང་ནས་ཐོན། རང་གི་སྦྱི་པོ་ནས་ཞུགས་
ཏེ་སྤྲིག་སྦྱིབ་ནད་གཤོར་ཐམས་ཅད་དུད་ལ། །སོལ་ལ། །རྣག་ཤག །སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྒྱུ་ཐེལ་
གཉིས་དང་བཤད་གཅི་གཉིས་ནས་ཐོན་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པར་བསམས་པའི་དམིགས་

པ་དང་བཅས་ཡིག་བརྒྱུ་པ་གྲག་སྟོང་གི་རང་ནས་ཅི་ལུས་བསྐྱེ། དེའང་སྤྱི་པོར་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས།
སྒྲགས་དང་ཉིང་པེ་འཛིན་ནི་གཉེན་པོ་ཀྲན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས། སྟོན་ཆད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་སེམས་
ནི་རྣམ་པར་སྦྱོར་འཕྱིན་པའི་སྟོབས། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་སྤོས་སེམས་ནི་སྤྲར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་
ཏེ་སྟོབས་བཞི་ཆད་པའི་སྟོན་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་དོན་དོར་སེམས་ཀྱང་སྤྲ་མའི་བར་བལྟས་ནས། བདག་
གིས་མི་ཤེས་པ་དང་བག་(༧)མེད་པ་དང་མ་གྲུས་པ་དང་སྟོམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲིག་ལུང་ཉེས་
པའི་ཚོགས་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱུན་སྦྲར་མཐོལ་ལོ་
བཀགས་སོ། སྤྱི་བ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཅད་པས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་འོད་དུ་ཁུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་
པའི་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་རང་དུ་ཕྱུང་ཟད་ཅིག་མཉམ་པར་འཛིག་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲིག་
སྤྱི་བ་དག་བྱ་དག་བྱེད་དང་བྲལ་ཏེ་སྦྲང་གྲག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ནས་
བསྐྱེད། དེའང་ཅ་བ་སྦྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀ་
ནས་དག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་ངོ་འཕྲོད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུང་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་སྐྱུང་བྱ་སྦྱོང་བྱེད་དང་
བྲལ་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མཚམས་མེད་ལྡེའི་ལས་བྱས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ་སྦྱངས་
ཏེ་འཁོར་བ་དོར་ནས་སྦྱག་སོ། །

བཞི་བ་མོས་གྲས་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཕྱིན་སྐབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་སྟེ། སྤྲ་མའི་ལམ་
མཚོག་མོས་གྲས་གནད་དུ་བསྐྱེན། ཞེས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་གཟུང་། རང་
གི་ཡུལ་མཁར་ཁང་ཁྱིམ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཕྱི་སྦྱོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་ ཁང་བཅུད་གྱི་སེམས་
ཅན་འཆི་བ་སོགས་རིགས་དུག་གི་སྦྱག་བསྐྱེད་པས་མ་པའི་མི་རྟག་པ་བྱུང་དུ་བཅད་དེ་བསྐྱོམས་པས་
ཆོས་ལ་རམ་རམ་ལུགས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་
པའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནའང་རང་ཉིད་སྐལ་བ་དམན་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་འདིར་དེ་
ལས་སྦྱོལ་བའི་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་སྟོན་པའི་དོ་རྗེ་སྦྱོབ་དཔོན་དེས་ཆོ

(ལྔ)འདིར་སངས་རྒྱུ་གི་སར་འགོ་བའི་ལམ་བསྟན་པ་སར་རང་སྟན་སངས་རྒྱུ་གི་ལམ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་ལྟར་དགོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྲོ་མའི་ནལ་འཕྱོར་བསྐྱོམ་
སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་རྒྱ་བོར་མེད་གསེབ་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་བསྐྱེད་
ལྷའི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲོ་མ་ནམ་པ་སྤྲོ་མ་དོ་རྗེ་འཆར་བསྐྱེད་འཕྱོར་ཅལ་སྤྲོ་མ་དོག་
མཐོང་ནག་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཅིས་སྤྲོ་མ་གསུམ་པ། དཔུ་སྤྲོ་པལ་པའི་ཐོར་རྒྱ་གསེབ་ཅན་གཅིར་ལུ་དུས་
པའི་རྒྱན་དུག་གིས་སྤྲོ་མ་པ། ལྷག་གཡས་དོ་རྗེ་ཅེ་ལུ་པ་ལྷགས་ཀ་དང་གཡོན་དེལ་ལུ་འཛིན་པས་ལུས་
ལ་འཕྱུད་པ། དེའི་པར་གཡོན་དུ་ལུས་ཡེ་ཤེས་འཆོ་རྒྱལ་སྤྲོ་མ་དོག་དཀར་མོ་བསྐྱེད་ལོན་པའི་ལང་ཆོ་
ཅན་རྒྱ་མ་དང་རྒྱ་ག་རྒྱས་པ། ལྷག་གཡས་ཡལ་གྱི་མགུལ་ནས་འཕྱུད་ཅིང་གཡོན་ཐོང་བ་བདུད་ཅིས་
གར་བ་སྤྱོད་པ། དཔུ་སྤྲོ་མ་གསུམ་སྤྲོ་མ་རྒྱུ་ཏུ་ཉིལ་བ། ལྷག་རྒྱ་ལུ་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། ཡལ་དོ་རྗེ་
སྤྲོ་མ་གྱིང་དང་ལུས་པསྤྱིང་འཕྱུག་སྤྲོ་མ་མཛད་པ། མཚན་དཔེ་གསལ་རྒྱུ་གསུ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡེ་
ཤེས་རང་འོད་འཕྱག་པའི་སྤྱོད་ན་བཞུགས་པའི་དབལ་བར་སྤྱོད་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷན་མར་
པོ། ལྷགས་ཀར་སྤྱོད་ཐོ། ལྷེ་བར་སྤྱིང་མར་པོ་དང་མ་མཐོང་གསེབ་མཚན་པ་སྤྲོ་མ་གསུམ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོར་བསམས་ཏེ་གདུང་ལྷགས་དུག་པོའི་སྤྱོད་ནས་ཐོག་མར་ལས་བྱང་གི་རྒྱུད་འདེབས་
ཆར་གཅིག་གམ་མི་སྤྱོད་ཆད་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཆོས་སྤྲོ་མ་དང་པ་མཐོང་ཡས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
སོ། བདག་ལ་དབང་བསྐྱེད་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་ཏུ་གསོལ། འོངས་སྤྲོ་མ་གསུམ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ། །
བདག་ལ། ལྷགས་སྤྲོ་མ་(ལྔ)འཕྱུང་གནས་ལ། བདག་ལ། ལྷགས་འཕྱོམ་ཤེས་འཆོ་རྒྱལ་ལ།
བདག་ལ། ལྷག་མ་དོ་རྗེ་བདུད་འཛིན་ལ། བདག་ལ། ལྷག་ཉིད་སྤྱོད་ཉི་ལྷེ་འོད་ཟེར་ལ། བདག་
ལ། ཆོས་བདག་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་ལ། བདག་ལ། ལྷགས་བརྒྱན་དག་དབང་ནམ་རྒྱལ་ལ།
བདག་ལ། ལྷགས་མེད་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱི་ལ། ལྷག་བདག་སྤྱོད་མཚན་དོ་རྗེ་ལ། བདག་
ལ། དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲོ་མ་ལ། བདག་ལ། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲིའི་ལྷ་ཆོགས་ལ། བདག་ལ།
མཆོད་ལུ་མ་དོ་རྗེའི་སྤྱོད་ཐོགས་ལ། བདག་ལ། དབང་བཞིས་བདག་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པ། །

གསུམ་མཁུལ་ཆོགས་འཁོར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལ། རྩོན་ཐུང་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོགས་གཉིས་གསོག་པར་མཛད་པས་དེས་པར་གལ་(པ)ཆེ་ཞིང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའི་ལུགས་ལ་དགའ་བ་བརྒྱ་ཡུག་སྟོན་པ་རྣམས་འདིར་མཁུལ་དུ་བསུས་ཏེ་ཐབས་ཟབ་མོའི་སྟོན་ས་
མཛད་པས་སྤྱིའི་མཁུལ་ལ་གསེར་དབུལ། །ལམར་བ། རྩོད་ཤིང་སོགས་ཅི་འཕྱོར་བའི་མཁུལ་དང་ཆོས་སྤྱིའི་
རྒྱར་གྲོན་གྱིས་མཆོན་པ་ལྟ་གོན་བྱ་བྲ་མ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཞིང་ལ་སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་ཉི་རྩུ་སོགས་དངོས་འཕྱོར་
ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཏེ། བ་མོ། དབང་ཆེན་གཞལ་ཡས་དབུས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབུལ། ལྷ་མ་
ཡོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ལ་ནང་གི་མཁུལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་ག་ཁག་རུས་པ་དང་
གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ག་ལྟ་བུ་དང་ཅི་ལྟ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ། བདག་ལུས་འབྱུང་བཞི་འདུས་
པའི་སོ་བྱང་དུ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། ལྷ་མ་ཆོས་སྤྱིའི་ཞིང་ལ་གསང་བའི་མཁུལ་དངོས་སམ་ཡིད་ཀྱིས་
གཟུང་མ་དབུལ་ཏེ། རྒྱ། བསྐྱེད་ཆོགས་ཡིད་འཕྲོག་ལྟ་མའི་གཟུགས། །ཞེད་བྲ་ལུ་འབྱུང་རྩ་ག་མཛོན་
པར་རྒྱས། །དབང་པོ་དུག་ལ་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་བ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་
དབུལ། །མཁའ་ལ་མཁའ་ཡི་སྒྲོར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བྱངས་
པའི། །བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས་དབྱེས་བསྐྱེད་ནས། །ཐབས་ལས་ཟབ་མོས་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བྱིན་
སྟེངས། །ཞེས་བརྗོད། ལྷ་མ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡང་གསང་སྟོན་པ་མེད་པའི་མཁུལ་དབུལ་བ་ནི།
རང་སེམས་མཁའ་ལ་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་ལུལ། །རྩིན་འཛའ་ལྟར་སྤང་སེམས་ཉིད་གཅིག་སྤྱིའི་འབྱུལ། །
སྟོ་འདས་རིག་ཏོ་འཕྲོད་པའི་མཆོད་པ་ཡིས། །སྟོན་བྲལ་ཀ་དག་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཞེས་སྤྱི་
ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་ཆོགས་བསགས་ནས་(འཇ)མཆོད་ལུལ་གྱི་སྤྲ་མ་འོད་དུ་ལྷ་
རང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཁྱེག་གིས་འདྲེས་པས། །ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་འོད་དཀར་སེར་དམར་
ལྗང་དུ་ལྷ། བྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཡང་འོད་དུ་ལྷ་སྟེ་ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཐིམ། །འོད་དེས་རིགས་
དུག་གི་སྤྲལ་བསྐྱེད་སྒྲུངས། །གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཡི་རོ་པོར་གྲིག་གི། །སྤྲར་གསལ་ཆད་ཆོས་
ཀྱི་སྤྲར་དེར་རི། །སེམས་གསལ་སྟོང་དུ་ཡིར་ཏེ་བའི་རང་ནས་རང་བབས་སུ་མ་ཉམ་པར་འཛོག་ །མཁུལ་

ཡུལ་བས་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་འཕེལ། ཞིང་ཁམས་བཟང་པོར་
སྒྲེ། སྤྲ་མ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བལྟས་ནས་ཡུལ་བས་རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོར་རོ་འཕྲོད། ཚས་སྐྱར་བལྟས་
པས་ངེས་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱད་ལ་སྒྲེ། ཡོངས་སྐྱར་བལྟས་པས་སྐྱར་དང་ཞིང་ཁམས་རྒྱས། གྲུལ་སྐྱར་
བལྟས་པས་འགོ་བ་དབག་མེད་འདྲིན་པར་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་ཞིང་རྒྱ་བསྐྱོད་
ནམས་གྱི་ཚོགས་པས་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཏུ་ཡི་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གསོག་ལུས་པའི་དགོས་
པ་ཡོད་དོ། རྫོགས་ཆེན་གཞན་ལ་སྐབས་འདིར་ཀྱུ་སྤྱི་ཚོགས་གསོག་ཡོང་བ་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱིང་གཏེར་གཞུང་དུ་མི་གསལ་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ལ་སྤྱོད་ན་གཞན་
ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ།

དུག་པ་སྐྱར་འཁོར་དང་བདུན་པ་སྤུམ་དབང་གཉིས་ནི། བྱི་ནང་མཚམས་བཅད་སྐྱབ་པའི་
གཞུང་བསྐངས་ཏེ། བསྟེན་སྐྱབ་རྫོགས་ནས་སྤུམ་དབང་ལེགས་པར་བསྐྱར། ཞེས་པ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་
པའི་སྟོན་དུ་སྤྱོད་དེ་བོན་བསྟེན་པའི་ཁ་གསོ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམ་ཞིང་གཞུང་བསྐངས་
ནས་བསྟེན་སྐྱབ་བྱས་ཏེ་སྤུམ་དབང་བསྐྱར་རྗེས་སྤུམ་དབང་གི་འཕྲིད་འཕེབས། དེས་(ལ་)མཚོན་འག་
མའི་འཕྲིད་ནམས་གྱི་འགོར་སོ་སོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་རྒྱས་པར་སྤྱོད་ན་ལྟར་ལེགས་
མོད་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་དབང་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་བསྐྱར་བའི་ལུགས་སུ་བཀྲིས་ནས་མ་སྤྱོས་སོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཆེ་འདིར་འཛང་རྒྱ་བ། འབྲིང་
བར་དོར་འཛང་རྒྱ་བ། ཐ་མ་དང་རྟིག་ཅན་བཅོན་ཐབས་སུ་འཕོ་བའི་གདམས་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ལ། སྤུམ་དབང་གི་འཕྲིད། གསང་དབང་གི་འཕྲིད། ཤེར་དབང་གི་འཕྲིད། རིག་པའི་རྩ་བ་དབང་
གི་འཕྲིད་དང་བཞིའི་དང་པོ་སྤུམ་དབང་གི་ལམ་སྤངས་སྟོང་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཕྲིད་ལ། བྱི་ནང་བདེན་འཛིན་
འཕྲུལ་པ་དག་བྱའི་བྱིར། གསལ་སྟོང་སྐྱེ་འཕྲུལ་ལྟ་ཡི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ། ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱེད་པ་མ་
དུ་ཡོ་ག ལུང་ཨ་ལུ་ཡོ་ག རྫོགས་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་
མེད་རང་རིག་ཅི། ཞེས་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་ཚས་ཐམས་ཅད་ཡོ་གདོད་མ་ནས་སྤྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཀ་དག་ཆོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་ལས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
པས་དོན་དམ་པར་མེད་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བརྒྱུད་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གདངས་འགག་མེད་དུ་གར་བ་ལོངས་སྐྱེ་ཀྱན་ཏུ་
སྤང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན། སྤྱང་ཉིད་སྤྱང་རྩེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་གདངས་དེའི་རང་ནས་ཆུ་ལས་ཆུ་ལྟར་
རྟོལ་བ་ལྟར་རང་གི་རིག་པ་རྟེན་དམར་པོ་འིང་ཆ་ཆོག་དྲག་དང་བཅས་པ་ལས་གྱིས་གར་བ་ནི་སྐྱལ་སྐྱེ་
རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱེ་ལྟར་དཀར་མེར་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ཆད་པ་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་མིམ་བཅུགས་སུ་བསྐྱེད། དེའི་སྤྱང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ཆད་པ་ལས་འོག་གཞི་སྐྱ་(༡༠ན)ཆོགས་
བསྐྱེད་དང་སྐྱ་ཆོགས་རྩོ་རྩེ་ལྟེ་བ་ལྟེ་བཞིའི་སྤྱང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ལྟ་ལས་ལྟལ་པའི་གཞལ་ལས་
ཁང་དམར་དཀར་མེར་སྐྱེ་ལྟར་བའི་ཕྱིག་པ་མིམ་པ་ལྟར་དམན་པ། དེའི་སྤྱང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མ་གྲུ་
བྱེད་འབྱུང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་གྱིས་སྐྱམ་པ། སྐྱ་འབྱལ་དུ་འདོད་སྐྱམ་གྱི་ཁ་འགམ་མ་གྲུས་བསྐྱོར་
བར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱ་མ་ལྟར་ན། དེའི་སྤྱང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེ་སྐྱལ་གྱིས་
བཞེག་པའི་གསེར་གྱི་སྤང་ལེབ་ཀྱི་ཁ་ནས་དུ་བ་དང་དུ་བྱེད་འབྱུང་བ། བར་ཀ་བ་བརྒྱུད་གྱིས་བཞེག་པའི་
བསྐྱེད་གཏུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ་གཏུང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་བྲེ་མ་སྐྱེ་ནང་མ་དང་བྲེ་མ་
གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ལ་བཀལ་བའི་བྱ་འདབས་ལས་འབྱུང་བའི་མདའ་ཡབ་སྐྱི་རྒྱགས་ཁ་བྱུར་དུ་བརྟན་
པའི་དབྱིབས་ཅན། དེའི་སྤྱང་དུ་སྐྱ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱོར་བར་གདུགས་དང་རྒྱལ་
མཚན་ལ་སོགས་པས་སྐྱམ་པ། དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གི་སྤྱང་ནས་ཀ་རྒྱུད་གིས་བཞེག་པའི་རྒྱ་སྐབས་རིན་
པོ་ཆེའི་རྟོག་དང་བཅས་པ། སྐྱ་འབྱུར་གྱི་གཞུང་ལས། འདི་ཡན་མཚོད་རྟོན་གྱི་བུམ་པའི་དབྱིབས་འདོན་
པའང་ཡོད། སྐྱ་བཞི་སྐྱ་སེའི་མདུན་དུ་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་བཞེག་པའི་རྟ་བབས་སྐྱམ་སུ་བཞི་ལ་འཁོར་ལོ་
རི་དྲགས་སོགས་ཡོད་པའི་བུམ་མགོ་ཅན་མཛད། ཕྱིག་པའི་འགམ་དུ་འདོད་སྐྱམ་ལ་མཚོད་ལྟ་གར་བྱེད་
པ། བྲེ་རོལ་ཏུ་རྩོ་མེ་རི་རྩར་ཁོད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་བསྐྱོར་བ། གཞལ་ལས་ཁང་གི་ནང་གི་གར་དཀར་
སྐྱ་སེར། ལུབ་དམར། བྱུང་ལྟར། དབུས་སྐྱེ་བའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ལྟེ་བ་སྤྱང་པ་ཕྱིབས་བཞི་

སྐྱབས་སྐྱོང་ཅན་ཅིབས་ཀྱི་ཕྱ་བ་ལས་ཆ་ཐུན་ཕྱིན་གསུམ་གྱིས་མཐོ་བའི་དབྱེ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྷ་བའི་
 མདུན་པོས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་བཞིར་སྒྲ་གདན། ལྷ་རྒྱུ་ཏུ་ཉི་མ་དང་པོ། ཅིབས་བཞི་དང་སྒོ་
 བཞིར་(༡༠བ)པད་ཉི་ཞིང་རྒྱུ་གི་གདན་རེ་གསལ་གདབ། དབུས་ཀྱི་གདན་སྟེང་དུ་རྒྱའི་ས་བོན་
 རྩི་ཡིག་བབས་པ་འོད་དུ་ཁྱེན་ལྷ་བའི་གདན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་གདངས་འོད་
 ལྷའི་སྐུ་ལྷུང་གིས་བསྐྱོར་བ་རེ་རེ་བསམ། འཁོར་རྣམས་ནི་དཔེར་ན་གཙོ་བོའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རང་གདངས་ལས་མི་བསྐྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལས་གར་གྱི་སྒྲོ་མ་གསལ་འདེབས་
 པས་ས་བོན་ཟུར་དུ་མི་དགོས། དེའང་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་རྟོགས་ལས་བྱང་ནས་རི་ལྷ་ར་འབྱུང་
 བ་བཞིན་གསལ་བཏབ་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་ལ་སེམས་འཛིན། དེ་བྲག་ཏུ་སེམས་འཛིན་
 པ་ནི། གཞལ་ལས་ཁང་ལ་མཚོན་ན་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཆོད་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་རེག་
 མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་ཐུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་དུར་ཁྲོད་ནས་ནང་གི་གདན་གྱི་བར་ཐམས་
 ཅད་ལ་སེམས་འཛིན། དེ་རྟེན་པ་ལྷ་ལ་འདར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱོན་གྱི་མཛོད་སྐུ་དང་རྟ་མགོན་གྱི་སྐྱོན་དབུས་
 མ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་སྐྱོན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་མ་འབྲས་པ་གསལ་འདེབས། རིམ་བཞིན་གདངས་དང་
 སྐྱོན་སྟགས་སྐྱའི་ཆ་གསུ་སོ་སོ་དང་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ལ་བརྟག། དེ་ནས་སྒོ་མའི་བར་གྱི་འཁོར་རྣམས་
 ལ་འདར་དམིགས་པ་སྟོ། དེའང་ལོ་རྒྱུད་སྤྱི་ཏེ་ཉམས་འཕྲིད་བྱར་ཡོད་ན་དམིགས་པ་གིན་ཏུ་ཞིབ་པར་རོ་
 སྟོན་ཅིང་སྒྲ་གདངས་དང་ཞག་གདངས་ལ་ཚར་དགོས་པའི་རིགས་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་འཛིན་རགས་པ་
 ཅམ་དང་གཞན་རྣམས་ལ་མདོར་བསྐྱུས་རིག་པས་དཔྱོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་དེ་
 བའི་སྐྱམ་པའི་རྒྱལ་བརྟན་པོ་སྟགས་ལ་སེམས་འཛིན་དུ་འཇུག། བརྒྱས་པའི་ཆོ་རུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩི་དམར་པོ་ལ་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་(༡༡ན)སྐབས་གནས་ཐམས་ཅད་མཚོད་ཅིང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བྱིན་རྒྱལས་
 རྣམས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱུས། བདག་གི་ཞལ་དུ་ཁྱུགས། ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པས་སྐུ་
 གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དབང་ཐོབ་པར་བསམ། དེས་མཚོན་རང་ཉིད་ལྷ་སོ་སོའི་གསལ་སྐྱར་དང་རྒྱལ་

ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་ཁ་སློ། གྲེ་བྲག་གི་དམིགས་པ་གཙོ་བོའི་བྲགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་མཛད་རིགས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེན་རྒྱུ་ལོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་རང་ལ་བེམ་
པས་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་ལྷག་སྤངས། གཞུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་གནས་བརྒྱར་ཉེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མཛོན་ཏུ་
བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ར་རྒྱལ་བ་ལུང་ནས་མི་བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བེམ་པས་ཞེ་སྤངས་སྤང་
བ་སོགས་རིགས་འགྲེ། ཡང་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས། ཉན་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲིབ་པ་སོགས་ལས་
བཞིའི་དམིགས་པ་སོ་སོར་སློང་། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་དངོས་གྲུབ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་ཅིང་
ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་ལ་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གདངས་སྟིང་རྩེ་ཀྱུན་སྤང་གི་རྒྱ་ལས་
སྤང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་ལུ་མ་
ལུས་བཏབ་པ་འཛུང་དམར་གྱི་གྲུ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྩ་དབུ་མ་རྒྱ་གིང་གི་སྟོང་པོ་ལྟར་བྱང་བ། ཉིལ་མར་
གྱི་མར་མེ་ལྟར་གསལ་བ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལྟར་དམར་བ། བཟུང་འདབ་མ་ལྟར་སྤེལ་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་
བཞི་ལྟར། ལུས་ཀྱི་སྒྲིག་གིང་ལྟར་གནས་པའི་སྟིང་ག་དང་སྟི་བོ་གཉིས་སུ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་གཏུགས་
ཀྱི་རྩེ་བ་མའི་དབྱིབས་ཅན་རེ་རེ་བསམ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དཔེར་ན་ཅན་དན་གྱི་དེ་སྟོང་པོ་ཀྱན་ལ་ཁུབ་ཀྱང་
རྩ་བར་བཟང་ཞིང་ཁྲག་ལུས་བྱིངས་ལ་ཁུབ་ཀྱང་རྩ་ཆེན་རྣམས་ནས་ལྷག་པར་འབབ་པ་དང་འདྲ་བས་
(༡༡)བ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གནད་གཅུན་པའི་ཟབ་གནད་འདི་རྩོགས་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་དག་
གོ་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་བཟུང་ཉི་ཟེའི་གདན་ལ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་རིགས་
བདག་འོད་དཔག་མེད་དང་བཅས་པ་སྤྱོགས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞིར་རིགས་བཞི་ལུས་བཅས། དེ་སོ་སོའི་
རྒྱུ་ཕམ་དུ་སྟོང་པ་རྒྱ་གི་བཞི་ཞེ་བ་གཡས་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་སྟོང་གི་ལུ་འཛོན་ཅིང་གཡོན་སྤྲིགས་མཛུབ་
མཛད་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལྟར་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྱི་གིས་བཞུགས་པ་མཚམས་ཀྱི་རྩ་ནང་གཞི་ཡེ་
ཤེས་ལཱའི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བས་འབྲེལ་བར་བསྟོམ། གཙོ་བོའི་བྲགས་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དབུ་མའི་
ལས་བརྒྱད་དེ་སྦྱི་བོར་སྟེབས་པར་བཞེན་དུང་ཁང་གི་རྩ་འཁོར་དབུས་སུ་སྤྲི་གམ་དམར་པོར་པད་ཉི་

བདུད་བཞི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་དྲུ་ཏྲ་མགིན་ཡབ་ཡུམ། བྱུགས་ཀྱི་ཙུ་འདབ་བཞིར་དབང་ཆེན་རིགས་
 བཞི། སོ་སོའི་ཀླུ་བ་ཙམ་དུ་སྒྲོ་བ་གིར་ཆེན་སྒེ་བཞི་གཡས་ཐོད་ལྷག་འཛིན་ཅིར་གཡོན་སྤྱགས་མཛུབ་
 མཛད་པ་རྒྱམས་གསལ་གང་བ། ཡུམ་གྱི་སྤྱི་འཛུ་ནང་དུ་དབུ་མ་འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་བཙས་པ་འཇའ་ཆོན་
 རྣམ་པ་སྟེ་འབྲས་ལུ་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡབ་ཡུམ་ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་
 སྤྱིང་དབུས་ཀྱི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དབུ་མའི་ལམ་
 བརྒྱད་དེ་དྲུ་ཁར་འཁོར་ལོའི་ཏྲ་མགིན་གྱི་བྱུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད། དེ་ལས་བྱུགས་བཙུར་འཕྲོས་པའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་ཀླུ་བ་སྤྲས་བཙས་སྒྱུན་བྲངས། འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྱིང་གའི་བཙོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་ཀར་ཐིམ་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བྲུང་སྒྲོས་
 ཏེ་སྒྲུག་དང་། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་དོ་ལའི་བསྐྱེས་པ། ཅི་རིགས་པའི་མཐར་གཏོ་
 བོ་ཞལ་ནས་འོད་དང་བདུད་ཅི་འཕྲོས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞལ་དུ་ཞུགས། (༡༩ན)བྱུགས་ཀར་ཐིམ་པའི་
 བདུད་ཅི་ཡུམ་གྱི་མཁར་སྒོ་བསྐྱེད། དོ་ལི་སོགས་སྒྲོར་བ་རིགས་གཞན་རྣམས་ལའང་འགྲེ། དེ་ནས་མི་
 བསྐྱོད་པའི་བྱུགས་ཀ་ནས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་གར་གྱི་སྒྲོ་མའི་ཞལ་དུ་ཞུགས་སྤྱི་འཛུ་
 གང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བདུད་ཅིས་ཀྱང་མཆོས་ཀྱི་གར་སྟེའི་ཙུ་འདབ་གང་བ་སོགས་གཞན་གསུམ་
 ལའང་སྒྲུབ། ཡང་གཏོ་བོའི་བྱུགས་ཀ་ནས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱུད། ཏྲ་མགིན་
 ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད། སངས་རྒྱུས་སྤྲས་བཙས་སྒྱུན་བྲངས། འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་རང་གི་ཞལ་ནས་ཡབ་
 ཞུགས། སྤྱི་བོའི་ཏྲ་མགིན་གྱི་བྱུགས་ཀར་ཐིམ། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་སོགས་འཁོར་ལྷགས་
 ཞི་བའི་གཏོ་བོ་དང་མཆོངས། གཏོ་བོ་ལས་འོད་ཟེར་སྒོས་ཏེ་བརྗེ་ཏེ་ཙུ་འདབ་ཀའི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་ཏྲ་
 མགིན་རི་ལྷ་བ་ནས་མཆོས་ཀྱི་ཙུ་འཁོར་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བར་སྤྱིང་ག་དང་འབྲ། དེ་ནས་སྤྱིང་
 ག་དང་སྤྱི་བོའི་ལམ་བབས་པའི་བདུད་ཅིས་དབུ་མའི་ནང་ཀྱན་གང་། དེ་ནས་སྤྱི་དཀྱིལ་གྱི་ཡབ་ཀྱི་
 སྤྱི་འཛུ་གང་། དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བྲུང་ཞུགས། སྒྲུག་དང་བས་དབུ་མ་དང་འཁོར་ལོ་གཉིས་འོད་
 ཟེར་བཀྲག་མདངས་དང་ལྷན་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་རྒྱུད་གི་གདངས་ལྷོ་ཡིག་གི་རྣམ་པ་

ཅན་ཐོན། ཡཔ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིར་གར་ལཱའི་ནམ་པར་གནས། རྩོམ་ཡམ་ནས་སྤྱི་གི་ནམ་
པར་ཐོན་ཏེ་ཡམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་ནས་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་རྒྱུད་རྩོམ་བསྐྱེད་པ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
བྱུངས་པས་ཅུ་ཁམས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ནས་རྒྱུད་དེ་ལུ་མར་འཇུག་པའི་འགོ་བཙུམས་ཏེ་བདེ་སྤོང་གི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱེ་བ་སོགས་དངོས་གྲུབ་མཐའ་གྲས་པ་འབྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་རྫོགས་པ་ཨ་ཏེ་ཡོ་ག་ནི། རང་སེམས་(༡༥)སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན། རང་གདངས་འགགས་པ་མེད་པ་ཀུན་སྣང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན། དེ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་
རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཡོ་ག་སྐྱ་མ་གཉིས་ལྟར་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྐྱ་གསུམ་གསོད་མ་ནས་
རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་དོས་བཙུང་པ་ལྟ་རང་སར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ག་ལྷན་གྲུབ་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རིག་པ་རང་བྱུང་རང་གར་བ་ཞིབ་དང་དེའི་ཅུལ་འགག་པ་མེད་པ་ཁོ་བོ། །སྐྱ་
གསུམ་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ། འཁོར་འདས་ཀུན་རང་གར་རང་གྲོལ་བདེ་ཆེན་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པས་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རྫོགས་ཏེ་རང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་རྟེན་བརྟེན་བ་ཀུན་
གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་རྩལ་བར་ངེས་པ་རྟེན་པ་
ལམ་འདིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་ཞིང་གྱི་རྩལ་ཆོན་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
ནི་སེམས་གྱིས་ཆེད་དུ་བཀགས་པའི་བཙུང་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནང་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྒྱུའི་གཞི་རང་བྱུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་བག་ལ་ཉལ་བ་སེམས་གྱིས་ཆེད་དུ་གསལ་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཟབ། དེ་ལས་མ་བཙུང་ལྷན་གྲུབ་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་འདུས་མ་བྱས་
པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཟབ་པས་ཡོག་གཞན་གཉིས་ལའང་འདིས་ཅིས་ཟེན་པ་གནད་དུ་ཆེ་བཟོན་གྱི་སྐྱགས་འཆར་
རལ་པ་ཅན་ནམས་གྱི་གྲགས་དམ་གྱི་སྤྱིར་བོ་ཡིན་པས་རྟེན་གསར་པ་ནམས་དགོངས་འཆལ་པོ། །

གཉིས་པ་གསར་དབང་གི་འཕྲིད་ནི། ལུས་སྣང་བག་ཆགས་རགས་པ་དག་གྲུར་ནས། །གསར་
བའི་དབང་བསྐྱར་ཅུ་རྒྱུད་མན་རག་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་ལྟར་གནས་དབེན་པར་སྒྲུབས་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བས་སྣན་བདེ་བར་ཅོག་སྤང་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་གཉིས་བསྐྱོམ། །ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞན་ཉེ་ལོག་དུ་བཙུང་། །

སྐལ་ཚོགས་དྲང་བར་བསྐྱང། མགིན་པ་(༡)ནི་ཅུང་ཟད་བཀྲུག། །དབྱང་པ་གཉིས་ཁྱིར་བརྒྱུང། ལུས་
 གྱི་ཆ་བརྒྱུམ། མིག་གཉིས་སྒྲ་ཅེར་པའ། རྒྱུང་རོ་གཡོན་ནས་དལ་བྱས་རྒྱུང་གིས་འབྱུང། དེ་བཞིན་དུ་
 གཡམས་དང་དབྱུག། ཡང་གཡམས་སྐགས་གོང་ལྷར་ལ་དྲག་པ་གསུམ། ཡང་གིན་དུ་དྲག་པ་གསུམ་འབྱུང།
 མཐར་མཆིལ་མ་ཞིག་མིད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟེང་རྒྱུང་ཆིང་གིས་མཛན། འོག་སྒོ་འབྱེད་འཛུམ་ཅུང་
 ཟད་དང་བཅས་བསྐྱམ་ཡང་ཡང་འཐེན་དྲག་པ་མི་མཛད། རྒྱུང་གང་ཐུབ་གྱི་བར་བརྒྱུང་ནས་མཐར་སྒྲ་
 ཅེད་སྒྲ་མི་འགྲུལ་བའི་ཆུལ་གིས་གཏོང། དེ་འདྲ་ཁ་ཡང་བྱས་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་སྟོང་སང་ལྷ་བྱར་
 བསམས་བའི་རང་ནས་ཆུ་ལས་ཉ་འཕར་བ་ལྷར་རང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྒྲ་སྟོང་
 རའི་དབྱས་ན་ཅ་དབྱམ་ཁྱེད་ཆོས་བཞི་ལྷན་ཡར་སྒྲ་ཆངས་བྲག་དང་མར་སྒྲ་དོ་རྗེའི་ཅ་བར་ཐུག་པ་སྒྲ་
 ལྷག་འབྲིང་པོ་ཅམ་བའི་ཆད་གྱི་གཡམས་སུ་རོ་མ་དམར་པོ། གཡོན་དུ་རྒྱུང་མ་དགར་བ་ལ་དམར་གར་རེ་
 བའི་མདངས་ཅན་མདང་སྒྲུག་སྒྲ་ཤོས་ཅམ་པ་ལྷེ་འོག་ནས་གྱིས་ཉེ་འཁོར་ལོ་རྒྱུས་ལ་འཁྱུད་དེ་རྒྱང་
 རྒྱུའི་ཐད་གྱི་སྟེང་ནས་སྒྲིན་མཆོམས་སུ་གྲག་པ་སྒྲ་བྲག་གཉིས་པོའི་ནང་དུ་ཐུག་པ། མར་སྒྲ་དབྱ་
 མའི་ནང་དུ་གྲག་པ་ཆའི་དབྱིབས་ཅན། གསང་གནས་བདེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱུད། ཉེ་
 བ་སྟེད་ཐེད་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི། སྟེང་ག་དྲན་བའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱུད། མགིན་པ་
 རོ་འདུས་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱ་དྲུག་ ཁྱི་བོ་ཅེ་མོ་རྒྱུ་བཀོད་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་
 ཅུ། འདབ་མ་རྒྱུས་གདུགས་གྱི་ཅིབ་མ་བཞིན་ཐུབ་བའི་ལྷེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་རིན་འབྱུང་ཡབ་
 ཡུམ་གསལ་བཏབ། དེའི་ཅ་དབྱ་མའི་ཡར་སྒྲར་ཉི་དགར་པོ་ཆུའི་རང་བཞིན་མགོ་པོ་ཐུར་དུ་བསྐྱེན་པ།
 རང་ཉིད་གྱི་(༡)ནི་གསང་བའི་ཅ་མཐུད་དབྱས་སུ་ཨ་ཐུང་གད་གྱི་རྒྱམ་པ་དོད་གྱི་རང་བཞིན་དམར་
 ཉུར་རེ་བ་ཞིག་གསལ་གདབ། རྒྱུང་འཇམ་པོར་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ནས་ནང་དུ་རྒྱུག། རོ་རྒྱུང་གཉིས་
 བས་ཐུར་དུ་ཐིན་ཉེ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་བས་སོལ་མེ་ལ་ཐུས་བཏབ་པ་བཞིན་ཨ་གད་ལ་ཐོག་བས་
 དོད་རྗེ་ཆེ་དང་མདོག་རྗེ་དམར་ལ་སོང་བའི་རང་ནས་མར་མེ་འབྲིང་པོ་ཅམ་ཞིག་ཉལ་གིས་འབར་བའི་
 ཅེ་མོ་ཉ་ར་བརྒྱ་གཤགས་གྱི་ཆད་ཅམ་པ་ཞིག་ལྷེ་བའི་རིན་འབྱུང་གི་གསང་གནས་ནས་ཅ་ལམ་

བརྒྱུད་དེ་སྤྱི་པོའི་རྟོ་ལ་པོག་པས་མར་ལ་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཉེ་མ་གྱིས་ལྷ། དེས་སྤྱི་བྱས་ནས་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་སྤྱི་ཉེ་སྤྱི་པ་མཛད་པས་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཅ་
ལམ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱི་པོ་རྟོ་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་འོ་རྒྱལ་ལ་ལྷགས་བྱར་བསྐྱེད་པ་ལྷར་རྟོ་ལས་བྱང་སེམས་
བབས་པ་སྤྱི་ཤད་འཛིངས་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གང་། དེ་ནས་སྤྱི་པ་ཐོན་ཏེ་དབུ་
མའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་གསང་བའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་བར་བྱང་སེམས་གིས་གང་བར་བསམས་ཤིང་བྱམ་
པ་ཅན་ཅི་ལྷས་སུ་བསྐྱོམ། རྒྱུད་མི་བྱུང་པར་ཉེ་བ་ན་ཅུང་ཟད་རྩལ་ནས་འཛིན་ཅིང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་བྱག་
གཉིས་ནས་དལ་བྱར་གཏོང་བའི་ཆོ་དམིགས་པ་རྒྱུད་དབུ་མར་ལྷགས་ཏེ་ཆོངས་བྱག་ནས་སྤྱི་སངས་
ཀྱིས་སོང་བར་བསམ། དེ་ལྷར་ལྷག་གངས་ཅི་ལྷས་སུ་ནན་ཏན་བསྐྱོམས་པས་འོད་དང་བདེ་བ་ཆེར་སྤྱི་
ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངས་མ་འཛོར་བའི་ཉེན་བྱུང་ན་ཨ་ཤད་ཉེ་བར་སྤྱི། སྤྱིང་གར་མི་བསྐྱོད་
པ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བཏང་ཉེ་སྤྱི་ལྷགས་སྤྱི་ལྷར་བྱས་པས་གཏུམ་མའི་མེ་རྟོ་ལ་པོག་པ་སོགས་གོང་
བཞིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དབུ་མ་བརྒྱུད་དེ་ཉེ་བའི་ཅ་འཛོར་གང་ནས་བདེ་འོད་མ་སྤྱི་བར་བསྐྱོམ། ཡང་
ཨ་ཤད་སྤྱིང་ག་དང་མགྲིན་པར་འོད་དཔག་མེད་གསལ་བཏང་ཉེ་མེ་སྤྱི་བས་སྤྱིང་གའི་བདེ་འོད་སྤྱི།
ཨ་(༡༤ན)ཤད་མགྲིན་པ་དང་སྤྱི་པོར་སྤྱི་པ་མཛད་གསལ་བའི་འབར་འཛིན་གི་མཐར་ཡར་ཡུད་པས་སྤྱི་
པོ་ཡང་གང་བས་མགྲིན་པ་དང་སྤྱི་པོའི་བདེ་འོད་སྤྱི་བསོགས་མ་བྱུང་གི་བར་ཉམས་སུ་བསྐྱེད་རོ། །དེ་
ལྷར་བསྐྱོམས་པས་དབུ་མ་ཁ་བྱེ་ནས་ཅ་བདུད་ལལ་ཆེར་གྲོལ་དངས་མ་རྒྱས་པས་བདེ་སྤྱི་པ་གི་ཡོ་ཤེས་
གོང་དུ་འཕེལ། རྒྱུ་སོང་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་འཆི་མེད་ཆོའི་རིགས་འཛིན་ལ་མངའ་
བརྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་འཕྲིད་ལ། རང་ཡུམ་ཐབས་ལྷན་ནི། བདེ་འོད་ཐོབ་ནས་
ཤེས་རབ་ཡོ་ཤེས་དབང་། རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཞིང་དགའ་བཞིའི་མན་དག་བསྐྱེད། ཁྱིམ་པ་ལྷར་
གནས་ཤིན་ཏུ་དཔེན་པར་སྤྱི་བས་སེམས་སྤྱི་ན་དུ་བཏང་། རང་ཉིད་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསལ་བའི་ཨ་མ་
རྒྱ་རྟོའི་ཡར་སྤྱི་པ་རྟོ་ལ་དང་མདུན་དུ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱི་པའི་གཟུང་མ་མཛོས་ཤིང་ཡོད་དུ་འོང་བ་རྩ་

ག་དང་རྒྱ་མ་མཛོན་པར་རྒྱས་པ། ཡར་ཚོ་བཅུ་དྲུག་ཡོན་པའི་ན་ཚོད་ཅན་ཞིག་གསལ་གདབ། དེ་ཉིད་
གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གི་མར་བསྐྱོམ། ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀྱི་མཁའ་གསང་སྤྱི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་
ནི་བསྐྱེན་པ། འཕྱུད་པ་དང་ཅུ་ལྷ་མོ་གསལ་དང་བཅས་ཏེ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་ཉེ་བསྐྱེན། དེ་ནས་
བསྐྱབ་ཅིང་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷེ་པའི་དོད་ཀྱིས་སྤྱི་པོའི་རྟོ་ལའི་བྱང་མེས་མཁྱིན་པར་སྤྲེལས་
པས་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སྤྱུ་མ་སྦྱང་གི་པར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་གར་མཚོག་དགའ། ལྷེ་
པར་དགའ་བའ། གསང་གནས་སྤྱི་ལྟར་ཅིག་སྤྱིས་དགའི་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་རྒྱུང་འཛིན་པ་ནི་སྦྱབ་པ།
སྤྱིང་གར་རྒྱུང་གིས་བསྐྱལ་ནས་བྱིན་དུ་ཕྱོག་སྤྱི་ལྷེ་པར་སྤྲེལས་པས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དགའ་བ། སྤྱིང་གར་
ནས་སྤྱིན། མཁྱིན་པར་སྤྱིས་བྱ་བྱེད། སྤྱི་པོར་དེ་བའ་འབྲས་(༡༧བ)འཁྱེད་དགའ་བ་ནས་མཉམ་སྤྱི་
སྦྱང་། དེའང་ཐོག་མའི་སྐབས་སྤྱི་རྒྱུང་དང་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེར་སྤྱིས་ན་ལྷེ་པ་འི་
རབ་ལ་སྦྱབ། མོར་མོ་བསྐྱལ། ལྷེ་ལྷེ་ཀན་ལ་སྦྱབ། ཉེ་བྱིན་ལ་ཕྱོག་། རྒྱུ་འི་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་མེས་
ཡར་འདྲེན། །དུང་འགྲོའི་སྤྱི་སྤྱིས་ཀྱིས་དགའ་པར་བྱ་བ་ནི་སྦྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །ཅུ་མཁྱུད་ཚོགས་
པར་འགྲོལ་བྱིར་གཞན་ལུས་ཐབས་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དངོས་ནི། བདེ་སྤྱིང་ཏིང་འཛིན་
ལས་སྤྱི་རྒྱུང་གསལ། །ཀུ་སྤྱི་འཁྱེད་པོགས་འབྱིན་ཅུ་ལ་སྦྱོང་བ། །ཞེས་པ་ལྷུང་ཉམས་སྤྱི་སྤྱིང་བ་དང་སང་
མཐོ་རྒྱུང་བས་མ་བྱིས་ཤིང་སྦྱོན་ཤིར་དབང་གི་སྐབས་སྤྱི་རྒྱུང་ཟད་བསྐྱེན་ཅིང་རྒྱས་པར་སྦྱོང་གསལ་དང་
ཟབ་རྒྱ་མོགས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་གཞན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྷུང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རིག་པའི་ཅུ་པ་དབང་ལ་སྦྱོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་སྦྱོན་འགྲོ་ལ།
བཞི་པའི་དབང་བསྐྱར་འཁོར་འདས་རུ་ཤོན་དབྱེ། །ཅུ་ལ་སྦྱང་རྒྱས་གདབ་མཉེན་བཅའ་ལས་གཞུག་དང་།
བྱང་གནས་འགྲོ་གསུམ་མཚང་བཅའ་རྣལ་དབབ་ཅིང་། །མཛོན་འགྲོའི་ཡན་ལག་མ་ལུས་ཚོགས་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་ལྷུང་ལ་འབྱིད་གཞུང་དུ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་འདིར་ཉམས་ལེན་འབྱེར་
བདེ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུང་ཟད་སྦྱོས་ན་རུ་ཤོན་དབྱེ་བ། སྤྱི་པ་སྦྱང་བ། སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ། རྣལ་དུ་དབབ་
པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་རུ་ཤོན་དབྱེ་བ་ལ་ལུས་འག་ཡིད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་འཁོར་འདས་རུ་

གན་དབྱེ་བ་ལ། གནས་དབེན་པར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆ་དཔལ་ལ་མི་མདག་བཞོ་བ་དང་
གང་དཔལ་ལ་ཆུང་འཇུག་པ། ཡི་དྲུགས་ལ་ཟས་སྒོམ་གཅོད་པ། ཏུང་འགྲོ་ལ་ཐེག་བར་དཀའ་བ་བསྐྱར་
བ། མི་ལ་ཞིང་ལས་དང་མཁར་བཅིག་པ་(༡༧)ལྟ་མིན་ལ་གཡལ་སྤོང་པ། ལྟ་ལ་པི་མོ་བརྒྱུད་བ་ལྟ་
བུས་མཚོན་པ་མཛད་སྒོལ་ཡོད་མོད། འཇུག་པ་བདེ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་
ལུས་དག་ཡིད་དང་འཁོར་བ་རུ་གན་ཕྱེ་ལ་ཕྱིས་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དཔལ་བའི་
ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་དེར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་བསྒོམས་ནས། འཁུམས་པ། རེངས་པ། འགྲོ་ལྡོག་ཁྲུ་
གཤག་ཁོ་ཐམ་པ། འདར་བ་རྣམས་དངོས་སུ་བྱ། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དབང་ཆེན་
བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་སོགས་ཞི་ཁྲོའི་བཞུགས་སྡངས་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་ཅིང་མཐར་དོ་རྗེའི་འདུག་སྡངས་ལག་པ་
གཉིས་སྒྲི་པོར་ཐལ་མོ་བརྒྱུད་སྒྲུབ། ཀླང་བའི་མཐེལ་གཉིས་སྒྲུབ། ལུ་བཞི་བསྐྱིམ། ལྷལ་ཆོགས་ཐད་ཀར་
བསྐྱར། ལྟ་རྒྱ་རྒྱུད་པོར་འཐེན། མིག་བར་སྒྲུབ་ལ་ཏ་པེ་བལྟས་པའི་ཡར་ཅེ་གསུམ་དོ་པོ་རང་བཞིན་
ཐུགས་རྗེ། མར་ཅེ་གསུམ་སྒྲུ་གསུམ་མཚོན་ཕྱིར་དོ་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པའི་དབྱིབས་འབྱུང་བ་དང་སྒོམ་དོན་
ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་རྩ་ལྟ་པར་བསྐྱབ། དེ་ནས་དཔལ་བའི་ལུས་སྒྲངས་པར་སྒྲུག་བསྐྱལ། ད་ལྟའི་བདེ་
བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུའི་བཞུགས་སྡངས་རྣམས་ལ་གཉིས་འཛིན་ཀྱི་རེ་དོགས་དགག་སྒྲུབ་སོགས་
ཨོ་འདུག་རྗེས་ཤེས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བཀལ་ནས་བལྟས་ཏེ་སྒོན་ཆད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
ལྷོང་ཡང་རིག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་དཔལ་བར་སྐྱེ་འབྱུར་
ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ནི་ཁྲོའི་བཞུགས་སྡངས་ཀྱིས་སྒྲུངས་པས་སྒྲུད་ནས་དཔལ་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་
སྐྱམ་ཏུ་བསམ་ཞིང་གོམས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆ་གང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
གར་ན་རུ་གན་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས་གདེངས་ཆད་མ་རྟེན་ཀྱི་བར་ཏུ་(༡༨)བསྐྱོམ། གཉིས་པ་དག་རུ་
གན་དབྱེ་བ་ནི། ཨ་ཆ། ཨ་ན། ཀྱེ་ཏུ། ཨ་ཆུ། རུབ་སོགས་སྐྱེ་ཐུགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱ། དེ་ནས་ཞི་བའི་
གསུང་དབྱངས་དྲུག་ཟུ། ཁྲོ་པོའི་གད་མོ་བཅོ་བརྒྱུད། ལྷི་རིང་གུང་གི་རྣང་སྒྲུ་དང་ཐགས་སོགས་མང་ཏུ་
བརྗོད། རྗེས་ཤེས་ལྟ་ལྷགས་སོགས་གོང་ལྟར་ལ་དག་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་གདངས་ཡོད་མེད་བརྟག།

གཞུམ་པ་སེམས་རུ་གན་དབྱེ་བ་ནི། གཤག་ཅིང་གཏུབ་པ། འཛོད་པ། ཅ་ཆུས་ནུམས་ཆོག་
ནས་འཁུམས་གིང་དབང་པོའི་སྒོ་ནུམས་ནས་མེ་འབར་བ། ཆུ་ཆུར་དོལ་བ། རྒྱག་ཁྲག་འཇག་པ། དུང་
ལྟར་གས་པ་སོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསམ། དེ་རྗེས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
བར་དུ་འཛོག་། རྗེས་གཤམ་སྤར་བཞིན་བལྟས་ནས་སེམས་ལ་ཉམ་ང་བའི་འཛིགས་སྒྲག་ཨེ་འདུག་
བརྟག་ཡི་དུགས་ལ་གཞུམ་གྱི་ལུས་གྱི་ཆོ་ཁྲག་དང་བཤང་གཅི་སོགས་ཡི་གར་མི་འོང་བའི་ཟས་ཟ་
བའི་སྤར་ཀ། རིན་འབྱུང་ཞི་ཁྲོ་དོ་རྗེ་སེར་པོ། མཆུག་ལུས་ལ་བཤེས་སྒོམ་ཡིད་མེད་ལྟ་བ་ཙམ་མ་
གཏོགས་གོང་དང་འདྲ། དག་ལ་བཤེས་སོ་སྒོམ་མོ་སོགས་བསྐྱར། མཆུག་དག་ལ་བཤེས་ཉམས། ཡིད་
ལ་ཟས་སྒོམ་མ་རྟེན་པར་ལྟོགས་པ། གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། རྟེན་གྲུང་ཟར་མི་བཏུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །
མཆུག་ཡིད་ལ་བཤེས་ཉམས། ཁྱོལ་སོང་ལ་གཞུམ་གྱི་ལུས་ལ་སྒྲུར་པོར་འགོ་བ་སོགས། ལྷང་མཛད་ནི་
ཁྲོ་དོ་རྗེ་མཐིང་ཁ། མཆུག་ལུས་ལ་རལ་དུབ་ཨེ་འདུག། དག་ལ་རྟ་གཤག་བྱ་བྱི་སོགས་གྱི་སྐད་སྒྲ་
ཆོགས། མཆུག་དག་ལ་སྒྲ་མི་གས་པའི་ཉམས། ཡིད་ལ་ཁང་དགག་གི་སྤང་མ་ལྟར་གཡོ་འགྲལ་མི་ཁུས་
པ། གསོད་སྦྱོང་། དེག་བཀོལ། མཆུག་དུབ་ཉམས། མི་(༡༩)ལ་གཞུམ་གྱི་ལུས་གྱི་ཆོ་ཡོགས་རྒྱག་
བ་སོགས། ལྷང་མཐའ་ཞི་ཁྲོ་དོ་རྗེ་དམར་པོ། མཆུག་ལུས་ལ་བདེ་སྒྲག་། དག་ལ་སོ་ནམ་ཁེ་སྒོགས་སོགས་
གྱི་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས། མཆུག་དགའ་སྒྲག་བརྗོད་པའི་ཉམས། ཡིད་ལ་སྒྲེ་ཁ་ན་འཆི་སོགས། མཆུག་བདེ་
སྒྲག་སྒྲེལ་མའི་ཉམས། ལྟ་མིན་ལ་གཞུམ་གྱི་ལུས་གྱི་ཆོ་གཡལ་སྦྱོང་བ་སོགས། དོན་གྲུབ་ཞི་ཁྲོ་དོ་རྗེ་
ལྟར་གྱ། མཆུག་ལུས་ལ་མས་པའི་ལྷག་རྩའི་ཉམས། དག་ལ་ཚོུབ་གསོད་དང་ལུང་ཆག་གི་སྐད་སོགས།
མཆུག་ཞེ་སྤང་གི་མཐུས་ང་འོའི་ཉམས། ཡིད་ལ་འཐབ་རྩོད་བྱས་པས་གཡལ་པམ་པའི་བཅད་གཏུབ་
སོགས། མཆུག་ཁྲོ་སེམས། ལྟ་ལ་གཞུམ་གྱི་ལུས་གྱི་ཆོ་བདུད་རྩའི་བཏུང་བ་ཞེས་པོ་མུང་བའམ་ཁུས་
ཁྱེད་པ་སོགས། རིན་འབྱུང་ཞི་ཁྲོ་དོ་རྗེ་སེར་པོ། མཆུག་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བྱ། བཤང་མ་ཐག་པ་ལས་
སྒོམ་པ་རྒྱུད་པའི་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་དེལ་བར་འདོད་ན། གྲོང་གསལ་གྱི་སྒོན་འགོ་རུ་གན་འབྱེད་པའི་
དྲིལ་ལྟར་རུ་གན་དབྱེ་བ་རྗོགས་ཆེན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་བསྒྲན་ན་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་འཁྱེར་

བདེ་བ་སྐྱེས་ཆོས་ཡང་ཉིག་གི་སྟན་གཅིག་ཏུ་རུ་གན་དབྱེ་བའི་ཚེ་ལུས་རྩོམ་ཆེའི་འདུག་སྟངས། དམིགས་པ་
རྒྱ་ཞི་དྲག་སྟེལ་ནས། ལུས་རྩོམ་ཆེའི་རྣམ་པ་དེས་འཕར་ཞིང་མཆོངས་ཏེ། ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོའི་སྟེང་དུ་ཕར་འགྲོ་
བ་དང་དེ་ནས་ཀྱང་སྐྱེད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཛོན་པར་དགའ་བ་སོགས་སྟོས་འབྱུང་(༡༩བ)
ཆད་ལ་ཕར་སྟོ་ཞིང་། རྒྱུ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་རང་གི་སྟན་ཐོག་ཏུ་སྟེལ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་པ་ལྟར་ཡོད་
འགྲོ་ལ་ཕར་བརྒྱུད་ཅིང་དམིགས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་བཅད་དེ་རིགས་འཛིན་རྒྱལ་བ་དེ་དག་དང་
དགོངས་པ་བསྟེན་ཏེ་དར་ཅིག་བཞག་པ་སོགས་ལ་སྟོ་སྟུང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ལྷན། བསྟོ་འོད།
ལས་རབ་བཅུགས་སོགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟུང་། སྟོས་པ་རྒྱུང་བར་འདོད་ན་འདི་ཉིད་གཅིག་
ལུས་ཀྱང་མཐུས་སོ། །

གཉིས་བསྐྱེད་པ་སྟུང་བ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མ་རིག་འབྲུལ་བ་ལས་གྲུབ་པ་འདིའི་སྒྲིབ་ར་
ཨ་དཀར་ནག་ཁམ་གྱིན་པར་སྟེ་མེད་ནག་སྟེང་གར་རྩི་སྟོ་ནག་སྟེ་པར་ཏེ་དམར་ནག་གསར་པར་བྲེ་
ལྷང་ནག་ཀྱང་མཐིལ་དུ་དུ་དུང་ཁ་སྟེ་རིགས་དྲུག་དང་ཉོན་མོངས་དྲུག་གི་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་སྒྱུར་གཞིའི་ས་བོན་གསལ་བཟང་པ་ལ། སྟོང་བྱེད་གནས་གསུམ་དུ་སྟོ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱ་དམིགས་པ་ལས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་པས་ཀྱང་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་བོན་དྲུག་པོ་བསྟེན་གས།
རང་གཞན་གྱི་སྟོ་གསུམ་གྱི་མ་རིག་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱུལ་གྱིས་ཆོག་འཕོར་
བ་དང་རན་མོང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་ལུས་ཤེལ་གོང་ཕྱིས་པ་ལྟར་བསམས་ལ་འབྲུ་
གསུམ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་བསྟུང་། འདི་འཕྲིད་གཞུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིག་
གཞན་ནས་ཁ་བཀའ་། དགོས་པ་གསུམ་ནི། ཐུན་མོང་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟེག་པའི་ས་བོན་དང་བར་ཆད་ནི་
ནས་ཞེན་པ་ལྟོག་ཀྱང་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་འཕོར་བར་མི་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩོ་
རྩོ་གསུམ་འབྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་འགོ་ནི། འཕྲིད་གཞུང་དུ་འགའ་ཞིག་མི་གསལ་ཞིང་ལ་ལ་འཕོར་འདས་དུ་
གན་དབྱེ་བ་དང་བསྟེན་པ་ཞིག་སྟུང་བ་གོ་བདེ་(༡༩ན)བའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་ལུས་དག་ཡིད་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་འགྲོ་དོ་རྗེའི་འདུག་སྐབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱི་ལ་མི་འབར་
བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནད་གདོན་ཐིག་སྒྱིབ་བསལ་གས་ཏེ་དོ་རྗེའི་སྐྱོད་དུ་བསམས་པས་ལུས་ཁང་རུལ་
ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དང་ཞོལ་བུར་ན་བ་དང་ཤོད་སྒྱེ་བ་དང་སེམས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་གནས་པ་ནི་
ཚད་དོ། །དགོས་པ་གསུམ་ནི་ཐུན་མོང་ལུས་ཀྱི་སྒྱིབ་པ་འདག་བར་ཚད་ཞི་ཞེན་པ་ལྟོག་ཀྱང་པར་
ལུས་འཁོར་བར་མི་ལྟར་ཞིང་སྒྲུལ་སྒྲུར་གྲོལ། མཐར་སྒྲུ་དོ་རྗེའི་སྐྱོད་དུ་ལྷ་རན་ལས་འདའོ། །གཉིས་པ་
དག་གི་སྒྲིབ་འགྲོ་ལ་རྒྱས་གདབ། ཅལ་སྒྱུར། གཉེན་བཅའ། ལམ་དུ་གཞུག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
རྒྱས་གདབ་པ་ནི། མོ་དང་མཆུ་མ་རེག་ཅམ་དུ་རྒྱུད། ཤེས་པ། རྒྱ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསལ་ལ་རྒྱ་གྲུ་
སྒྲིབ་ལ་མེད་པ་བྲགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྒྲིབ་དུ་རོང་རོང་མེད་མེད་ཡོད་པར་བསམས་པ་ནི་ཕྱི་
སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ་རྒྱ་དུ་རོང་རོང་གར་བཞི་ཚད་དོ། །ཕྱིའི་རྒྱ་དེ་དག་ཁ་དང་སྒྲུའི་སྒྲོང་ཞུགས་
ཏེ། ལུས་ཀྱི་ནད་རྒྱ་གྲུ་མའ་ཁེངས་སྒྲུམ་པ་ནི་ནད་སྐྱོད་པོ་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ་ལུས་གདབ་པ་དང་མི་བདེ་
སྒྲུམ་པ་ཚད་དོ། །དགོས་པ་བཞི། ཕྱི་ནད་གི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུར་བའོ། །གཉིས་
པ་ཅལ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་དྲག་ལ་རང་དང་ལྷན་པ་བརྗོད་ཅིང་རྒྱ་མཐིང་ནག་མེ་འབར་བ་དེས་མི་རབ་ཁང་
ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་པར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་སྒྲག་སྟེ་ཁྱོལ་མ་བཞིན་སོང་བར་བསམས་ལ་ཕྱིའི་ཅལ་ཏེ་
ཕྱིའི་ལུས་ཁྱོལ་ཁྱོལ་དུ་སོང་སྒྲུམ་བྱེད་པ་ནི་ཚད་དོ། །རྒྱ་དེས་རང་གིས་ལུས་ཁྱོལ་མ་བཞིན་བཏབ་པར་
བསམས་པ་ནི་ནད་གི་ཅལ་ཏེ་རྒྱ་ལྷུང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་དོ། །དགོས་པ་བཞི། ཕྱི་ནད་གི་ཆོས་དོན་བཅས་སྒྲུ་
སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་(༡༥)འོད་གསལ་འཛའ་ཚོན་ལྟར་གྲོལ་བར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་མཉེན་བཅའ་བཞི། རང་གི་མདུན་དུ་གིང་བྱ་བྲག་པ་ཞིག་བཅུགས་པ་ལ་ཤེས་
པ་བསྟན་དེ་རྒྱ་མེད་པར་བརྗོད་པས་རྒྱ་གྲུ་ཐག་པ་ནར་ར་སོང་སྟེ་གིང་བྱ་ལ་དཀྱིས་ནས་སྟེང་དུ་རྒྱ་མེད་
མེར་འདུག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག། ཡང་ནར་ར་ར་གྲོལ་ཏེ་རྒྱ་བྱུང་ནས་སྟིང་གར་གནས་པར་
བསམ། ཡང་ན་གིང་བྱའི་ཕྱི་མོར་སྟེབས་པ་དང་ཅུ་བར་མར་སྐྱོད་ཀྱིས་བབས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱས་ཁྱོལ་
ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲོ་རོང་འོད་པར་བསམ། ཡང་ནར་ར་ར་གིང་བྱ་ལ་དཀྱིས། ཡང་ཞིག་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ།

ཤེས་པ་གང་བསྟན་དུ་ལྷན་མེར་སྟོད་སྟམ་པ་ནི་ཚད་དོ། །འདིའི་དུས་སྟེས་པ་རྒྱུད་སྣ་བུ་གཡས་དང་
བུད་མེད་ཡིན་ན་སྣ་བུ་གཡས་གཡོན་ནས་འབྲེན་པ་གནད་ཡིན་ནོ། །དེས་དམིགས་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བུ་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལས་དུ་གཞུག་པ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་གིང་བུ་བྱ་གང་པ་ཞིག་བརྟགས་
པའམ་བསམས་ལ་རྒྱ་ཞེས་བརྟེན་པས་སྟོང་ག་ནས་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་། གིང་བུ་དེའི་ཆེར་ཡོར་
རེ་བཞག །ཡང་རྒྱ་རང་གི་སྟོང་གང་ཆིལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་ལྟར་པར་འགྲོ་རྒྱུར་ཡོར་ལ་ཤེས་པ་བསྟན། ཡང་
ན་རང་གནས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རེ་ར་བ་ཁང་བྱིས་སོགས་མེད་པར་ཁ་དོག་ལྡང་གུ་མེ་ལོང་གི་ངོས་
ལྟར་འཇམ་པ་ཞིག་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ག་ནས་རྒྱ་ཞིག་པོ་བྱ་ཚད་ཅམ་པ་མདུན་ནས་པར་
གསེགས་འགོས་ལྟ་བུའི་ལམ་པར་འབྲེག་རྒྱུར་འབྲེག་ལ་རེ་དང་ས་མཚམས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་པར་
བསམས་ལ་རྒྱ་རིང་བར་བརྟེན། པ་རོལ་དུ་འང་མཐའ་མེད་པར་བྱིན་པ་ལ་སེམས་གཏོད། དེ་བཞིན་དུ་
ཁྱོགས་གཞན་ལ་སྦྱོར། དེས་དགའ་བ་དང་སྟེ་བ་སོགས་བྱུང་བ་ནི་ཉམས་སྟེས་པའི་ཚད་དོ། །དེས་ལུས་
དག་གི་ལམ་སྟོལ་དུ་རྒྱུད་པའི་(༡༥)དགོས་པ་ཡོད་དོ། །སྟེའི་དགོས་པ་གསུམ་ནི། བྱུང་མོང་དག་
སྟེག་འདག་ཅིང་ཡོན་ཉན་ཐོབ་མངོན་ཞེན་ལྟོག །བྱུང་བར་དག་འཁོར་བར་མི་ལྟང་ཞིང་ལོངས་སྟར་
གོལ། མཐར་གསུང་དོ་རྗེའི་གྲོང་དུ་བྱ་རན་ལས་འདའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགོ་ལ་གཞི་རྩ་
གཙོད་པ། མཚང་བཙལ་བ། གནས་ལུགས་བརྟག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་རྩ་གཙོད་པ་
ནི། སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་བཙད་དེ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་པོ་འདི་གང་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན། བདེ་
སྟེག་དང་དགག་སྟེབ་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན། ཆོ་སྣ་བྱི་གང་དུ་ཡང་འཕོས་གིང་བརྟུན་པ་ཡིན། གཙོ་བོ་
གང་དུ་འདུག་སྟམ་བརྟགས་པས་སེམས་གཙོ་ཆེ་བར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱན་མ་ངོས་ཟེན་པ་རྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
མཚང་བཙལ་བ་ནི། སེམས་དང་དེའི་ཡུལ་སྟངས་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ཏེ། དེའང་ལུས་
དག་སེམས་གསུམ་པོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ལུས་དག་ལྟར་སེམས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་སུ་འགྱུར་
ལ། སེམས་ལྟར་ལུས་དག་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་སུ་མི་རུང། ཐ་དད་ན་ལུས་རུལ་ཕྱོད། དག་རྗེས་མེད་བྲག་
ཅ། སེམས་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་ཡིན་པས་ཐ་དད་བྱ་དད་བྱེད་རི་ལྟར་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྟེའི་གཞུགས་སྟེ

དྲི་ར་རེག་བྱ་སོགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པས་གཅིག་ན་ལུས་དག་དང་འདྲ་ཞིང་ཐ་དད་
ན་སེམས་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདི་ཞེས་བཞོན་པ་ལས་འདས་པ་ནས་ལུལ་མེད་རྟེན་བྲལ་བ་
ཞིག་ཏུ་རྟོགས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཙ་བ་ཆོད། གཉིས་འཛིན་གྱི་མཁར་པོ་འགྲེལ། བདག་
གཞན་གྱི་སྣང་བ་ལྟུང་། དག་གཉེན་གྱི་འཁྲུལ་འཛིན་ཞིག་ །དགག་སྐྱུབ་གྱི་སྤྱིན་ཆོགས་དེངས་པས་ཆོས་
ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་(༡༥བ)དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་གནས་ལུགས་བརྟག་པ་ལ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་
བཏང་སྟེ་རང་བབས་གྱི་རང་ནས་སེམས་ཞེས་པ་ལའོར་འདས་གཉིས་ཀའི་འཆར་གཞི་བྱེད་པ་རེག་རེག་
ཏུར་ཏུར་འདིའི་བྱུང་གནས་འགོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱུང་ས་ནི་སེམས་གང་ལས་བྱུང་ཅད་བཅད་པས་
རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོན་དག་གཉེན་བར་མ་སོགས་དྲུག་གསུམ་གྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་གཉེན་ལ་
ཆགས་ལུལ། ཆགས་བྱ། ཆགས་པར་བྱེད་མཁན། དག་ལ་སྣང་ལུལ། སྣང་བྱ། སྣང་བར་བྱེད་མཁན།
བར་མ་ལ་སྟོམས་ལུལ། སྟོམས་བྱ། སྟོམས་བྱེད་མཁན་རྣམས་གྱི་གཟུགས་སོགས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་
བཅའ་བ། མི་ལ་མཆོན་ན་དབང་པོ་ཆོགས་དྲུག་ལས་སྤྱུ་མཆོད། བྱ་སྟོན་སོགས་དྲུག་ལུལ་དུ་བྱས་
ཏེ་འདི་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་འཆར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ཆོག་ཞན་ནས་མི་རྟོན་པར་ཆོ་འདིའི་ས་ལས་
བྱུང་བར་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཡང་དེའི་ལུས་གྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་ཆ་གས་བྲམ་མོ་རེ་
ནས་བཅའ་བས་མི་རྟོན། སེམས་ལས་སེམས་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་རང་དུ་ས་ན་སེམས་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་
དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་སྟོས་དབྱད་མི་བཞོན་པའི་བྱིར་སེམས་སྤྱི་བ་མེད་པ་གཏན་ལ་ལེབས་པས་ཆོས་སྤྱི་
བྲལ་ཆེན་པོ་ཐོག་མའི་ཟད་ས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་ས་མེད་པ་ནི། བྱི་སྟོན་གྱི་འཛིན་རྟེན་དང་ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
གྱི་བྱི་ནང་བར་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་རང་གི་ལུས་ནས་བཅའ་བྱང་མི་རྟོན་ཅིང་སེམས་ལ་སེམས་གནས་
ན་གནས་ལུལ། དག་གནས་མཁན་གཉིས་དགོས་པ་ངོས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་བྱིར་གནས་ས་མེད་
པའི་སེམས་ཉིད་ལོངས་སྤྱི་བ་ཞི་བྲལ་གསལ་དག་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་བབས་གྱི་དགོངས་པར་

གེས་སོ། །གསུམ་པ་མཐར་འགགས་མེད་པ་ནི། ལུས་(༡༧)སེམས་བྲལ་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་འདིར་
འགགས་ཞེས་འཁོར་འདས་གང་གི་སར་ཡང་ངོས་ཟིན་རྒྱུ་མེད། འོན་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་གཏན་མེད་དུ་
སོང་ངོ་སྟུང་ན་སེམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་རིགས་དུག་གི་བདེ་སྒྲིག་ནམས་མེད་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཕྱིན་དུ་དེ་
ལ་ཁ་དོག་། དབྱིབས། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་རྒྱ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བརྟགས་པས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་
དབྱིབས་རྒྱུ་པོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྟེན་དུ་མེད་པས། ལྟ་དུས་ནས་སྟོང་། ལྟ་དུས་ན་སྟོང་། གསལ་དུས་
ན་གཞི་མེད་ཅེ་བྲལ་དུ་གསལ་ལེ་བ། ཚིག་གིས་བརྟེན་དུ་མེད་པ། སློའི་ཡུལ་དུ་བྲལ་བ་ད་ལྟར་གྱི་གེས་
རིག་ལལ་ལ། གསལ་ལ། རྟིག་གི་བ་འདི་ག་ཐ་མལ་གྱི་གེས་པའམ་གཏུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་
བཞུགས་རྒྱལ་ལམ་ཀ་དག་མྱོ་འདས་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་མའི་རྟ་སྤང་ངམ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་
བན་མ་བུན་བཞིན་ཀ་ནས་དག་པར་ཐག་བཅད་མཉམ་གཞག་གི་རང་ལ་ནམ་རྟོག་བཟང་རན་གང་
ཤར་ཡང་དེའི་རོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པ་ན་སྒྲུལ་གྱི་མདུད་པ་བཞིན་ཞིག་འགྲོ་བས་མཉམ་རྗེས་བསྐྱེ་
ཞིང་དགེ་སྟོར་གྱི་རྒྱན་བསྐྱེད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་
བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་བཟུང་བར་བརྟེན་དུག་ལྟ་རྒྱས་གིང་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ལན་
པས་དེ་གར་ཡོད་བརྟགས་པ་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྟོང་བཅུད་གང་གི་སྟོང་ནས་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་སེམས་
ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་གི་འཆར་སྟོ་ཅམ་དུ་ཐག་ཚིན། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་གསལ་སྟོང་གང་ཤར་འཛིན་མེད་ཀྱི་རང་
ལ་ཆམ་གྱིས་འཛོག་། དེར་མ་ཟད་ཕྱི་ནང་གི་སྟོང་བཅུད་ནམས་ལའང་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་དབྱེད་
པས་གཟུགས་སྤང་སྟོང་། སྒྲ་གས་སྟོང་། (༡༨)སེམས་རིག་སྟོང་ལྟེ་ཐ་སྟོང་གྱི་ཚོས་ཀུན་ཀ་དག་
དུ་ཐག་བཅད་པའི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་ཐོག་དུ་འབྲུལ་གེས་ཐམས་ཅད་རྩ་རྒྱ་ལྟར་
སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་འོག་དུ་རྩྱུད་པར་བྱས་པས་མཉམ་ཡངས་ཆེན་པོར་སྟོ་
བདེའོ། །དགོས་པ་གསུམ་ནི། ཐུན་མོང་སེམས་ཀྱི་རྟིག་པ་འདག་ཡོན་ཏན་སྟེ་མཛོན་ཞེན་ལྟོག་། ལྟ་
བར་སེམས་འཁོར་བར་མི་འབྲུམ་ཞིང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་རྗེ་རྟོག་སྤྱོད་དུ་བྱ་བ་ལས་འདའོ། །

བཞི་པ་རྣམ་ཏུ་དབབ་པ་ནི། རུག་དབྱེ་པ་མན་གྱི་དམིགས་སྒོར་རྣམས་ཀྱི་པར་མཚམས་སྒྲས་བས་དང་
བརྒྱན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདེ་བའི་མལ་དུ་ལུས་འབྲུལ་བསྐྱོད་དང་བྲལ། དག་སྒྲ་བརྒྱན་དང་
བྲལ། ཡིད་སོམ་བྱེད་རྟག་དང་བྲལ་བར་སྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ་ཉལ་ལོ། །དགོས་པ་གསུམ་ནི། ཐུན་མོང་རྩ་
རྒྱུ་ཁོད་སྟོམས་པས་འབྱུང་བ་མི་འབྲུག་ཅིང་ནད་མེད། རྒྱད་པར་ཉིང་འཛིན་རང་བབས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་
ལུས་སེམས་བདེ། མཐར་སྒློ་གསུམ་གྱི་འཛིན་པ་རང་སར་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱོན་ཡེ་
ནས་ཀ་དག་ཏུ་སྟོན་པ་ཁྲིག་ཆོད་ཀྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐོད་ཀྣལ་གྱི་
ལམ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངོ་
སྟོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཐོན་འགྲོ་སྒྲི་དང་ཁྱད་པར་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་
མཚང་ལེགས་པར་རྟེན་པའི་གནས་ཆ་མ་སྐྱེས་པར་ངོ་སྟོད་སྤུས་ན་བྱེད་པོ་གསལ་དུ་ཤོར་ནས་ངེས་
པའི་དོན་མི་རྟོགས་པའི་རང་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཡོད་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱས་རྗེས་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་
གཏོར། གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ། སྒྲན་དང་འབྲུའི་མཛུལ་བཤམས་ནས་འབུལ། དེ་(༡༠ན)ནས་དངོས་
གཞིའི་རྒྱད་པར་ཉམས་ལེན་གནད། གདོད་ནས་ཀ་དག་རིག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ། །ལྷན་གྲུབ་རང་བྱུང་ཡེ་
ཤེས་གཏན་ཕབ་ནས། ཞེས་པ་ལྷར་འཁོར་འདས་དང་པོ་རྒྱབ་གྱུས་པའི་དུས་སུ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
གཞི་ཐོག་ནས་གྲོལ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བའི་གཞི་མ་རིག་པ་
ནི་འཕོམ་མེད། འཕྱིབས་པ། ཡེངས་པ། རྟུགས་པ། འབྱམས་པ། མི་བྱན་པ། བརྒྱལ་བ་ལྷ་བྱ་འབྱུང་། དེ་
ནི་འབྲུལ་པའི་མ་རྒྱན་མོ་ལོང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཟེ་ལོང་ལོང་བ། གཡོ་བྱུན་བྱུན་པ།
མཉམ་ཁྲིག་གོ་བ། རྒྱུད་ཡོད་ཡོད་པ། ཉི་འཁོར་འཁོར་བ། བ་བདག་ཆེར་བྱེད་པའི་བྱ་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྐྱེས་
པ་དེ་སྟོད་པའི་བཙོན་རར་འཇུག་པས་མ་རིག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་འབྱུང་། བདག་ལ་
བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས། རྒྱལ། སེར་སྒྲ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་། ཐུག་དོག །དེ་ལྷ་ལས་ཉོན་
མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོད་དུ་གྱེས་ཏེ་འགྲུ་བྱེད་དབྲགས་ཀྱི་རྟ་ལ་ཞོག། མི་དགོ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་ཅིང་
སྒྲག་བསྐྱལ་གང་ཡང་མྱོང་བ། དུས་རྒྱུན་དུ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་འདི་རིག་ན་དེ་ལས་གྲོལ་བས་གདོད་

ནས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གཤིས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་འདི་ཉིད་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནས་
མ་ཁལ་ནས་པར་དག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་སྟོན་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་ཡེ་
ནས་གནས་པས་དང་པོར་འདི་ནས་བྱུང་བ་མེད། རང་བཞིན་གསལ་བ་སྟོང་བ་བྱུང་ཆད་དུ་མ་སོང་བར་
གདངས་རིག་པའི་རང་ཅུལ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་ཡོངས་སྟོན་ཚོགས་སྐྱུར་ཡེ་ནས་བྱུང་བས་འདིར་གནས་
མེད་བར་སྟོང་པས་གར་བྱུང་རིག་པས་བྱུང། ཐུགས་རྗེ་མ་འགགས་ཀྱི་ལ་བྱུང་ཅིང་སྒྲུང་བྱས་པ་སྐྱུལ་
པའི་སྐྱུར་ཡེ་(༡༠བ)ནས་བྱུང་པའི་མཁུན་ཆ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
ཅན་ལུལ་ལུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཤེས་གོང་འབར་བ་ལྟ་བུ་
མཐར་འདིར་འགགས་མེད་པས་གཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་མམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་ནི་རོ་བོ་སྟོང་པ་
ཆོས་དབྱིངས། རང་བཞིན་གསལ་བ་མེ་ཡོང་། གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་མཉམ་ཉིད། མཁུན་ཆའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་དུ་རིག་པ་སོར་རྟོག་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་བྱ་
བྱུང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་དེ་ཉིད། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་དྲི་བྲལ་དུ་
གནས་པའི་ཐིམ། ཐལ་འབྱུར་ལས། རོ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་ལ། །མ་རིག་པ་ཡི་སྲིད་མིང་མེད། །
གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་གངས་མཐའ་ཟད། །དེ་ཐིམ་འབྲལ་བ་གདོད་ནས་དག །ཅེས་བྱུང་བས་ན་ཡར་
སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་དང་མར་རན་སོང་དུ་ལྷུང་གི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཐིམ་ཆོས་སྐྱེ་ལྟེན་ཡེ་ནས་དག་པས་
གཞི་རིག་པ་ཀ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་དེ་བུལ་སྦྱངས་མ་བྱས་གྲང་ས་ལེ་
སྐྱམ་གདོད་མ་ནས་གསེར་ཡིན་པ་ལྟར་ཐག་ཐད་ཀྱིས་བཅད་པ་ནི་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རོ་འཕྲོད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀྱན་གཞི་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་རོ་སྦྱང་པའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་རོ་སྦྱང་པ་ལ་སྦྱང་བ་སེམས་སྦྱར་རོ་སྦྱང་བ། སེམས་སྟོང་བར་རོ་
སྦྱང་བ། སྦྱང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རོ་སྦྱང་བ། གཉིས་མེད་རང་གྲལ་དུ་རོ་སྦྱང་བ། རོ་སྦྱང་པའི་རིག་པ་
ཅུང་མཐོང་ལ་ངེས་ཤེས་དང་ས་ནས་གདངས་ཆད་བཅའ་བ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་ཆོད་ཟུང་
མོས་འཁོར་འདས་སྦྱང་བ་ནམས། །སེམས་ཀྱི་ཅུལ་སྦྱང་ཅམ་དུ་རོ་སྦྱང་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞི་འཁོར་

པའི་འབྲུལ་(༡༧) གཞུགས། ལམ་ཐེག་དགའི་བཤོད་ཚུལ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་པ་ཐམས་
ཅད་སེམས་གྱི་སྒྲིང་ཆ་མ་འགགས་ཅམ་འདིའི་གདངས་ས་མ་མོལ་པ་ཡིན་པས་ན། ཀུན་བྱེད་ལས། སངས་
རྒྱལ་སྤྱད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཉན་དང་། །སེམས་ཅན་ལས་དང་པག་ཆགས་ལ་སོགས་པ། །སྤྱང་མིན་སྟོང་
བཅུད་བསྟུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་རོ་པོ་ཡིན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་བྱེད་
མཁན་ཀུན་སེམས་ལས་མ་འདས་པས་རྒྱལ་ས་རྒྱུ་རྟོག་པ་ལྟར་གཞན་ནས་བཅལ་དུ་མེད་པས་སྤྱང་
པ་སེམས་ལྟ་བུ་གསལ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་མ་ཆེད་ཀྱི་པར་དུ་བསྟོམ། འདི་སེམས་ཅམ་ལུགས་གྱི་ལྟ་པ་དང་
མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་མེམས་སྤྱད་པར་རོལྱོད་པ་ནི། མེམས་སྤྱད་སྒྲུ་ཚོགས་མཛེས་ལྟར་གར་བརྒྱམས། །རང་
རོལྱོས་བྲལ་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་། །ཞེས་པ་ལྟར་མེམས་ཀྱི་རོལྱོད་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་སྤྱི་དེའི་མེམས་སྤྱད་
མ་འགགས་ཙམ་ཀྱི་རང་རྩལ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགག་མེད་ཏུ་རང་སྤྱད་ཡང་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རོལྱོད་པ་སྤྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་བྲལ་བས། རི་རྒྱད་ཏུ། གར་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅུང་
བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འཕྲུང་བས་དེ་ཤེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པས་མི་
གཞོད་ཅིང་འཕྲུལ་གཞི་ཅད་ནས་ཚོད། རྟག་ལྟའི་དངོས་འཛིན་ཞེས་ནས་མཐར་ཐུག་མེམས་ཉིད་སྤྱོད་
པར་ཐག་ཚོད་པ་དཔེར་ན་རྟུགས་ཟེལ་དང་རྩལ་ལྟར་གཤེར་ཏུ་རོལྱོད་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་
པར་བཞེད་དོ། །གཟུམ་པ་སྤྱད་སྤྱོད་ཅུང་འཕྲག་ཏུ་རོལྱོད་པ་ནི། སྤྱད་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བཟང་བན་སྒྲ་
ཁྱི་སོགས། ཐད་དཔྱད་ཕྱིར་ཐུང་འཕྲག་དཔྱད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་(༡༧)ཅད་མེམས་
ལ་གར་བའི་སྤྱད་པ་དང་འཆར་གཞི་མེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་གཉིས་དཔྱད་མེད་དེ་སྤྱོད་པའི་ཏུས་
སྤྱད་པ་མ་བཀག་པར་དུག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལམ་གྱིས་གར་བའི་ཚེ་དེ་གའི་རོལྱོད་ཉིད་ཏུ་གསལ་
ལེ་བ། སྤྱད་པའི་ཏུས་ན་གར་གར་གྱི་ཚོས་རྣམས་སྒྲུ་མའི་རྟ་བླ་དུང་དོན་ལ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་མ་སྤྱངས་
པར་སྤྱད་སྤྱོད་དཔྱད་མེད་ཏུ་ཐལ་ལེར་ཤེས་ན་ཉོན་མོངས་ཤེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་བས་ན། བརྟག་གཉིས་ལས།
རྣམ་རྟོག་ཉིད་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དག །ཅེས་འཕྲུང་ཞིང་དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བཟང་བན་འཕྲུག་

པ་ཐ་དང་། །རྒྱལ་ལ་སྤྱི་མེད་པས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གནས་འབྱུང་སྤང་མིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་
ཆོས་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གྲོལ་ཞིང་གཉིས་སྤང་གི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བས་སྤང་སྟོང་གཉིས་
མེད་ཏུ་ཐག་ཆོད་པ་བྱ་རམ་དང་དེའི་རོ་བཞིན་འདི་ཞེས་སོ་སོར་དབྱེ་གི་རྒྱས་པ་གསལ་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་
བ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་གཉིས་མེད་རང་གྲོལ་ཏུ་ངོ་སྟོན་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་ཙམ་ཏུ་འཛིན་པར་རང་དག་
ནས། །སེམས་ལས་ཀ་དག་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཀྱི་འབྱུང་སྤང་མ་འགགས་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་མེད་ཏུ་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ངོ་སྟོན་
ནའང་རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེའང་ཐུགས་ཐེང་བ་ལས། སེམས་
དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་དང་རིག་པ་
གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་གཞིའི་སེམས་ནི་སྟོ་བུར་ཀྱི་ཀྱང་རྫོང་ལུལ་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་
ཅན་ཞེན་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་གཉིས་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅན་དེ་གནས་ས་སྟོ་བར་གནས་ཤིང་ལས་
རྒྱུད་གིས་དངས་ཏེ་དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་ལས་ཐོན་ནས་ཆོགས་བརྒྱན་ཀྱི་(༡༩)ལུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན།
བྱེད་ལས་བདེན་འཛིན་ཀྱི་འབྱུང་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འཁོར་བར་སྟེ། ལ། རིག་པ་རང་བྱུང་གི་རྒྱལ་
པོ་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པ་ལུལ་ལུལ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་
གཉིས་འཛིན་ལས་འདས་པ་དེ་གནས་ས་ཡང་། ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་མེ་ཡོང་ལས། ཅོད་སྟོང་གི་
གཞལ་ཡས་ན། རིག་པ་ནི་བའི་སྒྲུ་བྱ་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཅོད་རིན་པོ་ཆའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་ངོ་
བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྟེན་གསུམ་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་རྟོ་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤང་ལས་ཐོན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ལ། སྟོ་
བ་དང་སྟོང་གི་བར་ཏུ་རྩ་གྲོ་སོག་གི་སྤྱི་ལྟ་ཙམ་ཀྱིས་འབྲེལ་ནས་སྟོ་བའི་ལས་རྒྱུད་ཆེར་གཡོ་བ་དེས་
དངས་ཏེ་རིག་པ་ཐུགས་རྟེན་ལས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུད་གི་རྩ་ལ་ཞོན་ནས་འབྲོ་ཞིང་བྱས་ཆོས་
ཀྱང་། ཐལ་འཇུར་ལས། རོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཆ། །སྟོང་གསལ་འདུས་པ་སྒྲུ་ཡི་གདངས། །ཞལ་ཐུག་

ཚོགས་པ་ཐུམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀླུ་པ་འོད་གྱི་ཕུང་པོར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱི་
ནམ་རྟོག་མེད་པའི་འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡང་མ་སྒྲེ་མི་འབྲེད་འབྲེད་པ་མེད་
པར་སྟོང་དུས་ན་སྒྲུབ་། སྒྲུབ་དུས་ན་སྟོང་། དཔྱེར་མེད་དུ་བདེ་ཆམ་མེ། མཐུན་ཆ་ནང་དུ་གསལ་ཞིང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་ཕྱེ་བའི་གཞིན་ལུ་ཐུམ་སྒྲུ་སྟོན་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཀ་དག་དང་ཡོན་ཏྲ་ཡེ་ནས་ཚོགས་པའི་
ལྷན་གྲུབ་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཐེག་པ་འདིར་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་ལྷ་ཐུབ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སེམས་ནམ་རྟོག་གི་དྲི་བཅས་འདིས་གདོད་ནས་མ་གོས་
པར་ངོ་སྟོང་(༡༩བ)དོ། །རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་དབྱེས་པ་དང་གནས་ལུགས་ཐུག་རྒྱ་བ་སོགས་ལ་མ་
གསལ་པའི་ཁྱད་ཆོས་སེམས་རིག་མ་འདྲེས་པར་ཅེར་མཐོང་དུ་དཔྱེ་བའི་གསང་ཆོག་འདི་ནི་ཚོགས་ཆེན་
པ་ནམས་གྱི་ཟབ་གནད་ཡིན་ལ། ཟབ་གནད་དུ་མ་ཟད་སྒྲགས་གསར་མའི་དགོངས་པ་འདར་དཔྱིས་བྱིན་
པ་རྟོགས་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། བསྐྱས་རྒྱུད་ལས། མཁའ་ཁྱབ་མཁའ་ཡི་དོ་རྩེ་ཅན་ནི་ལུལ་དང་
ནམ་ཐུམ་ལུས་གྱི་དབྱེས་དག་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོ་གནས། མི་ཤེས་ལྷན་པས་བསྐྱེད་པས་ནམས་ཀྱིས། ལུས་ལས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད། ལུས་
གནས་པ་དེ་ལུས་སྒྲིམ་མིན། ཞེས་པས་ཤེས་ལུས་སོ། །དེའང་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་
ལྷ་ལྷན་པ། ལུས་ཅན་ཀྱི་སྟོང་ལ་གནས། ཞེས་པས་ཐུང་ཁམས་སྒྲི་མཆོད་གྱི་དངས་ཆ་ནམས་
གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྒྲགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་པོ་དང་སྟིགས་མ་ནམས་ཀྱི་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་
སྒྲུབ་དུ་དཔྱེ་བས་སྒྲགས་གསར་མ་བ་ལས་ཟབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་འདིར་མཆིས་སོ། །

ལྷ་པ་ངོ་སྟོང་པའི་རིག་པ་ཅེར་མཐོང་ལ་ངེས་ཤེས་དངས་ནས་གདོངས་ཆད་བཅའ་བ་ལ་ངེས་
ཤེས་དང་བ། ལུལ་སྒྲུབ་བ། བོགས་དབྱུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་པ་རང་གར་ལས། ཡེ་
གྲོལ་ཅོག་བཞག་རང་ལས་གཞན་མེད་པས། །རང་བྱུང་བདལ་པའི་སྒྲུ་དེ་གང་བདེར་སྟོང་། ཅེས་པ་
ལྟར་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུམ་པའི་ད་ལྟའི་རིག་པ་རང་གསལ་རྫོག་པ་འདི་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་ངོ་
པོ་རང་བཞིན་སྒྲགས་རྩེ་གསུམ་བདལ་པའི་ཆོས་སྒྲུ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གྲུ་ཟུར་མེད་ཅེར་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་པ་

གཞུག་མ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་རིག་པའི་(༡༥ན)སྟོང་པོ་ཅན། ལུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
 ཅན་འདི་ལ་རྟོག་པ་མ་འབྲོ། ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མ་བརྒྱད་། སྤང་སྤང་དང་རེ་དོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད། གཤིས་
 ཅིང་ཡང་མ་བྱུང་པའི་སྟོང་པ་ལ་གདངས་གང་དུའང་མ་འགགས་པར་སྟོང་པས་གང་བྱུང་ལ་གསལ་
 བས་བྱུང་པས་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད། དངས་ལ་བྱི་ནང་མེད། ཡངས་ལ་འཚལ་བར་མ་ཤོར།
 དང་དངས་ལ་ངོས་བརྒྱུད་མེད། གསལ་བས་གང་བྱུང་ལ་རིག་པས་བྱུང་པས་ཐང་ཐལ་ཆམ་བདུལ་
 པའི་སྟོང་གསལ་རིག་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཉག་གཅིག་མཁུན་ཆ་ནང་ནས་གསལ་ཞིང་རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་
 པ་ཡེ་ཤེས་སུམ་ལྷན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་རང་བབ་ཅོག་བཞག་རྒྱ་ཡན་ཆེན་པོར་བཞག་པས་སྟོང་བཅུད་
 བམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་བམ་མཁའ་ལ་སྟོང་བཅུད་ཀྱིས་མ་གོས་གིང་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལྷན་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་གཏན་བལ་ཡིན་པ་ལྟར་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་རྒྱུན་བསྐྱེད་རོ། །

རྒྱས་པར་སྟོ་ན། སྟོང་ཉིག་ལས། དྲི་མེད་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། རང་རིག་ཆོས་སྤྱི་འགྱུར་
 པ་མེད། །གསལ་ལ་སིང་རེ་ལལ་ལེབ། །སྟོན་མེད་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །མི་འགྱུར་བརྟན་པ་
 རི་བོ་བཞིན་དུ་ཞོག །མི་གཡོ་དངས་པ་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་ཞོག །ཡངས་དོག་བལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
 ཞོག །གང་ལྟར་གནས་ཀྱང་རིག་པའི་རང་ཡིན་ཞོག །གང་ལྟར་ཤར་ཡང་རིག་པའི་གདངས་ཡིན་ཞོག །
 འབྲོག་ནས་རང་རིག་དངས་སངས་བྱེད་པར་ཞོག །རི་ལྟར་བྱ་རྒྱམས་གང་དུ་འཕུར་ན་ཡང་། །མཁའ་
 ལས་མ་འདས་དེ་བཞིན་རིག་པའི་རང་། །ཆོས་རྒྱམས་རང་གསལ་གཡོས་པ་མེད་པར་ཞོག །ཅིས་དང་།
 འགོ་བ་ཀུན་སྟོལ་ལས། དཔེར་ན་རྗེ་དང་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ། །དང་པོ་ཡངས་མེད་བསྐྱེད་པ་ན། །(༡༥བ)
 བར་དུ་ཡན་པར་བཏང་ཡང་ལྷག །ཐ་མ་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་བརྟུབ། །ཅིས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ལ་ངོ་
 ལེགས་པར་སྤྱད་དོ། །སྟོང་པོར་དྲིལ་ན་འཛིན་རེ་དོགས་སྤང་དོར་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཀྱིས་བྱས་
 པའི་སྒྲིབ་རྒྱུན་ཡིན་ལ། འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་དུ་བཞག་པས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མ་དང་བལ་པའི་རྒྱ་
 ལྟར་གྲོལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྩལ་སྤྱང་པ་ལ་རང་གནས་བསམ་གཏན་ཀྱི་རང་ལ་སྤྱང་བ། རང་གདངས་ཡེ་ཤེས་

གྱི་རོལ་པར་སྒྲུང་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་ངོས་འཛིན་པ་དང་མཉམ་ཆེས་བསྐྱེ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། ལུས་ནམ་སྤར་གི་ཚོས་བདུན་བཅས་ཏེ་བྱད་པར་མིག་བྱང་ཟད་ཐུང་དུ་ལབ་པས་སེམས་དང་ས་ལ་
མི་རྟོག་པ་འཆར། དེའི་རང་ནས་མིག་དྲང་ཐད་དུ་ཉར་རེར་བསྟད་པས་སྤར་གྱི་མི་རྟོག་པའི་དངས་དེ་
ཞིག་ཀྱང་བྱང་ཚོར་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲན་འཛིན་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གསལ་བྱ་ཡན་པ་གཞི་
ཆལ་པ་ཞིག་འཆར་ཏེ་དེ་ནི་རིག་པ་རང་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཉིད་ངོས་ཟིན་ནས་
ཕྱིས་ཤེས་པ་འཕྲོ་གནས། དགག་སྒྲུབ། ཉོན་མོངས། མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་སོགས་
གང་གི་དུས་སྐབས་དེ་གའི་ངོ་མོར་རང་རིག་རང་བབས་ལ་ཅེར་བསྟད་པས་འཛིན་མེད་རང་གནས་གྱི་
བསམ་གཏན་དེ་རྗེན་སངས་གྱིས་འཆར་ཏེ་འདི་ཁོ་ན་མ་བྱས་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲོམ་ཚུ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ངོ་མ་ཤེས་ན་མཉམ་བཞག་རེས་འགའ་བའི་སྒྲོམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་ཐུབ་ཅིང་བར་དོའི་བསམ་གཏན་ངོས་མི་
ཟིན་པའི་སྒྲོན་ཡོད་དེ། གློང་དུག་པ་ལས། རང་བཞིན་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །ཅུ་རྒྱུ་སེམས་
གྱི་རལ་གསོ་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ནོར་ར་མེ། །ཞེས་བྱང་བས་ཚོས་འདིའི་དཀའ་བའི་གནད་འདི་རང་
བྱུང་བསྐྱེད་བྱིན་(༡༧)ལྟ་བུ་ལས་རང་བབས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གློང་ཆེན་པ་གསུང་
བ་དོན་ལ་གནས་པས་རྩལ་སྦྱང་པོགས་འབྱིན་གྱིས་བཅད་གཉིས་པོ་གཏེར་གཞུང་གི་ཟིན་སོ་མེད་
ཀྱང་དོན་གྱི་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པས། རི་སྐད་དུ། གཉིས་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་མ་
གོལ་གྱི་བར་དུ་བརྟར་གནད་དུ་བཅད་ཅིང་གཉེན་པོའི་བྱ་ར་བཞེན། བརྟན་འབྱས་གྱི་འཕྲད་དུ་བརྟར་
ན་རང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག། །ཅིས་གསུངས་པས་མཉམ་གཞག་འདི་ལ་གོམས་འདྲིས་
བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་ཆེས་བསྐྱེ་བ་ནི། མཉམ་གཞག་དེ་གའི་རང་ནས་བསྟད་པ་ལས་ལངས་ཏེ་
གཡས་བསྐྱེད་གཡོན་བརྒྱུད་མིག་པར་འབྲལ་ཚུར་འབྲལ་སོགས་ཞི་ཁྲོའི་སྤངས་སྤྲུམ། གོམ་བ་དལ་བས་
གྱ་ཚོམ་དུ་དོར་བའི་གྲུང་གྱི་དོར་སྤྲུམ། དག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་མཚོན་པ། དལ་འགོས་གྱི་རང་ནས་སྤོང་བ་
ལས་སྤང་ཅིག་ལ་ལངས་གིང་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པའི་སང་གའི་མཚོན་སྤངས་སོགས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་གོང་

གི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་ཨེ་འདྲེས་བཟུང་། མ་འདྲེས་པ་འདུག་ན་གོང་གི་མཉམ་གཞག་བསྐྱར་
ཏེ་བསྐྱོམ་འདྲེས་ན་བྱ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཆོད་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་རྡོ་རྗེ་པར་ཤར་ཏེ་མཉམ་རྩིས་གྱི་
རིས་མེད། ཉིན་མཚན་གྱི་བར་མེད། སྤང་དོར་གྱི་ཆོས་མེད། བསྐྱོམ་བྱེད་སྒྲུབ་མེད། ཡིན་མིན་གྱི་ཅིས་
གདབ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་གདངས་རོལ་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་སོང་ཡང་འཆལ་
བར་མི་ཤོར། ཆོད་དུ་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཉིང་པེ་འཛིན་དང་མི་འབྲལ། ཆོས་ཟད་གྱི་དགོངས་པ་དག་སྤྲིག་
གིས་ཐན་གོད་མེད་པར་རྒྱུ་པ་ཞི་སྐྱོམ་མེད་ཅུ་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། དག་སྐྱོར་
མཉམ་རྩིས་(༡༧)འདྲེས་དུས་ལུལ་ཕྱིན་མི་འབྲེང་། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གདངས་ལེ་
གེས་གྱི་རོལ་པར་སྤྱང་བ་ལ། གནས་པ་སེམས་གྱི་རྒྱན་དུ་གར་བ། འཕྲོ་བ་སེམས་གྱི་རོལ་པར་ཤར་བ།
གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་རང་དུ་གནས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱལ་ཡིད་གསུམ་ཁོང་སྐྱོར་
ལ་སོས་གདལ་དུ་གནས་པའི་རང་ནས་རྒྱུ་པ་སྤྱོད་ཆོག་འཕྲོར་བཅུག །ཆས་གྱིས་བཞག་ལ་ཅེར་གྱིས་
བཞུས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱབས་ཞི་བ་ལྟར་འཕྲོ་མཁན་དང་འཕྲོ་མཁན་དང་འཕྲོ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་གཞི་མེད་
ཅ་བྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གཞིའི་རང་དུ་གནས་པ་ནི་གདོད་མའི་ཀ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཆོས་སྐྱུ་འཕོ་འཕྱར་
མེད་པ་ཡིན་ཅིང་དེར་རྒྱུན་དོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོ་བ་སེམས་གྱི་རོལ་པར་ཤར་བ་ནི། རྒྱ་ཆོག་པའི་རྒྱུ་པ་སྐྱོམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་
པེ་དོགས་མེད་པར་གདངས་པར་འཛིན་མེད་ཡན་དུ་བཅུག་པས་སྤྱོད་དེ་བྱ་བསམ་གྱི་མཉམ་པ་པོར་ནས་ད་
ལྟའི་རིག་པ་ཐོལ་སྐྱེས་ཐོལ་རུབ་དུ་འཕྲོ་བ་གཤིས་གྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་འཕྲོས་ཀྱང་རྩིས་ལ་
གནས་པའི་བྱ་རྒྱུ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གྱི་རོལ་པ་ལས་མི་འདའ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཤར་བ་ལྟར་
རང་ཤར་རང་གྲོལ་ལུགས་རྩི་འགག་མེད་དུ་རྒྱུན་དོ། །གསུམ་པ་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་རང་དུ་
གནས་པ་ནི། འཕྲོ་གནས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟེ་གནས་པ་དོ་པའི་དུས་སུ་མིག་བསྐྱེལ་བ་འཕྲོ་བ་རང་
བབས་སུ་གནས་ལ། འཕྲོ་པ་དོ་པའི་དུས་མིག་མི་འགྲུལ་བར་ཆས་བཞག་པས་གནས་ཏེ་འཕྲོ་གནས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་རྒྱབས་པོ་རྒྱ་མཚོའི་རང་དུ་ཞི་བ་ལྟར་བཞག་གོ། །དེའང་གནས་པ་མི་གསེང་། འཕྲོ་

བ་མི་དགག །མཉམ་པ་མི་བསྐྱབ། གང་གང་ཡང་འཛིན་མེད་སྒྲུང་དོར་རེ་དོགས་དང་བུལ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཡེ་གྲོལ་ཐོགས་པ་ཆེན་པོར་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་གཞི་གོམས་དང་རྒྱུན་མིག་ལ་བརྟེན་(༡༧ན) ཡོད། །

གསུམ་པ་བོགས་དབྱུང་བ་ལ་དྲག་ལྷ་རང་གྲོལ། རྫོག་ལྷ་རང་གྲོལ། ཆོགས་དྲག་རང་གྲོལ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱི་ནད་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་ལུག་ །ར་རྒྱལ། སྤག་དོག་ནམས་མི་
བཟོད་པ་སྦྱིས་པའི་ངོ་པོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ནས་ཆམ་གྱིས་བཞག་པས་དང་པོ་ལ་བདེ་སྤོང་གཉིས་མེད།
གཉིས་པ་ལ་གསལ་སྤོང་གཉིས་མེད། གསུམ་པ་ལ་ཆོས་སྐྱ་གཞི་བུལ། བཞི་བ་དང་ལྷ་པ་གཉིས་ལ་
གཉུག་མ་ལྟར་ཅིག་སྦྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རང་གྲོལ་བཤོ། །གཉིས་པ་རྫོག་ལྷ་རང་གྲོལ་ནི། མིག་ །ན་ །བ།
སྤ། ལྟ། ལུས་ནམས་ཀྱི་འཛིན་པ་གང་སྦྱིས་དེའི་ངོ་པོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ལ་ཆམ་གྱིས་བཞག་པས་ཆོས་
སྐྱ་ །ཀ་ །དག་ཆེན་པོར་རང་གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་དྲག་རང་གྲོལ་ནི། གཟུགས། སྤ། དྲི། རོ། རེག་
བ། ཡིད་ཀྱི་བྱུང་ཆོར་དྲན་རིག་གི་དགག་སྐྱབ། ཆགས་སྤང་སྦྱིས་པ་དེའི་ངོ་པོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ལ་
ཆམ་གྱིས་བཞག་པས་ཡེ་སྤོང་ཅ་བུལ་ཆེན་པོའི་དང་དྲུ་ལ་རྫོགས་ཏེ། གནས་ལུགས་སྤོང་གསལ་མཉམ་པ་
ཆེན་པོར་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པོ། །དེས་ནི་གང་གང་སྒྲུང་དོར་རེ་དོགས་ལས་འདས་པ་མ་བསྐྱོམ་ཡེ་ཤེས་
ལྷག་པ་རང་བཞིན་དུ་ཁྲིག་ཆོད་པས། གྲོང་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་ནམ་ཞིག་
ན་སྤང་མེམས་འདྲེས་ཏེ་དག་སྦྱོར་ལ་ཆོད་འཛིན་མེད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་གཟིངས་ལ་འཁོར། གཉེན་པོའི་བྱ་ར་
མི་དགོས་ཉམས་ཐུང་ཟད། ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་ལྷན་བྱུབ་དུ་རྫོགས་པ་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ལམ་ནི། དེ་ལྟར་གཞི་དོན་
ཁྲིག་ཆོད་གཏན་ལ་ལབ་ནས། ལྷན་བྱུབ་ཡོན་ཏན་(༡༧བ)མཛོན་དུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ཐོད་ཀྱལ་སྤང་
བ་བཞི་ཡི་ལམ་ལ་འཇུག །ཅིས་པ་ལྟར་ཁྲིག་ཆོད་ཀྱི་ལམ་ལ་གཏན་ལ་ལེགས་པར་ལབ་བྱུབ་པའི་
རྗེས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལ་དངོས་དང་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྫོག་
གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་དགུ་སྤྲགས་སུ་བཏང་བ། རྫོག་མ་བཞི་གནད་དུ་བཅུལ་བ། རྫོག་གསུམ་ཀྱི་གནད་གཅུན་
པ། གནད་བཞིས་མཛོན་སུམ་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ། སྤང་བ་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི།

ལུས་དག་ཡིད་གྱི་རྩོལ་བ་དག་ལྷགས་བཏང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་གྱི་བྱ་བ་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་
ནང་ཐུག་དང་སྐྱོར་བ། གསང་བ་སྤྱིའི་གར་དང་ཐུག་ཀྱང་སྤངས་ཏེ་གཅིག་ལུང་གནས། དག་གི་ཕྱི་ལོང་
གཏམ། བར་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྤྱོད། གསང་བ་སྤྱི་གས་སྤྱོད་གི་བསྐྱེད་པ་ཆོད་སྤངས་ཏེ་སྤྱེམ་དུ་གནས།
ཡིད་གྱི་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཕྲུ་བན། བར་ཐུན་སྤྱིར་རྗེ། གསང་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ནམས་སྤངས་ཏེ་བསམ་མེད་རྟོག་བྱལ་དུ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་མ་བཞི་གནད་དུ་བཅའ་བ་འདི་དང་ས་བཅད་གསུམ་པ་གཉིས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་སྟོན་པས། སྟོན་མ་བཞི་ལ་སྟོོ་གསུམ་གནད་གཅུན་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་ཞགས། ཐིག་
ལ། དག་དབྱིངས། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོན་མ་དང་བཞི་ལས། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་དོས་བཅས་ཟད་པའི་དོན་དམ་
གྱི་འབྱུང་བཞི་ནམ་པར་དག་པ་སྟོན་མ་བཞིར་སྟོན་ཏེ་ལས་སྤྱོད་དག་ཅིང་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་གི་ཆ་ལས་སྟོན་
མ་བཞི་བྱུང་བ་དཔེར་ན་རྒྱང་ཞགས་གྱི་རྟེན་རྒྱང་དུས་འི་སོགས་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་རྒྱང་གི་ཆའི་ཕྱ་ཞིབ་ལས་
བྱུང་ལ། སྟོན་མ་བཞི་ག་རིག་པའི་རང་རྩལ་ཡིན་པས་སེམས་འབྱུང་སྤྱད་དང་ཐ་དད་(༥༦)ནས་རིག་
པ་ལྱང་འདས་གྱི་ཆ་འཛིན་པ་དང་སེམས་སྤྱང་འཁོར་བའི་ཆ་འཛིན་པ་གཉིས་སྤྱད་པ་ཅས་དུ་འདྲ་ཡང་སྤྱད་
ཐ་དད་པ་ཁྲིག་ཆོད་གྱི་སྐབས་སེམས་རིག་དབྱེ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་གནད་འདི་སྟོན་མ་ཀུན་ལ་ཤེས་
བར་བྱ་བ་ལ། དེའང་དང་པོ་ནི། ལུས་ཆགས་པའི་གཞི་རྩ་མཐུན་གྱུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་དང་སྟོན་
མའི་སྟོན་གཉིས་ལས་སྤྱ་མས་ལུས་དང་ཕྱི་མས་སྤྱད་པ་ཡོ་ཤེས་གྱི་འོད་དང་ཐིག་ལེ་སྤྱེ་ལ་སོགས་པའི་
ལྱང་འདས་གྱི་ཆོས་ནམས་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་གྱི་རྟེན་ལྟེ་བ་ནས་སྤྱིང་། དེ་ནས་སྤལ་ཆོགས་འདབས་ནས་
ན་བ་གཉིས་གྱི་ནང་དོས་གྲྲང་རྒྱུའི་འཕྲིས་ནས་མིག་གི་ཨ་འབས་གཉིས་སུ་ཟུག་པའི་རྩ་བ་མེད་གྱི་
སྤྱེ་འདྲ་བ་ཁྲག་དང་རྒྱུ་མེད་པའི་འོད་གྱི་སྤྱེ་ལ་མས་ཁེངས་ནས་སྟོ་རྒྱུའི་སྟོན་མར་ཟུག་པའི་རྩ་གཉིས་
གྱི་ནང་དུ་གནད་གཅུན་མ་གཅུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡོ་ཤེས་དང་འབྱུང་པའི་རྩ་རྟེན་བརྟེན་པའི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་འོད་རྩ་གཉིས་ནི་རྒྱུའི་སྟོན་མ་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་དོ་པོ་ནི་རྒྱུའི་སྟོན་མའི་རྟེན་གྱིས་
གཟུགས་སོགས་རགས་པ་འཁོར་བ་དང་དེའི་བརྟེན་པ་སྟོན་མ་ལྱང་འདས་ཡོ་ཤེས་རང་སྤྱད་གི་ཆ་འཛིན་

པས་དག་སྤང་དང་འབྲུལ་སྤང་མཐོང་བྱེད་གྱི་དབང་རྟེན་ཡིན་ཞིང་དེས་ཚིག་འོད་གསལ་དངས་པའི་
གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲུལ་སྤང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་འཛིན་པས་ན་རྒྱང་ཞགས་དང་
སྤང་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་ནང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བ་དེས་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་ཆུའི་དངས་
མ་འདྲུས་པས་ན་ཆུ་ཞེས་བྱ་ལ། གཟུགས་སྤང་དབང་གེས་ལ་གསལ་བ་དང་འོད་སྤང་གོང་འཕེལ་དུ་འཆར་
བས་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱང་གི་དངས་མ་ཙུ་བ་མེན་གྱི་རྩ་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱང་ཞགས། འོད་
ཙུ་དངས་པ་ཡེ་གེས་གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་ཅིང་འབྲུལ་སྤང་མི་འཛིན་པ་ཡེ་གེས་འདྲུས་པའི་རྒྱང་ཞགས། དབང་
པོའི་དངས་མ་མིག་(༥༧)གི་ཨ་འབྲས་གྱི་དགྱིལ་ན་དབང་རྟེན་དངས་པ་གཟུགས་མཐོང་བྱེད་དུ་
བསྐྱེད་པ་འབྲུལ་སྤང་མཐོང་ཞིང་ཡེ་གེས་མི་མཐོང་བ་དབང་པོ་འདྲུས་པའི་རྒྱང་ཞགས་གསུམ་དུ་ཡོད་
པའི་སྤྱི་ཁྱི་གཉིས་ལྟར་སྤང་དང་བར་མ་དངོས་ཡིན། མཐུན་དཔེ་གྲང་པོའི་སྤྱར་ལྷགས་ཀྱི་འདེབས་པ་
བཞིན་འཁོར་འདས་གྱི་ཙུལ་སྤང་འཛིན་པས་ལྷགས་ཀྱི་དང་འདྲ་ལ། སྤང་བ་བཞི་ལས་ཚས་ཉིད་
མངོན་སུམ་མཐོང་བས་གྲུབ་མཐའ་འདོད་རྒྱལ་དུ་འཛིན་པ་ལས་སྒོ་ཕྱོག་གོ་ཁག་ཉིས་པ་ཐིག་ལ་སྟོང་
སྟོན་ནི། རོ་པོ་ཐིག་ལ་རྒྱུ་པོ་འོད་ལྷའི་སྤྱུང་དང་བཅས་པ་དེ་ལས་སྟོན་མ་ཁྱི་མ་གཉིས་འབྱུང་རོ། །
དེས་ཚིག་ནི། རང་གནས་འོད་རྒྱུ་པོ་མི་འབྱུང་བས་ཐིག་ཀྱན་ལ་ཁུབ་པར་བརྒལ་བས་ལ། དངོས་པོ་
དོས་བཟུང་མེད་པ་སྟོང་། རང་འོད་འཆར་བས་སྟོན་མའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་བཞིའི་ཐིག་ལ་སྟོང་ག་ཡེ་
གེས་གྱི་དཔལ་པེའུན་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་གྲེས་མདོ་འམ་འབྱུང་གནས་སམ་ཟད་པར་གནས་པ། ལུས་
གནས་རྩའི་ཐིག་ལ་ཁུབ་པར་ཆེན་པོའི་རྩ་བཞིན་རང་གསལ་བས་བདེ་སྟུག་རང་གྲོལ་ཡེ་གྲོལ་དུ་གནས་
པ། ཀྱན་རྫོབ་རྒྱའི་ཐིག་ལ་རོ་མ་ལ་སོགས་པ་ན་ལུས་གྱི་རྒྱངས་ཙམ་འཛིན་བྱེད་དུ་གནས། རོན་དམ་
སྟོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལ་རིག་པ་ཀ་ནས་དག་པས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པའི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པ།
རང་གྲུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བས་ཉིན་མཚན་འོད་གསལ་དུ་སྤང་བ་སྟེ་
ལྟར་དབྱེ་ལ། མཐུན་དཔེ་མདངས་རྒྱུ་པོ་མ་བྱའི་མདོངས་སམ། དངས་ཆ་དེའི་གདངས་གསལ་བ་ཁྲའི་
མིག་གམ། སྤང་བ་ཉ་མིག་འཆོར་བཀྲག་འོད་ཟེར་བྱི་ལའི་མིག་དཔེར་བཟུང་ལ། སྤང་བ་བཞི་ལས་

ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་མཐོང་བས་བདེ་བ་རང་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་ལས་སློ་ལྷོག་གོ །

གསུམ་པ་དག་པ་(༡༧)དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ནི། བྱིའི་རོ་ནི་ནས་མ་ཐའ་དངས་པའི་དཀྱིལ་
ན་གདངས་སྒྲོ་སང་རེ་བ་ཞིག་འཆར་ལ། བད་གི་རོ་པོ་མཐིང་ཁ་ལས་ལྷ་ལྷན་དུ་མཆེད་དེ་འོང་ལྷའི་སྤ་
ཁྱུང་རྒྱུ་པོ་ནང་ན་བད་འདབ་དང་བཅས་པ་ཟ་འོག་བེར་བྱིས་ལྷ་ར་སྤང་བ་སྟེ། རིག་པ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་
གཟེར་འདེབས་པའི་ར་བར་བྱུང་ལ། ཐིག་ལའི་འོད་བྱིས་ཡིན་པས་འགྲུལ་འཕྲིགས་ཤས་རྒྱུང་ངོ། རིས་
ཆོག་ནི། རིག་པའི་རང་ལུལ་དང་སྤང་བའི་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་ན་དབྱིངས། ལུལ་དུ་སྤང་ཡང་དྲི་མ་
མེད་པས་ནས་པར་དག་པ། ལུ་གྲུ་རྒྱུད་གོ་རར་བབྱུང་ནས་སྤང་རིག་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྒྲོན་མ་དེ་ལ་
གཞིའི་དབྱིངས་སྒྲོན་སྤྱིང་ནང་ན་ཡི་ཤེས་རང་འོད་ཀྱི་སྒྲུ་རྒྱུན་གྲུབ་ནང་གསལ་དུ་གནས་པ། ལམ་སྤ་ཁྱུང་
ལྷ་ལྷན་གྱི་ར་བའི་དབུས་ན་བད་འདབ་ཅན་གྱིས་ཐིག་ལེ་དངས་མ་སྤྱང་པ། འབས་སྤ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་
བཙོན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་འོད་ལྷའི་བྲ་བ་དབྱེད་ཟ་འོག་རིས་སོགས་འཆར་བས་གསུམ་དུ་དབྱེད། །མཐུན་
དཔེ་ནི། ཡི་གའི་ན་རོ་ལྷ་ལྷེ་ན་རོ་ནི་གཤོག་པ་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་ན་རོ་གཅིག་གྲུབ་པ་ལྟར་
བྱིའི་དབྱིངས་མཐིང་ཁ་དང་དེ་ལས་ཤར་བའི་སྤང་བ་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་
བཏགས་ལ། སྤང་བ་བཞི་ལས་རིག་པ་ཆད་ཐེབས་སུ་མཐོང་བས་མ་དག་པ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ལས་སློ་
ལྷོག་གོ །

བཞི་པ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ནི། རང་ཤེས་རིག་པ་ཀ་ནས་དག་པ་སྟེ། །དེའང་རོ་པོ་
རྩལ་གདངས་གསུམ་ལ། རོ་པོ་ནི་རྒྱུད་ཞགས་གཟིགས་སྤངས་ཀྱི་གནད་ལས་ཐིག་ལེ་སྟོང་སྒྲོན་ལ་
བསྟན་དུས་ནང་གི་རིག་པ་དངས་སངས་རང་གསལ་དུ་ལྱུང་བ་དེའོ། །རྩལ་ནི་བྱི་གསལ་ལུལ་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ནོ་ཞིང་ཆོག་དོན་གྲོང་དལ་དུ་འཆར་བ་གདངས་དོ་རྟེ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་གསེར་རྒྱུད་ལྷིང་བ་ལྷ་ལྷ་དང་
བཅས་པ་(༡༨)ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲོན་མ་ཀྱུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་གསལ་
རང་གནས་ཤེས་པའི་རྩལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཐབས་སུ་སྒྲོན་མ་གཞན་གསུམ་མ་འགྲུལ་བར་བསྟན་པས་
ནང་དུ་རང་རིག་དངས་སངས་བྱེད་པ་རང་གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་གྲོང་རྟེལ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་

པ་ཡིན་ངེས་ཆོག་ནི། གཞི་དོན་ཀ་དག་གཏན་ལ་མེད་པ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོངས་ཤིང་བདག་མེད་པ་
 ཤེས་པ་དེ་ལྟ་ལུང་དགོངས་པ་ལྱུང་གིས་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལྱུང་པས་རབ་
 གཞན་ནས་འབྱུང་མིན་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་རང་དོ་ཤེས་པས་རང་བྱུང་། དོ་ཤོ་སྤོངས་ཤིང་རང་བཞིན་
 གསལ་གདངས་འགག་མེད་ཏུ་ཤར་པས་སྒྲོན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་མ་ཞེས་བྱ། གཞི་གནས་རང་
 བྱུང་གི་ཤེས་རང་ནི་རིག་པའི་མཁུན་ཆ་སྟེ་འཆར་གཞི་དང་རྟེན་ཏུ་གནས་པའོ། །སྤང་བ་ཅེར་འཛིན་གྱི་
 ཤེས་རབ་ནི་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་གིས་རང་དུས་ན་རང་གསལ་འདྲི་མེད་དག་པས་དགོངས་
 པ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དན་པ་འགག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་རིས་མེད་ཏུ་མར་ཤར་ཡང་དོ་ཤོ་
 ཆོས་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྒྲི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་མ་འདྲིས་པར་ཤེས་པའོ། །འཇུག་བྱེད་ནམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱི་བར་དོ་འདིར། ཐོས་པས་གཏན་ལ་འབེབས། བསམ་པས་ངེས་པར་བྱེད། སྒྲེལ་པས་རོ་མུང་།
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་སྟེ། ཆོག་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མཐུན་དཔེ་གང་ལ་བལྟས་
 པའི་ཡུལ་རིག་ཅིང་རྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པས་སྤྱོད་པ་ལ་མེ་མཆིང་བ་འདྲ་ལ། སྤང་
 བ་བཞི་ལས་ཆོས་ཟད་གྱི་སྤང་བ་མཐོང་བས་སྤྱད་པའི་ཤེས་སུ་ཞེན་པ་ལས་སྒོ་ཞེག་གོ། །གསུམ་པ་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་གནད་གཅུན་པ་ལ་ལུས་དག་ཡིད་(༡༥ན)གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གནད་བཅུན་པ་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་བཞུགས་སྐྱོངས་དྲང་སྤྱོད་ཅོག་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཐབས་ཤེས་འདྲིས་གནད་རྒྱུད་པའི་ལོང་ལྷ་
 གཤིབས། གཟུང་འཛིན་དང་ལས་རྒྱུད་གཉིས་གནོན་རྒྱུད་མཐིལ་ས་ལ་བཅར། འབྱུང་བ་ལེ་ཤེས་གྱི་
 ཅལ་འབྱེན་གནད་ལུས་ཤར་སྤྱད། དབྱིངས་རིག་བསྟེན་གནད་ཐལ་མོ་ལུས་སྤྱིང་བསྟོལ། ཅ་མི་འཇུས་
 ཤིང་རྒྱུད་དལ་གནད་ལུས་དྲང་པོར་བསྟར། རྒྱུད་ལུལ་ལ་ལུལ་བས་རང་དངས་ལ་གཏོད་གནད་མཛིང་
 པ་ཐད་ཀར་བསྟར་བ་ནམས་བཅའ་བ་རྒྱུན་གྱི་གནད་ཡིན། དེས་རྟོག་པ་འཕྲོ་ཞིང་ལེ་ཤེས་མ་སྒྲིམ་ན།
 ཅོག་ལུས་འཕོ་བ་ལས་རྒྱུད་ཞེག་སྟེ་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་རོལ་ཏུ་སྤང་བས་མེམས་ནད་ཏུ་ཐོད། རྒྱུད་མཐིལ་
 གིས་ཞོག་ཅོལ་ལས་གྱི་རྒྱུད་ཞེག་སྟེ་ཁྱིར་དྲོད་དང་ནད་ཏུ་སྟེ་མེད་གྱི་ཉམས་འཆར། འག་པ་མཛིང་

པར་འབྱུང་དེ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་སྤེམ་པ་ལས་རྒྱུད་ལྷོག་སྟེ་ནང་དུ་རྟོག་པ་དུ་མ་འགགས། ཁྱི་མོལ་དུ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མཐོང་པ་རྣམ་དག་གོང་དུ་འཕེལ་བ་རྣམས་དལ་གསོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྒྲུའི་
བཞུགས་སྐྱེད་སྒྲུབ་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་པའི་ཆོས་གནོན་གནད་ལ་བྱག་ཏུ་ཉལ།
དྲོད་འབབས་གནད་ལུས་མོ་གཉིས་སྒྱུར། གཡོ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་གནོན་གནད་རྒྱུ་མོར་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་
མཐེའོང་ཁྱི་ལ་འཕུལ། དབྱིངས་ལ་རིག་པ་འདྲེན་གནད་ལུ་མོ་ས་ལ་བཅུགས། རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་
གནད་མཛིང་པ་ལྟོན་ལ་བཏྲེག་པ་རྣམས་བཅའ་བ་རྒྱུན་ཀྱི་གནད་ཡིན། །ཁ་བུཔ་པས་ཞེན་འཛིན་ཟིལ་གྱིས་
གནོན། ཡན་ལག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་ལས་རྒྱུད་ལྷོག་སྟེ་ཁྱིར་འབྱུལ་སྒྲུབ་འགགས་ཤིང་ནང་དུ་ལུས་སེམས་
ལ་བདེ་དྲོད་སྒྱེ། ལག་མཐིལ་ས་ལ་བཅར་བས་འཕྱུ་བ་(༡༥)ལས་རྒྱུད་ལྷོག་སྟེ་ཁྱིར་ཐིག་ལེ་ཐིག་
ཐུན་དང་ནང་དུ་ཉེན་མཚན་མེད་པའི་ཉམས་འཆར། མཛིང་པ་ཡིད་ཅམ་བཏྲེག་པས་འཛིན་པ་ལས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལྷོག་སྟེ་ཁྱིར་སྒྲུའི་སྒྲུབ་པ་མཐོང་ཞིང་ནང་དུ་རྒྱུད་གི་འཕྱུ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དལ་གསོ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གནད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྒྲུའི་བཞུགས་སྐྱེད་སྒྲུབ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་འཕམས་པས་ལས་
རྒྱུད་གནོན་གནད་ཀྱི་འཕྲིང་རྒྱགས་སུ་བྱ། འཕྱུང་བ་སྟོམས་པ་དྲོད་ཀྱི་གནད་ལུས་མོ་གཉིས་ཁྱིར་བཤད་
རྒྱུ་པའི་མཐིལ་གཉིས་མ་རིག་ཅམ་དུ་སྒྱུད་དེ་སར་ཐབ། འཕྲོ་བ་ལས་རྒྱུད་ལྷོག་གནད་ལག་སོར་ཀྱི་
ཚྭ་གསལ་བསྒྲུམ་སྟེ་རྒྱུད་མཐིལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལོགས་ཀྱི་ས་ལ་འཛུགས། ཉམས་སྒྲུབ་ལྟུང་དུ་འཆར་གནད་
རོ་སྟོན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལ་ཤོང་། དབྱིངས་རིག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་རྩལ་མཛིང་པ་ལ་འགེལ་བ་རྣམས་
བཅའ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་ཡིན། རྒྱུད་པས་ཁྱད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་ལྷོག་སྟེ་ཁྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་པའི་
སྒྲུབ་པ་མཐོང་ཞིང་ནང་དུ་ཉེན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དུ་མ་པ་འགགས། ལག་པས་བཟུང་བའི་ལས་
རྒྱུད་འགགས་ཏེ་ཁྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཐོང་ཞིང་ནང་དུ་འཛིན་པ་ལུལ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་གཅོད། རོ་སྟོན་
ཀྱིས་འཕན་པ་ལས་རྒྱུད་ལྷོག་སྟེ་ཁྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་ནང་དུ་ཉེན་མོངས་པའི་རྒྱུན་འགགས་པ་
རྣམས་དལ་གསོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྒྲུལ་སྒྲུ་ས་དྲོད་སྒྱེ་ཞིང་འཕྱུང་བ་སྟོམས། ཡོངས་
སྒྲུས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཟིན། ཆོས་སྒྲུས་ནང་གི་འཕྱུང་བ་ཟད་ཅེས་གཞུང་རྒྱུད་མང་པོར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དག་གི་གནད་གཅུན་པ་ནི། ཐོག་མར་བྱན་རྒྱུ་དང་སྒྲུབ་པ་བཅད་དེ་གོམས་པ་ན་རེ་
མིང་དུ་གཏོང་། སྐབས་འགར་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་གཅིག་ཕུར་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་
མ་བཀག་པ་ལ་གཞན་དང་དག་མ་འདྲེས་པའི་ངོས་བརྟེན་ཅམ་སྟོན་པ་ལ་གནས་པར་(༡༩ན)ཁྱེད། རིས་
གྱིས་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་སྒྲུབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་ལ་བསྐྱབ། མཐར་ལུས་བརྟེན་ཅམ་ཡང་མི་བྱ་བར་
བརྟན་པར་བྱས་པས་ལུས་འཕྱོངས། ཅ་བ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ལུང་སྟོན། ལུས་སྒྲུ་མའི་
སྒྲུར་གྲོལ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་བརྟེན་དང་གཏམ་ཟེར་ཞིང་མཐོང་སྤང་ཕྱེ་མའི་མངོན་ཤེས་འཆར། ཁྱད་པར་
ལུས་སེམས་མཚམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་འབྲེལ་བ་ཐག་གཅོད་ཅིང་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྒྱེའོ། །གསུམ་
པ་ཡིད་ཀྱི་གནད་གཅུན་པ་ནི། མ་ཡིངས་པར་མདུན་རྒྱགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་དང་མིག་
བསྟན། དུས་གསུམ་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྒྱུན་བཅད་པས་ཡུལ་དང་རིག་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་འཆར་བ་སོགས་
རྟོག་བྱལ་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེས་སྒྲུ་གསུམ་རིག་པ་རང་གཟུགས་སྟོང་
པའི་དབྱིངས་སུ་འཆར་རོ། །

བཞི་པ་གནད་བཞིས་མངོན་སུམ་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ་ནི། རྩོམ་གནད་ནི་སྟོག་པ་བརྒྱུང་
ལྟ་དང་། །ཡུལ་གནད་རྒྱུན་བྲལ་ནམ་མཁའ་དངས་པ་ལ། །རྒྱུང་གནད་དལ་བུས་མངོན་སུམ་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང། །རིག་གནད་ལུག་རྒྱུད་བརྩོན་འབྱུས་དག་པོས་བརྒྱུང། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོའི་གནད། ཡུལ་གྱི་
གནད། རྒྱུད་གི་གནད། རིག་པའི་གནད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོའི་གནད་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུན་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནད་སྒྲུལ་སྟེའི་གཟིགས་སྤངས་ཁྱེད་ལུས་པམ་མིག་ཤེས་རན་པར་མི་འགྲིབ་
པ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་གཟིགས་པའི་དགོས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནད་ཁོངས་སྒྲུ་རྒྱར་
ལ་དལ་ཉམས་གྱིས་གཟིགས་པས་མིག་སྟོན་ཅན་སྤྲར་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞིང་ཁམས་གཞན་ལ་
གཟིགས་པའི་དགོས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནད་ཆོས་སྒྲུ་ཁྱེད་དུ་གཟིགས་པས་མིག་
ཤེས་བཟང་བ་སྤྲང་བ་སྤྲར་དུ་ཆད་ལ་ཐེབས་(༡༩བ)པ་དང་གཞི་ལ་གཟིགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། རྟོང་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་པའི་གདངས་ནང་ནས་འཆར་བ་

ལ་ཡུལ་རི་ར་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཡོད་པར་བྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་མཁའ་སྐྱོད་པ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བ་ལ་
ནང་གི་དབྱིངས་རོ་པོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོས་དང་བྲལ་བར་ཆེད་འཛིན་པེ་དོགས་མེད་པའི་རང་ནས་ཉིན་མོ་དང་
སྤྱང་འཕྲིད་ཀྱི་རྩས་ལྟ་སྤངས་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱར་བསྤྱད་དེ་ཆམ་གྱིས་བཞག །མཚན་མོ་དང་
མུན་འཕྲིད་ཀྱི་རྩས་མཐུན་གྱི་མུན་པ་ནག་ལྷིང་བ་དེ་ལ་བསྤྱད་ཅིང་བཞག་པས་གསང་དབྱིངས་ནས་
པར་དག་པའི་སྤྱོན་མ་མཐོང་ཁ་དང་དེ་ལས་མཆེད་པ་ནས་ལཱའི་རང་གདངས་འཆར་པས་བྱི་རིག་
པ་འཆར་བའི་ཡུལ་དང་ནང་ཉམས་འཁལ་བའི་ཡུལ་ཏེ་རིག་པ་དང་ཉམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་འཁོར་
འདས་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཡུལ་བྱི་ནང་འདྲེས་པ་ལས་མཉམ་པ་རིས་མེད་དམ་འཁོར་འདས་རོ་
མཉམ་མམ་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཛོན་དུ་འཁྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་གི་གནད་ནི། ཡུལ་དང་སྒོ་གཉིས་འཛོམ་དུས་རྒྱུད་རང་བབས་སུ་བཞག་
ནས་དལ་བར་བསྐྱེམས་པས་རིག་པ་བཙོན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་མཐུ་དང་སོ་གཉིས་བག་ཙམ་མ་རིག་པ་ཁ་
ནས་རྒྱུད་གི་ཏུ་དལ་བར་རྒྱུད་རིང་དུ་འཁལ་ཅིང་བྱི་རོལ་ཏུ་བཟུང་བས་བྱི་ལྟར་ཆོ་རྒྱས། བར་རྟོག་པ་
ལུ་བསྐྱེན། གསང་བ་རིག་པ་མཛོན་སུ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟག་བཅས་མི་སྤྱང་བར་འཆར་
བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རིག་པའི་གནད་ནི། རང་བབས་ཀྱི་རང་ནས་རང་གདངས་ལུ་གུ་
རྒྱུད་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་བཞག་ནས་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྒྱུད་དལ་བས་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་
རྒྱུད་ལ་སྟེ། རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཨར་ལ་གཏད་པས་ནམ་རྟོག་ཟད་ནས་འབྲལ་པ་ལོག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་མ་
ལུ་འཕྲོད། རིག་པ་རྒྱུད་དང་བྲལ་བས་འགྲོ་འོང་མེད་པར་ནང་བྱན་རྒྱུད་(༡༠ན)པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་གསེར་
རྒྱུད་ནས་མཁའ་ལ་ལྷིང་པ་ལྟ་བུ། དབྱིངས་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཀ་དག་དང་ལུ་གུ་བྲལ་གྱི་རང་གདངས་ཡིན་ལ། དེའི་རང་ལས་ཡེ་གྲོལ་ཆེན་པོར་ཅོག་གིས་བཞག་
པ་ན་སྤྱོས་བྲལ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་གདངས་གར་བས་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་གེས་རབ་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞལ་མཇལ་བས་ཀླན་ཏུ་བཟང་པོ་ལོགས་སུ་མེད་པ་དེའོ། །དེའང་སྒོ་གསུམ་གྱི་
གནད་བྱི་མ་ནི་ཡིད་གནད་གཅུན་པས་རྟོག་པ་བསྐྱེས་པའི་གནས་ཆ་གཙོ་ཆེ་ལ། འདིར་རིག་པའི་གནད་

གཙུག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིད་སྦྱོད་དང་བྲལ་བའི་རང་ལ་སྦྱོ་བསྐྱའི་མཚན་མ་མེད་པར་རིག་སྟོང་
 རྟེན་པར་འཛིག་པས་མི་འདྲའོ། ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་གྱུར་ས་པས་དོས་པ་ཅས་རང་ས་པ་གྲོལ། མཐར་མ་
 ཕྱིན་ཀྱང་བར་དོའམ་རང་བཞིན་རྒྱལ་པའི་ཞིང་དུ་བཤོད། འགོ་དྲག་གི་གཡང་ས་ལ་ལ་མི་ར་བའི་དགོས་
 པ་ཡོད་དོ། ་ལྟར་ལ་སྦྱང་བ་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་ཚུལ། ་རང་
 བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་བཞི་རིམ་པས་འཆར། ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ། ཉམས་གོང་འཕེལ། རིག་
 པ་ཆད་ཐེབས། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྦྱང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་མངོན་སུམ་ལ་ཀྱུ་རྫོང་དང་
 དོན་དམ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས། འདས་པ་ལ་སེམས་དང་
 རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་འདིར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་རོ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས། དེའང་ཕྱི་འོད་གསལ་དགག་
 རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་བལྟས་པས་ནད་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་རིས་མེད་མཉམ་པར་གྲོལ་བའི་
 གནད་དང་ལྟན་ན་ཀ་དག་གི་རིག་གདངས་དང་ལྟན་གྲུབ་(༣༠བ)ཀྱི་འོད་གདངས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
 བས་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་འཆར་བ་ལ། སྦྱང་བ་བཞི་
 གར་བལྟགས་སྟངས། གཟིགས་སྟངས། གནད་བཞི་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་
 དགོས་པའི་ཐོག་མར་ལུས་གནད་རྒྱལ་སྦྱའི་བལྟགས་སྟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མེད་པའི་ཉི་ཟེར་ལ་ཟིམ་བུའི་མིག་
 གིས་བལྟས་པས་སྟིང་ག་ན་གདོད་མའི་མགོན་པོ་འོད་མི་འལྱར་བ་དབྱིངས་འོད་ལུང་ཆེན་པོའི་དབུས་
 བ་ཡེ་ཤེས་སུམ་ལྡན་གྱི་སྟིང་པོ་མ་བུའི་སྟོང་དྲུང་ནད་གསལ་དུ་བལྟགས་པའི་གདངས་ལས་ཞི་བྱོའི་སྦྱང་
 བ་སྦྱ་དང་ཐིག་ལེ་ཞིང་ཁམས་མཐའ་གྲས་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་ནམ་ཐོབ་པ་ན་རང་
 སྦྱང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་དུ་འཆར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རིག་པའི་རོ་པོ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྟོན་མེ་དེའི་རང་
 གདངས་དེ་དཀར་འཇམ་ཅུང་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཅུ་ཀ་ཏི་ཀ་ཤེལ་གྱི་སྦྱ་གྲུ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྟོ་རྒྱུང་
 ཞགས་ཚུའི་སྟོན་མ་ཆོས་མིག་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོ་ལས་ཐོན་པ་ནི་མ་མ་གཡོས་ཀྱང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་བཞིན་
 བྱུང་བ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་བ་དེ་རྟོ་རྟེ་ལུ་གྲུ་རྒྱད་གཞེར་སྦྱང་ཤེར་ཆགས་
 པ་འཕྲོགས་མཚམས་ཐིག་ལས་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་དཀར་ཟང་ཟང་། སྐར་མ་འཕོ་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཐིག་ལེ་

ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན། རེ་རེ་བ་སྐྱམ་འབྲེལ་བར་གྱི་སྒྲར་བ་ཚུན་ཆད་ཤེ། ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་ནི་རིག་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
ངོ་བོ་ཡིད་སྦྱོང་ལས་འདས་པ་མངོན་པ་དང་མི་མངོན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐྱིན་པ་ལ་
སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། རེས་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་རྩེ་ནི་སངས་
རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཉམ་ཞིང་མི་འཇུར་བར་གནས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། ལུ་ནི་ལུ་མ་བཟང་པོ་
ནས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཕེལ་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ལམ་སྒྲར་མ་
རྫོགས་གྱི་བར་ལ་དེ་(༡༩)ལས་འཆར་བར་བྱེད། གྲུ་ནི་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཉིད་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་ལྷ་སྒྲོམ་འགྲུགས་པ། རྒྱུད་ནི་འཕོར་འདས་ལ་བྱུང་ཅིང་སྒྲར་བ་དེའི་ཆོགས་རྣམས་ལས་སྒྱུ་དང་ཐིག་
ལེ་འཕྲོ་བ་དང་མཆོད་པ་དང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལུལ་གང་ལ་འཆར་ན་
ཐྱིའི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ་ལ་འཆར། རི་ལྟར་འཆར་ན་འོད་དང་འོད་ཀྱིས། ཐིག་
ལེ་དང་ཐིག་ཐུག། ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀོ་མོག་ཏུ་རྫོང་བཟུང་བའམ་སྒྲ་ཐུབ་རེ་ལྷེ་མཐིང་བྱུང། རྩ་བུའི་མདོངས་སམ་
མེ་ལོང་ལྷ་བྱུར་འཆར། དེ་ལ་མ་ཡིངས་པར་བལྟས་པས་གསལ་ལྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་
གིས་སྒྲིམ་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་རབ་གསལ་དངས་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་
པ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མས་གདོད་མའི་གཞིའི་སྒྲར་ལུགས་ད་ལྟར་གྱི་སྒྲར་སེམས་འབྲས་སུ་ཡེ་
ཤོལ་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་དབྱུད་དེ་གོམས་པས་མངོན་སུམ་རང་སྒྲར་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་
མེད་དུ་འཆར་ཞིང་འདི་ཉིད་དང་པོར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་དུ་མ་ལུང་ཤིག་ཡིད་སྦྱོང་རྫོ་
ལས་འདས། རྟོག་དབྱེད་གྱི་ལྷ་བ་ལུབ། རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་དགེ་སྤྲེལ་གིས་མི་གོས་ཤིང་
ཐྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གདོངས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་
ལ། །འཕོར་བ་བྱུ་བ་ཡོད་མིན་པས། །སྲིད་གསུམ་བདར་གཞོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཤེས་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲར་བ་ལ་སྒྲར་ཉམས་དང་ཤེས་ཉམས་གཉིས་སུ་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་དགའ་བདེ་སྤྱངས་སུ་ཐེབས་མ་ཐེབས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། མཐར་འཇུར་ཞེས་པ། སྲིན་སུ་མེ་
ཁྱིར་སྒྲིན་དུ་བ། །རྟུགས་ཟིལ་རྩ། (༡༧)བ་སྒྲར་མ་དང་། །ནམ་སྒོས་ཉི་ཤར་ལྷ་བྱ་བ་བྱུང། །ཅེས་པའི་

རྟགས་སྒྲིབ་དྲུག་པ་ཐོགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ནི་རྫོགས་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དག་བྱར་གསུངས་པས་རྒྱས་
པར་མི་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲུང་ཉམས་ནི་ལམ་གྱི་ཆད་ངེས་པར་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོ་ཤེས་སྒྲུང་པའི་ཉམས་སྦྱིར་གར་པས་
རིག་པ་ནང་དུ་གྲོལ་བའི་ཆད་ཟེན་པ་ནི་ཆོས་འདིའི་ཁྱད་པར་གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲས་
པའི་ཉི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེའང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དབྱིངས་རིག་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་
ལ་སྒྲུངས་པས་སྦྱི་དབྱིངས་ནང་དུ་རིག་པ་ལུ་གྲུ་རྒྱད་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་བཞིན་ནང་དུ་ཀ་དག་
གི་སྒྲིབ་དབྱིངས་ལ་རང་གདངས་ཀྱི་རིག་དབྱིངས་གཉིས་མེད་དུ་གནས་པས་འོད་གསལ་མ་བྱའདྲེས་པ་
ཞེས་བྱ་ཡ། ཡོ་ཤེས་ལྡའི་ཁ་དོག་གི་སྒྲུང་བ་མཐོང་བས་འཕོར་བའམ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཤུད་གཟུང་
བ་ལུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་འདས་ལ། དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མཐོང་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་ཆའི་སྟེང་
མེད་པ་སྟེང་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ལོག་པས་འཕོར་བའི་ཆའི་སུམ་གཉིས་ལས་འདས་ལ། ཀུན་རྟོག་གཞི་
གྲོལ་པར་སངས་སུ་དག་སྟེ་འཛིན་ཆའི་སྟེང་སྒྲུང་བ་པར་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ལོག་པས་གཟུང་འཛིན་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གནད་ཡོད་ཅིང་འཕྲིད་རྒྱུལ་འདི་ལས་ཉམས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཕེལ་
བ་སྟེ་འཕེལ་ལུགས་ནི། རྫོན་མ་འབར་བ་ལས། ཉག་པོ་བསྐྱར་དུ་བརྟུབ་པ་མིན། །དེ་ལ་གོམས་པའི་
གདངས་སྟེང་ནས། །བར་སྒྲུང་འཇའ་ཆོན་དེ་བཞིན་དུ། །ཁ་དོག་མ་འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ཞེས་པ་
ལྟར་ཐོག་མར་སྒྲིན་མཚམས་སུ་སྒྲུང་དུས་རེ་ལྷ་ནག་པོའི་རྣམ་པ་བྱེད་ཅམ་སྒྲུང་བར་གོམས་པས་རིམ་
གྱིས་འཇའ་ཆོན་ལྟར་འཆར་ཡང་སྒྲུང་དབྱིངས་རིག་གསལ་འབྲིབ་སྟེལ་མ་ལས་འདིར་དབྱིངས་རིག་
སྒྲིན་མཚམས་དང་བྲལ་དེ་དབྱིངས་ཁྱུ་(༣༡ན)གང་ཅམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་
ལ། དེའང་ལུས་འོངས་སྒྲའི་བཞུགས་སྒྲུངས་ཀྱིས་མིག་ནི་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཟེམ་བྱར་བལྟས་དེ་གཡས་
གཡོན་དུ་དལ་བུས་འཕྲིད་པས་ཡོ་ཤེས་ལྡའི་ཁ་དོག་གི་སྒྲུང་བ་དང་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་སུ་འདུས་
པ་ལས་སུ་མ་ནི་རྟོ་རྗེའི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ཁ་དོག་དཀར་
པོ། དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་གདངས་དཀར་ལ་འཆར་བ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་རིགས། རིན་ཆེན། བུ།
ལས་རྣམས་རིམ་བཞིན་མཐིང་མེར་དམར་ལྗང་། དེ་དག་ཐ་དད་མེད་པ་མཚོན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཐིང་ཁ་

རྟོག་པ་ལྟོག་པ་། དེ་ལས་སྤྱང་བའི་འཕེལ་བ་ནི་འོད་མུ་སོ་སོས་གཙོ་བྱས་པའི་ཁ་དོག་མུ་མུར་གསལ་
 བ་རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ལྷུང་བའི་ཐིག་ལེ་ནམས་ཐུན་མ་ཙམ་ལ་ཕྱག་ཁྱུད་སྒྲུབ་
 མདའ་འཕྲོ་བ་བཞིན་དུ་མཐུགས་པ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་
 མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོག་བྱ་བུ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ལྟ་མི་བཞིན། བྱེད་སྒྲིབ་ཅིངས་ཤིས་ལྟ་སྒྲིབ་ཤི་
 རྟེ། ལུའ་ལྟ་རྣམས་ཐིག་ལེ་མེ་ལོང་ཙམ་ལ་རིག་པ་བྱ་འཕྲུར་སྒྲིབ་ལྟ་བུར་གར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་
 བཞིན་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཉམས་འཕེལ་བ། འབྲུལ་སྤྱང་ཟད་དུ་ཉེ་བ། འབྲུང་བའི་སྤྱ་བ་འགགས་པ། ཡེ་
 ཤེས་རང་གདངས་སོ་སོར་གསལ་བ། རྟོག་པ་རགས་པ་འགགས་པ་རྣམས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་དག་གི་
 ལམ་སྒྲེལ་བའི་རིམ་པ་ནི་བརྟོན་འགྲུས་རལ་ཞག་ལ། འགྲིང་བདུན། བམ་ཉེར་གཅིག་ཤི་ནས་ཐུ་མི་སྤྱང་
 བ་འགགས་ཤིང་ཕྱི་མ་རིམ་པས་སྒྲེལོ། ཁྲུཔས་འདིར་རེ་ཞིག་འཆར་འགྲིང་མེད་པར་གནས་(༡༩བ)
 བའང་ཡོད་དོ།

ཕྱི་མ་ནི། དེ་དག་ལྷ་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྗོངས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ་མེ་ཤིང་ལྷ་ལུ་སོགས་ཡེ་
 ཤེས་ལྷ་མིམ་གྱིས་མིག་ཆགས་དང་མིག་མངས་མིས། བྲ་བ་དང་བྲ་ཕྱེད། མེ་ཏོག་ཆོམ་ལ། མཆོན་ཆང་
 མིགས་གྱི་ཕྱག་མཆོན་མཁར་ཐབས་དང་ཟ་འོག་གི་གྲུབ་ཁྲིམ་རྣམས་ཐིག་ལེ་ཁམ་ཐོང་ཙམ་ལ་ལྷག་རྒྱུད་
 སྤང་ཙེབས་ལ་འེ་དྲགས་རྒྱག་པ་འདྲ་བ། དེ་ནས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་བསེ་ལུབ་ཙམ་ལ་མིག་པ་ལུང་བ་ཙེ་བཅུད་
 ལུང་བ་ལྷ་ལུ་འཆར་བ་ནི་སྟོན་འགྲོ་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་བ་དག་ལ། གཟིགས་སྤངས་ཙུང་ཟད་
 མ་འལུལ་བ། སྟོན་འགྲོ་འབྱུངས་ལ། བཙོས་མ་བཙོས་ལ། སྟོན་འགྲོ་མཐའ་ཕྱིན་ལ། མིག་པ་མི་གནས་
 དངས་པ་སོགས་ལས་འལུང་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང། བཙོན་འགྲུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཞག་གསུམ་མམ། བཅུན་
 བཅུ་བཞི་སོགས་ནས་གཙིག་སྟེས་སུ་གཙིག་འགགས་པར་འལུང་ཞིང་དེ་ནས་མིག་པ་རང་གི་ངོ་ཤིང་
 སྤང་བ་འཆར་རྒྱལ་ཤིང་དེ་དག་ཐིག་ལེ་རྣམ་པ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་གཙིག་ཏུ་འདུས་པ་དེ་ནས་ཐབས་ཤེས་དག་
 བའི་ཐིག་ལེ་ཉིས་འབྲེལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པའི་ལྷ་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་གྱི་ཐིག་
 ལེ་ལས་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་པར་དོང་སྤང་

བ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉི་ལྔ་གཏན་ལ་ཐེབས་པས་ལྷན་གྲུབ་པར་དོ་ཡན་ཆད་དུ་གྲོལ་བར་ངེས་པ་ནི་དགོས་
པའས་འབྲས་བུའི་རིམ་པས། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཉམས་སྒྲུབ་གོང་འཕེལ་སྒྲུབ་བ་ཡིས། །བར་དོའི་ཡེ་
ཤེས་རང་ངོས་ཟིན། །ཞེས་པས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་རིག་པ་ཆད་ཐེབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ནི། ཞིགནས་ཀྱི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྷན་དེ་ཉིད་
རང་གཏངས་འགག་མེད་དུ་གར་བས་སྒྲུབ་མིད་(༡༩)སྐྱེ་གསུམ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལུས་གནད་
ཆོས་སྒྲུའི་བཅུགས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ་མིག་ཟེམ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུབ་བཞིན་འཁྱེད་པས་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་
ནད་དུ་སྐྱེ་བྱེད་པར་རེ་རེ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་སྒྲུབ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བ། དེ་ནས་སྐྱེ་བྱུང་བ་སྒྲུབ་
བ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུ་ལྷན་དུ་མཛོད། དེ་ནས་སྐྱེ་ཡལ་ལུས་ལྡན་སྒྲུབ་བ་ལོངས་སྒྲུའི་ཡེ་
ཤེས་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ། དེ་ནས་སྒྲེད་ཕྱོགས་སུ་རྣམས་སྒྲུབ་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་རིགས་ལ། ཕྱོགས་བཞིར་
རིགས་སོ་སོས་གཙོ་བྱས་པའི་ཡལ་ལུས་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བགྲང་བ་ལས་འདས་
པ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་བ། ལྷ་ལྷན་གྱི་ར་བ་དང་སོ་སོའི་གཙོ་འཁོར་དུ་སྒྲུབ་བ་ཆོས་སྒྲུའི་སྒྲུབ་བ་རྣམས་
པར་དག་པ་ཆད་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ། སྒྲོང་གསུམ་གང་དུ་བཟུམ་ཆད་དཀྱིངས་རིག་ལ་ཉིན་མཚན་
མེད་པར་གསལ་བའོ། །འདི་ནི་ཆད་དུ་ཐེབས་པའི་སྒྲུབ་བ་སྐྱེ་རྫོན་འགྲོའི་དུས་ལུས་ཀྱི་དག་ཕྱེད་དེ་དག་
གིས་འབྲེལ་ཆད་དེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སོ། །དེའང་དག་བྱ་བྱི་མ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོར་རྫོན་འགྲོ་
གནད་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་སྒྲུབ་བ་དེ་དག་འཆར་བར་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱང་ཐལ་འབྲས་དང་དག་བྱ་དག་ཕྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་དེས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པ། ཡེ་ཤེས་རང་གནས་ཀྱི་གདེངས་
སྒྲོ་བྱུང་བྱི་མས་གོས་པ་དག་པའི་སྒྲོ་བས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཆད་ཐེབས་ཞེས་པས་རིག་པ་ནི་གཞི་གནས་
ཀྱི་རིག་པ་སྒྲུབ་བ་རྫོང་བ་ཉིད་དང་ཆད་ཅས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ནས་སྒྲུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་
བར་དང་ཐེབས་པ་ནི་དེ་ལས་འདའས་མེད་པས་རྣམས་པར་སྒྲུབ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་ཉ་གང་བའི་རྣམས་པ་དང་འདྲ་
སྐྱེ་འཕེལ་ཟད་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པས་རང་ངོས་ནས་བཅོས་སུ་མཛོད་དོ། །དེའང་ཐད་ཀའི་དངོས་སྒྲུབ་
འགགས་པ་སོགས་སྒྲུབ་བ་ལ་དབང་སྒྲུབ་ཞིང་ཅིར་སྒྲུབ་(༢༠)གཟུགས་སྒྲུབ་གར་བ་སོགས་ཞིང་ཐམས་

འོད་གསལ་དུ་རྫོགས་པ་ཐལ་འཕྱར་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་པའི་ཚད། ལུས་ཀྱི་དོས་པ་ཅས་དག་ནས་
སྤྱིར་དབུས་སུ་ཨ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་སྒྲིལ་མཐོང་ཁུང་གི་ཉི་ལུང་ལྟར་པར་སྤང་ལ་འོད་ཀྱི་སྒྲར་
ཁུང་གི་ནང་དུ་ཤར་པར་བྱག་ཅིང་ཐོར་རྩྭ་གས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གནས་པས་རང་བཞིན་གྱི་འདིགས་པར་
སྤང་ལ། མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་སྤྱོད་འདོམ་གང་དུ་གསལ་ཞིང་ལག་པའི་སོར་མོ་ལྷ་ལ་འོད་ལྷའི་ཐུང་
བ་འཁྲིགས་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་སྒྲིལ་སོགས་པ་ཀྱི་ནང་གི་ཆ་རྒྱལ་ཐུན་གྱི་ཁྱོན་ལས་རྒྱུད་དེའི་གོ་
ན་ཡང་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་དང་དེ་དག་དེ་མེར་ཡང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པར་སྤང་ལ།
ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱད་ཤར་པའི་སྤང་བ་ཀུན་འདིར་ལྷག་ཆད་མེད་པར་རང་སྤང་དུ་གསལ་བ་ཡིན་
པས་དུང་ཁང་དང་དེའི་མཁར་དབང་ཆེན་ཁྲོ་པོའི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱིར་ག་དང་དེའི་མཁར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
རིགས་འདུས་ཞི་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཤར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་སྒྲུལ་བ་དང་འགོ་འདུལ་སྒྲུལ་
བ་དང་སྤྱོད་ཆོགས་སྒྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་བ་སྤང་བས་རང་སྤང་གི་འགོ་དོན་མཛད། ཐུགས་རྗེའི་སྒྲོ་ལས་
མཛོད་ཤེས་དུག་ཆོན་རྣམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་འཆར། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རང་དག་འོངས་སྤྱིར་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་རྒྱལ་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ཐེབས་པས་ས་དང་སའི་བག་ཆགས་རང་དག་པ་ནང་ཐུང་པོའི་ཚད། སྤྱོད་པགས་འཕྱུ་
པའི་སེམས་དག་ཀྱང་ཀུན་གཞིར་ཤེས་ཅམ་གྱི་སེམས་ཡོད་ལ། དུག་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཤེས་དང་སྤྱོད་
ཆགས་པ་མེད་པར་འཆར་བགས་པ་དུག་པའི་ཚད་དོ། །དེའད་སྤང་བ་གང་མ་གཉིས་སུ་ཉོན་ཡིད་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་མཛོད་གྱུར་སྤྱངས་ནས་འདི་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དབུན་དག་(༡༩ན)པས་
སྤྱོད་པགས་ཀྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོད་པས་ཁམས་གསལ་དུ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་ས་
མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འཕྲུབ་པ་སྤྱོད་འདིའི་དུས་སུ་གཉིན་པོས་ཆད་དུ་ལྷ་སྤངས་གཏོང་བ་སོགས་
མེད་དེ། ཏྲག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མི་འདའ་བས། ཉམས་ལེན་གྱི་ཚད་རྫོགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་ཆོད་ཅིང་འོངས་སྤྱིར་རྫོགས་པའི་
སྤྱོད་གྲོལ་བར་འཕྱར་བས། ཐལ་འཕྱར་ལས། དུག་པ་ཚད་ཐེབས་སྤང་བ་ཡིས་འོངས་སྤྱིར་རྫོགས་པའི་

སྒྲུ་རོས་ཟེན། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཚོས་ཉིད་ཐད་པའི་སྤང་བ་ནི། ཚང་པེབས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ལེ་
ཤེས་སོགས་ཀྱི་དག་གི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ནི་གཏན་མེད་མ་ཡིན་པར་གྱིབ་མའི་ཤེལ། ལུས་ནད་གི་མར་
མ། གནམ་སྒྲོང་གི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཀྱེན་གྱི་དབང་གིས་མི་གསལ་བ་སྟེ་ལུས་སེམས་གཉིས་མེད་འོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་འདྲེས་པ་ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་ཐག་ལ་འདུས་ཏེ་རིགས་ལྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཐིམ་ནས་མཐར་ཐྱིན་པས་
སྒོ་བ་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་གདོད་མའི་རང་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒོང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་
ཀླུ་ལ་རྫོགས་ཆེན་པ་ལལ་ཆེར་ལ་མ་གཤགས་པའི་ཟབ་གནད་ནི་གནད་ཆོས་སྒྲིའི་བཞུགས་སྐྱབས་ལས་
རང་གི་སྤྱིང་གར་རིག་པའི་ད་བ་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་བསམ། ཨ་དེ་ལས་ཐོག་མར་འོད་མཐིང་ཁ་བྱུང་ལུས་
ཀྱི་སྒྲོད་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་ནས་འོད་དཀར་པོ། གཤམ་ནས་སེར་པོ། རྒྱུ་
ནས་དམར་པོ། གཡོན་ནས་ལྷང་གུ་རྒྱས་བྱུང། འོད་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་འདྲེས་པ་དེས་
ལུས་ཀྱི་སྒྲོང་འོག་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་ལུས་འོད་ལྷང་དུ་ཁྱོམ་ཁྱོམ་བ་དང་དེའི་ལམ་ལས་ཐིག་ལེ་
ཁ་དོག་ལྷ་(༥༧བ)ལྷན་དང་ཡི་གེ་ཨ་དང་རྩི་གྲངས་མེད་པ་རྒྱའི་གཉེར་མ་བཞིན་བྱུང། འོད་དང་ཡི་
གེ་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་བ་སྒྲུའི་ཁྱེད་བྱ་ནས་ཐིམ་ཐོན། སྤང་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་ལྷང་དུ་ཁྱོམ་ཁྱོམ་
ཤིག་ཤིག་པ་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག། །དེའི་ཆོ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་ཡོད་དུ་མི་ཆོར་ཞིང་སྒྲིལ་གྱིས་མ་ཉམ་
གཞག་གི་ཐུག་རྒྱ་ཅན་འོད་ལུས་སྒྲུ་མ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཆར་པོ། །དེའང་རོ་བོ་ཐིམ་འོད་ལྷང་ལྷང་དང་
བཅས་པ། བྱང་རྩོས་བཅས་རྟོག་ཆོགས་ཉམས་སྤང་གི་ལུལ་དང་བཅས་པ་ཟད་ནས་ཀྱི་དག་གི་དབྱིངས་
ནས་མ་ཁལ་ལྷ་སྒྲུའི་རང་ལ་རིག་པ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་ཆོག་གྱང་སྤང་གཞི་སྒྲོང་བྱེད་སོགས་
མཚན་བཅས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོང་དུ་ཟད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ནས་མ་ཁལ་སྤེ་སྒྲུའི་
མདངས་ལྟར་ཀྱི་དག་གི་རང་གདངས་ཙམ་ལ་སྒྲོད་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྤང་སྒྲོང་སོ་སོར་བྱུང་བའི་སྤེ་མ་ཐི་
ནད་གི་རྩོས་བཅས་ཟད་པས་ཅ་རྒྱུང་ཟད། དེས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱིན་ནས་ལྷང་བའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ཐུབ་ས་པོན་གྱི་ཆ་རྒྱམས་ཀྱང་ཟད་དེ་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལོ་ལོ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་སྤང་དང་མཛོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་མའལ་སྒྲུར་བས་ཁམས་གསུམ་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆེན་ཏུ་དབང་བོའ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཕྱ་མོ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིའ་པ་དང་དཀར་ཡོལ་བ་
ཙམ་གྱིས་ཆོད་པ་མ་གཏོགས་སྤྱིའ་པ་མེད་པས་ལམ་གྱི་ཆོས་ཟད་ཀྱི་འབྲས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་འདི་སྐབས་
ཀྱི་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ཤེས་སྤྱིའ་པས་ལ་ཙམ་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་སྤྱིའ་པ་
ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ཆོས་སྐྱར་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་ཞིབ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཚུར་རྟགས་པ་
ཟད་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཟད། སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ཆོད་ཏུ་ཐེབས་པའི་སྤྱིའ་པ་ཉ་པ་ལྟ་
བུའང་ནང་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་བ་ནས་ཀ་དག་གི་སྤྱང་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་སྐྱའི་(༡༥)སྤྱང་པ་སྟེ་འབྲས་
བྱའི་ཆོས་ཉིད་རང་སྤྱང་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ས་མཚམས་ནི་ཆོས་ཟད་ཀྱི་འགོ་ཙམ་པ་
ན་རང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་སོར་མོ་འོད་ལྡར་གསལ་པ་ཙམ་གྱི་ཆོ་ཐིའི་འབྱུང་པ་བཞི་ནང་གི་འབྱུང་པ་
བཞི་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པས་ཐིའི་འབྱུང་པ་ཟད། ནང་གི་འབྱུང་པ་བཞི་ཐིའི་འབྱུང་པ་བཞི་ལ་ཐར་ཐིམ་པས་
ནང་གི་འབྱུང་པ་ཟད། གསང་པ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་ཆོགས་ཟད། དངས་མ་འོད་སྐྱར་སོང་པས་གཞོན་ཏུ་
བུམ་སྐྱུ་འབྲལ། ཤ་ལྷགས་ལུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིགས་མ་དང་སྐྱ་མེན་སོ་ཙམ་ལུལ་ཏུ་ལུས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
ལུང་པོ་མི་སྤྱང་བར་འཆར་བྱ། དེའང་སྐྱ་དེས་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་ཆེར་མི་མཛད་ན་སོར་
མོའི་འོད་ལ་རིག་པ་བསྟན་པས་ཐིའི་སྤྱང་པ་རང་རང་ལུས་ཀྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ནང་དབྱིངས་སུ་རྩེ་ཐིམ་
ལ་འགོ་ཞིང་ཐད་ཀའི་དངོས་སྤྱང་མཐིང་ཁ་དག་པ་ཙམ་ལས་འོད་ལུས་སུ་ཡལ་བ་ཤེལ་འོད་ནང་ཏུ་ཐིམ་
པ་ལྟར་ལུས་དང་སྤྱང་པའི་རང་གདངས་ཀྱང་ལོག་སྟེ་ནང་གསལ་ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱབས་ན་
སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏིང་གདངས་ཙམ་ལ་རིག་པ་ཞུགས་ནས་ཐིམ་སྤྱང་མཐིང་ཁ་སྤྱང་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་
མེད་པར་བུས་ནང་ཏུ་མར་མེ་བཞག་པ་ལྟར། རིག་པ་ཆོས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་ཏེ་འབྱེལ་བའོ། །ཐིམ་སྤྱང་
བར་ཚུར་ལོག་ན་སྐྱུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཚུངས་པ་འབྲུའ་པའི་རྟགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུ་
བ་དང་འཇུག་པར་དབང་པ་ལས་རིག་པ་སེམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་བསྟན་པས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཀ་དག་གི་སྤྱང་
བ་དེ་རང་ལོག་ནས་འབྱུལ་སྤྱང་མེ་ལོང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་སྤྱང་ཞིང་རང་གི་སྐྱུ་དེ་ཡང་ཚུ་སྤྱང་ལེ་
ཤེས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་སྤྱང་ལ་ཟང་ཐལ་པས་འབྱུང་པའི་གནོད་པ་དང་ཐལ་ཏེ་དོ་རྩེའི་སྐྱུ་ཐོབ་ནས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲུང་བཞེངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་(༡༥༧)དག་པའི་དོར་དོས་པ་ཅས་སུ་
མཐོང་བ་ནི་ཀླུ་མཆོག་པདྨ་ཐོད་ཐེང་དང་པེ་མ་ལ་མི་ཏུ་ལྷ་བུ་སྟེ་སྟེ་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་
གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་གནས་པའམ་འཕོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནས་དུས་
གསུམ་གྱི་བདེར་གཤེགས་ཐམས་ཅད་དང་དགོངས་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་གྱུར་བའོ། །སྟེ་
བ་ལ་དབང་བས་ནང་དབྱིངས་སུ་འཇུག་ཁར་སེམས་ཅན་སུམ་སྟོང་ཙམ་ལ་རིག་པ་བཅུག་པས་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ལ་གྲོལ་བ་དང་ཐིག་ཐུ་ནམས་ཀྱང་འོད་དུ་དེངས་པ་དང་གང་ལ་ཅི་འདོད་དུ་སྒྲུལ་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །འཇུག་པ་ལ་དབང་བས་ལེམ་པོ་ལ་རིག་པ་བཅུག་
པས་མགུལ་འཕྲིག་སྐད་འབྲིན་པ་དང་ས་རྩོམ་གས་དོས་པོ་གང་ལ་བཅུག་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྲིན་
པས་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཟས་གོས་སོགས་འདོད་དགའི་ཆར་འབབས་པར་བྱེད་དོ། །སྟེ་འཇུག་
ལ་དབང་བ་འདི་གཉིས། ཟད་པའི་རྗེས་སྒྲུང་བ་དབྱིངས་སུ་འཇུག་ཁ་མ་དེར་ཐོབ་པས། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་རྩྭ་མི་ལྟོག་པ་ན་པར་དོར་སེམས་ཅན་སུམ་སྟོང་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོལ་བར་བྱས་ནས་དབྱིངས་སུ་འཇུག་
ལ། ལྟོག་ན་སྟེ་བ་ལ་དབང་བས་རྩྭ་ལོག་སྟེ། རིམ་གྱིས་སུམ་སྟོང་གྲོལ་བར་བྱས་ནས། སྟེ་འཇུག་དུ་
མས་བསྐལ་བ་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེད་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཤེལ་བར་འཕྲིན་ལས་
རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱི་གཞི་བཅའ་བ། ཐོད་པ་གསུམ་གྱི་ཆད་
བཟུང་བ། རྟགས་གསུམ་སྟོ་གསུམ་ལ་འཆར་བ། ཆད་གསུམ་མི་ལམ་གྱིས་འཛིན་བ། ཐོབ་པ་གསུམ་
གྱིས་གཟེར་གདབ་བ། གདེངས་བཞིའི་དོད་ཆད་བརྟན་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། མི་འགྲུལ་གསུམ་
ལ་གཞི་བཅའ་གཡོ་མེད་བསྟེད། །(༡༥༨)ཞེས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་གྱི་བཞུགས་སྐྱེད་མི་འགྲུལ་
ལས་རྩ་གནད་ལ་དབབ། འཆར་བྱེད་གཟིགས་སྐྱེད་ས་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཕྱིར་འཕང་བ་དང་བཅས་ལམ་
སྟོ་འཕྲོ། བརྟན་པ་བསྟེམས་ཀྱིས་མི་འགྲུལ་པས་རྒྱུད་གི་འགྲོ་འདར་དགག་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
བརྟན་པས་འཕྲུལ་པའི་འཕོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད། མོར་ཆོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འཛིག།

སྐབས་སུ་མཛིང་ཅུ་བརྟེན་པ་པས་འོད་རྣམས་རང་ལུགས་སུ་འཆར་བའི་གཞི་བྱེད། ལུས་ཀྱི་བཅུད་
 བ་སོང་བཞག་པས་ཁམས་གསུམ་མིང་མེད་དུ་བྱེད་པའོ། །དག་གི་གསུམ་ནི་སྤྲུང་ཡང་དག་མ་འབྲེས་
 བས་འགྲོ་བྱས་པའ་པའི་ལས་གཏོད། ཆོག་གི་འགྲོ་ལྟོག་བཅད་པས་ཆོག་རང་ལྷུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར།
 དག་གི་བརྗོད་པ་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པར་ངེས་སོ། །སེམས་ཀྱི་
 གསུམ་ནི་བརྟན་པའི་འཕེམ་དང་མ་བྲལ་བས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས། རིག་
 བ་དབྱིངས་ཀྱི་གོ་རུང་བས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་འབྱུང་ས་མེད། རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་དང་མ་
 བྲལ་བས་སྤང་བཞི་ཆད་དུ་ཕྱིན་པར་ངེས་ཏེ་དོན་རྒྱུས་དེའི་ན་བཞུགས་སྤངས་གསུམ་ལ་རྒྱན་དུ་
 གནས་པ་སྟེ་ལུས་མ་འགྲུལ་བས་ཅུ། ཅུ་མ་འགྲུལ་བས་མིག་མིག་མ་འགྲུལ་བས་རྒྱུད། རྒྱུད་མ་འགྲུལ་
 བས་སེམས་མི་འགྲུལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུ་བྱེད་རྒྱན་ཆད་ནས་རིག་པ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གནས་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཟིགས་སྤངས་གསུམ་ཀྱི་རིག་པའི་གནད་ཅུ། ཅུའི་གནད་སྟོ། སྟོའི་གནད་
 སྟོན་མའོ། །དེའང་ཅུ་མ་འགྲུལ་བས་མིག་མིག་མ་འགྲུལ་བས་སྟོན་མ། སྟོན་མ་མ་འགྲུལ་
 བས་སེམས། སེམས་མ་འགྲུལ་བས་རྟོག་ཆོགས་འབྱུང་(༥༧)མི་སྤྱིད་ལ། བརྟགས་ན་རྟོག་ཆོགས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་པ་གསུམ་ཀྱི་ཆད་བཟང་བ་ནི། སྟོད་པ་རྒྱུད་གསུམ་སྟོད་བྱེད་བྲལ་བར་
 བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱི་སྤང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཟད་པས་དབྱིངས་རིག་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྟོད། བྱང་ལུང་
 པོ་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཟད་པས་ལུས་འགྲུལ་བ་མེད་པར་སྟོད། གསལ་བ་འགྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཟད་པས་རྟོག་
 པ་འགྲུ་དན་དང་བྲལ་བར་སྟོད་པའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་སྟོ་གསུམ་ལ་འཆར་བ་ནི། རྟགས་ནི་སྤང་བཞི་
 རེ་རེ་གསུམ་བདག་ཉིད། ལུས་དག་ཡིད་ལ་འཆར་བ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སུམ་
 མོགས་སྤང་བ་བཞི་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་འབར་གཞོང་འཇམ་པོར་རུས་
 སྒལ་བཅུག་པ་ན་ཁོག་པ་གཡོ་འགྲུལ་མི་རུས་པ་ལྟར་ཅུ་དལ་བས་ལུས་སྒལ་བ་སྟོན་མེད་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་
 ཆེན་པོ་བྱ་རྩལ་དང་བྲལ་བ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞུགས་པ་བུམ་དབང་གིས་ལུས་དག་དག་པས་རྟོག་

བཅས་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ཏུ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བར་བྱེད། སྤྱིས་ལུ་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱན་དང་བྱི་དོར་གྱི་
ཚུལ་བ་མེད་པ་ནི་དབུ་མར་རྒྱུད་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པའི་དོན་
ལུས་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པ་གསར་དབང་གིས་ལུས་དག་པས་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་ལས་རང་བྱུང་ཏུ་འབྱུང་བ། བྲམ་པོ་
ཆེ་འདས་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཉླེ་བས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་ཅིག་ལ་ཐོན་པ་ལྟར་ལུས་ལ་འབྲུལ་པའི་བྱ་བྱེད་དང་བུལ་བ་
ནི་སེམས་ཚུ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བྲམ་མེད་པའི་དོན་སྤྱིར་ལ་ཞུགས་པ་
ཤིར་དབང་གིས་ལུས་དག་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ཏུ་འབྱུང་བ། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རོ་ལྟ་
བུ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་བསྐོར་ཡང་ཉམ་ར་དང་བག་ཆེ་མེད་པ་སེམས་འོད་གསལ་ལ་གྱི་བར་རྒྱུད་
(༥༥)པ་ལས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་གྲོལ་གྱི་དོན་ལུས་ཀྱི་དམིགས་མ་ཞུགས་པ་ནི་
ཆོག་དབང་གིས་ལུས་དག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ཏུ་འབྱུང་བྱེ་འབྱུང་བ་བཞིས་
བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བས་ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་བ་རང་རྒྱུད་ཏུ་མི་ལྷོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

དག་གི་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱགས་པ་ལྟར་སྒྲུ་མི་འདོད་པ་ཆ་ནད་ཏུ་ནམ་ཤེས་ཞུགས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་རང་དག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱོས་བུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ཏུ་
གསལ་བ། སྤྱོན་པ་ལྟར་གཏམ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཅལ་ཅོལ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བརྟེན་ཞུན་གྱི་ཆོག་རང་
རོ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྟེན་ཆོག་དེས་པར་གྲོལ་བ་དག་གི་གདངས་ལ་
བཞུགས་པས་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་གདངས་ནད་ཏུ་ཆོད་པ། བྲུལ་བུམ་གྱི་བྲུག་གྲུ་ལྟར་རྒྱན་ལོས་གཞན་ཡིད་
འཕྲོག་པས་ཅི་སྒྲུས་གཞན་ལ་ཐན་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཤིར་དབང་ཏུ་སྤྱིར་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བསམ་ལས་འདས་པའི་དོན་དག་གི་སྤྱིར་བྱེད་ལ་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་བརྟེན་
བྱའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་རང་བྱུང་བ། བག་ཅ་ལྟར་གཏམ་གྱི་བྱུངས་ཟད་ནས་རྗེས་སྤྱོས་བྱེད་པ་ནི་
ཅའི་ཡི་གེ་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེར་རྒྱུད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉླེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་བྱེད་དང་བུལ་པའི་དོན་དག་
གི་གདངས་ལ་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོས་མེད་སྤྱི་བྱའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བྱུང་བ་ཉླེ་བརྟེན་པ་སྤྱོགས་
བཞིས་བཅིངས་པ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་རང་རྒྱུད་ཏུ་སྒྲུ་མི་སྤྱིད། ཡིད་ཀྱི་བཞི་ནི་རིམ་པ་

བཞིན་འདབ་ཆགས་སྒྲོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་འཕུར་བར་འདོད་ཀྱང་འཕུར་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་རིག་པ་འོད་
གསལ་དང་འདྲེས་པ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་བ། སེམས་སྤང་བ་ལ་
ཞུགས་པས་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་(༡༧)དབང་གི་ལམ་དྲན་པ་དང་ལྟན་པ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བར་མི་ལྷོག་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གདེངས་རྟེན་པ། སྒྲེས་ལུ་ཅི་དུག་གིས་ཟིན་པས་ཤེས་པ་སྒྲོས་པ་ལྟར་སེམས་དྲན་པ་མེད་
པའི་གྲོང་དུ་རང་གྲོལ་བ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་བྲལ་རྟོག་པ་རང་གྲོལ་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་
བ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཡེ་ནས་བྲལ་བའི་དབང་མངས་རྒྱས་རང་དོ་ཤེས་ནས་རང་ཐོག་
ཏུ་གསལ་བའི་རྟགས། སྒྲེས་ལུ་འབྲམ་ནད་བྱུང་བ་སྤྲར་ལྷོག་མི་སྤྱིད་པ་ལྟར་སེམས་རྣམ་དག་ལྷུང་གནས་
པ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་གྲོལ་གྱི་རོ་བོ་སྒྲེ་མེད་ལ་བསྐྱར་གཞི་མེད་པར་རང་སྤྱད་དུ་གྲོལ་
བས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་ལྷོག་པར་ཐག་ཆོད་པ། བར་སྤྲར་གི་ན་ལུན་ལྟར་སྒྲོ་ལས་འདས་པས་སྤྲད་ཅིག་
མ་ལ་ལྷུང་བའི་ཆད་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷུང་པོ་སྤྲང་བ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ཆོས་ཉིད་
ཟད་སར་ཐུག་ནས་འཆར་བྱ་བ་སྟེ་དྲན་པ་སོགས་བཞིས་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ། སྤྲིས་དྲན་བསམ་ལུལ་
གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་མི་སྤྱིད་དོ། །

བཞི་པ་ཆད་མི་ལམ་གྱིས་འཛིན་པ་ནི། ཆད་ནི་མི་ལམ་གསུམ་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད། ཅིས་
པ་ལྟར་བརྟེན་འགྲུས་རབ་མི་ལམ་དཀྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ནི་གོམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལྷུང་བས་ལས་དང་བག་
ཆགས་གྱིས་ཐུན་གཞོད་མེད། འབྲིང་མི་ལམ་དུ་དོ་ཤེས་པ་གོམས་པ་ངེས་པ་ལས་ཏེ་བག་ཆགས་བཟང་
རན་གྱི་རྟོག་པ་མེད། ཐ་མ་མི་ལམ་བཟང་པོར་གནས་འགྱུར་པ་ནི་བག་ཆགས་དགེ་བར་རོ་གཅིག་པས་
སྤང་གཉེན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤང་དོར་དུ་བྱུངོ། །ལྟ་བ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ་ནི།
སྒྲེ་འཇུག་ལྷུང་གསུམ་ཐོབ་པའི་གཟེར་གདབ་ཅིང་། ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ལྷུང་པོའི་
སྤང་བ་འགགས་ནས་དོས་བཅས་མི་སྤང་བའི་དུས་མི་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་ལ་རིག་པ་བཅུག་པ་ལ་
(༡༩)དེས་མི་དགེ་བའི་ལས་རིམ་སྤྱད་ཀྱང་དེ་ལ་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གནས་པའི་གནད་
ཀྱིས་འདི་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་རང་དག་ནས་འཆར་བྱ། གཞན་ཡང་བཅའ་པོ་འདི་ལ་རིག་པ་བཅུག་པས་འགྲུལ་

ཞིང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྱེན་པ་སྟགས་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལྟན་པའོ། །འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
ནི། སོར་མོ་ལ་རིག་པ་བསྟན་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་འཛང་བྱ།
རྒྱུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ནི། རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་དུས་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚེ་འཕྲོ་བའི་ཚེ་དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་བརྩལ་སྟེ་རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོར་
བཞག་པས་ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་དེ་རང་ཉིད་དང་མཉམ་དུ་འཛང་བྱའོ། །འཕྲོ་བ་འདེབས་པའི་ཟབ་
གནད་ལ་འདི་དོན་རྒྱུད་ལ་ཁེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་ལམ་འདི་ལ་ཞལ་འདྲིས་མ་ཐོབ་པའི་མཁས་
ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་ལུགས་ལུལ་དུ་མི་འཆར་རོ། །

དུག་པ་གདེངས་བཞིའི་དྲོད་ཆད་བསྟན་པ་ནི། གདེངས་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་ཉིད་དུ་
བརྒྱུད། །ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་དུག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་ཡང་རྣམ་རྟོག་དབྱིངས་ཐིམ་སྟེ་ལྟང་མཁན་མེད་
པས་ཡ་ང་དང་བག་ཚ་མེད་པའི་གདེངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་རང་རིག་ལས་གཞན་
པའི་སངས་རྒྱས་མེད་པས་ཐོབ་དུ་རེ་བ་མེད་པའི་གདེངས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐོས་ཀྱང་མྱོང་བྱ་མྱོང་
ཕྱིད་དང་འལ་བས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཟླ་བའི་གདེངས། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་རང་ས་མཐོང་ཡང་སྤར་
གྲོལ་དུ་རེ་བའི་དགའ་མོད་མེད་པས་ཀ་དག་རང་རྫོགས་བཅུན་ས་ཟིན་པའི་གདེངས་དང་བཞིའོ། །འདི་
དག་གི་ཞར་ལྟར་དུ་སྤང་བ་བརྩ་དུག་གི་བཤད་ཚུལ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་བརྩ་
དུག་དང་སྤང་ཚུལ་ཀྱན་མཁའ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་(༡༥)གྲོང་ཆེན་རབ་འབྲམས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྟགས་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེའང་ས་བརྩ་སྟགས་དོད་ལུབ་ཀྱི་སྤྱུང་བ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་རིག་པའི་ས་
གཅིག་ཉིད་ལ་མདོ་སྟགས་ཐུན་མོང་བ་རིམ་གྱིས་རྩོལ་སྤྱུབ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་སྤྱུང་དུ་མེད་དེ། ཀྱན་ཕྱིད་
ལས། མ་བསྐྱུར་མ་སྤྱངས་རིག་པ་ལྟན་རྫོགས་པ། །ཞེས་དང་། བཏགས་གྲོལ་ལས། རང་རིག་རྣམ་དག་
ས་གཅིག་ལ། ཐེག་པ་ཀྱན་འདུས་ས་ལམ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞི་རྫོགས་
ནས་གདོད་མའི་ཀ་དག་ཆེན་པོར་རང་གྲོལ་ཏེ་ངོ་པོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྒྲུ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་
སྒྲུ། ལུགས་རྗེ་རིག་པ་སྤྱལ་སྤྱུ་ལེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པོ། །སྤར་ཡང་

ཆོས་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་པའིན་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་འགོ་དོན་འཁོར་བ་
མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མཛད་པའོ། །ཅུ་པའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བཙོན་འབྲུས་འབྲིང་
བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་བར་དོ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། ངོས་བཟུང་ནས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ས་མཆོམས། གནས་ལུགས་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྐྱེ་གནས་ཀྱི་བར་དོ་མངལ་དུ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་འཆི་རྒྱུན་གྱི་ནད་དྲག་པོས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་བར་ཉེ་བ་
ཚུན། འཆི་ཁའི་བར་དེ་འབྱུང་བ་ཐིམ་བར་འགོ་བརྩམས་ནས་ནད་དྲགས་ཆད་པ་ཚུན། ཆོས་ཉིད་
བར་དོ་ནད་དྲགས་ཆད་པ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤར་པ་ཚུན། སྤྱིད་པའི་བར་དོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འོད་
གསལ་ལ་མ་ཟེར་བར་སྤྱིད་པའི་གུལ་ཕན་ལ་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ཚུན་ནོ། །

གཉིས་པ་གནས་ལུགས་ནི། སྐྱེ་གནས་བར་དོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷན་གྲུབ་བྱུང་བ་
གདལ་ཆེན་པོར་(༥༦ན)གནས་པ་ངོ་མ་ཤེས་པར་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་སྒྲིངས་ཏེ་འཁོར་
བར་འབྱམས་ནས་བདེ་སྟུག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ། འཆི་ཁའི་བར་དོ་ནད་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་
མནར་ཞིང་གིར་དོགས་པ་དང་འཆི་བར་ཐུག་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཉིད་བར་དོ་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་འཆར་ཞིང་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོད་པ། སྤྱིད་པའི་བར་དོ་ཡིད་ལུས་སྤྱིད་པའི་
གུལ་ཕན་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱ་བའོ། །གསུམ་པ་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་གནས་བར་དོ་
རིགས་དྲུག་གི་བྱེད་དབྱིབས་དང་སྦྱོད་ལུལ་སྐྱ་ཆོགས་པ། འཆི་ཁ་བར་དོ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་རང་
བཞིན་བརྒྱུད་ཚུའི་རྟོག་པ་འགགས་པ། ཆོས་ཉིད་བར་དོ་སྐྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་
ཆོགས་འཆར་བ། སྤྱིད་པ་བར་དོ་རང་དབང་མི་ཐོབ་པར་འཛིགས་སྟུག་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཕྱིར་
བའོ། །གཉིས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
བར་དོ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་དང་དཔོན་གསེར་གྱིར་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ། འཆི་ཁའི་
བར་དོ་ལ་གསལ་གདབ་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཐེམས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཉིད་བར་དོར་རང་སྒྲིབ་
ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མའི་བར་དུ་བྱ་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ། སྤྱིད་པ་བར་དོར་ལས་ཀྱི་འཐོབ་འདུབ་ལྟར་བ་ཀོད་ཆག་

པ་ལ་མ་འཇུགས་པ་ལྷ་ལཱི་གདམས་དག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་རང་བཞིན་བར་དོའི་ཉམས་
 ལེན་ནི། བོས་པས་མ་སྒོམ་པ་མ་ཡེངས་གནད་དུ་བསྒྲུབ། སྒོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་ཆོད་པའི་
 ཆོ། བོ་བྱ་ཆར་འཇུག་ཐེ་ཆོམ་བྲལ་དང་མཆུངས། ཞེས་པ་ལྷ་ར་དེད་དཔོན་ལོར་ལཱི་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་པའི་
 ཆོ་བྱ་རོག་དུང་། རུ་མིན་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་བཞིན་སྒྲུམ་བསྐྱེན་ནས་བྱི་(༡༧)རྒྱུད་ལུང་
 མན་དག་ལ་ཐོས་པས་སྒོ་སྒྲུང་། བར་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྒོ་འདོགས་བཅད་དེ་བསམ། གསང་བ་
 རང་ཐོག་ཏུ་ཡབ་སྟེ་ཡིན་མིན་གྱི་བརྗོད་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་སྒྲུབ་བསྒོམས་ནས་བར་དོའི་འོད་
 གསལ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱ་ཁྲ་རང་གི་ཆར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཐེ་མི་ཆོམ་པ་ལྷ་ར་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྒྲུམ་དབང་
 པོའི་ཡུལ་དུ་གར་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པ་ནི་ཀ་དག་ཆོས་སྒྲིའི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འཆི་བའི་ཆོ་རྒྱུ་ཤེས་
 བས་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་རབ་འོད་གསལ་མ་བྱ་འདྲེས་ནས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ངོ་
 ཤེས། གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས། གསུམ་པ་ལ་ངོ་པོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་སོགས་ཆོས་
 སྒྲིའི་མཁྱེན་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོགས་འོངས་སྒྲིའི་མཁྱེན་པ། ཇི་ལྷ་ཇི་སྟེད་སོགས་སྒྲུལ་སྒྲིའི་མཁྱེན་པ་
 རྫོགས་ཏེ་སྒྲུལ་མཐུད་ནས་མཁའ་གྲོལ་བ་ལྷ་ར་གར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པས་བར་དོ་མེད་པར་འཆར་རྒྱ་
 རབ་ཀྱི་འཕྲིང་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པར་མི་རུས་ཀྱང་གཉིས་པ་ལ་འོད་གསལ་རང་ངོ་ཤེས་ནས་
 གང་ནས་ར་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྫོགས་པས་མཆོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྷ་ར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཉིད་དུ་རོག་ཅིག་པར་གྲོལ་བས་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་རྫོགས་ཏེ་ས་དང་ལམ་
 ལ་གནས་པར་འཆར་རྒྱ། རབ་ཀྱི་ཐ་མ་གདམས་པ་མཐར་མ་བྱིན་ཀྱང་མྱོང་བས་འབྲུལ་པ་རང་ཐོག་ཏུ་
 ཆོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ངོ་འཕྲོད་བ་གཉིས་པ་ལ་ངོ་མ་ཤེས་པར་གནས་མ་རུས་དུང་
 ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྒྲུང་བར་མ་སྒྲིབ་ཅུམ་ལ་འབྱུགས་རོམ་རུང་ལྷ་པ་ལྷ་ར་རང་སྒྲུང་དུ་ངོ་ཤེས་ནས་དེ་
 གའི་སྟེང་དུ་རང་གསལ་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་འོད་གསལ་རྒྱ་ཆེར་མཆོད་དེ་འབྲུལ་བས་བར་མ་ཆོད་
 པར་རིམ་གྱིས་གྲོལ་ཏེ་ཐོག་མའི་གཞི་ཐོག་ཏུ་འཆར་རྒྱལ། སྒོ་བརྩོན་ལས་འཕྲེ་རུང་ཟད་ཞན་པས་འོད་
 གསལ་གྱི་གདམས་པ་(༧༠ན)མཐར་མ་བྱིན་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་གྲོལ་ཆད་ལ་ཐུགས་འདྲུལ་ས་

གཤེད་ས་མ་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་ད་ལྟ་ནས་གནད་འདི་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་གཅེས་པས་དེ་ཡང་ཉིན་
མོའི་དུས་སྡུ་མའི་འདུན་པས་སྦྱང་བ་ནི། མཐོང་སྣང་གསལ་བར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་སོགས་མདོར་ན་བདེ་སྟུག་གང་གར་ཡང་དེས་པར་ད་གི་བ་ཡིན། སྣང་བ་འདི་བར་དོའི་
སྣང་བ། ཡིད་ནི་བར་དོའི་ཡིད། ལུས་ནི་བར་དོའི་ལུས་ཡིན་པས་སྣང་བ་མིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པའི་སྣང་
བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱུན་པ་སྡུ་མ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་མེད་དུ་སྦྱངས་ནས་
གང་གར་སྡུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟུས་པས་རང་ཡང་ཡོད་སྟུམ་མི་བྱེད་པར་དུན་མེད་དུ་ཆམ་གྱིས་འགོ།
མཚན་མོ་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱང་བའི་ཆོ་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་མིད་ཐམས་ཅད་སྡུ་མའི་རང་
བཞིན་དེ་རྒྱུད་བསྟུས་ནས་སྦྱང་གའི་སྡུ་མ་ལ་བསྟུས་པས་སྣང་བ་མིད་སྡུ་མའི་རང་བཞིན་ལས་མི་དམིགས་
པའི་རང་ནས་སྦྱང་གའི་སྡུ་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་དཀར་མེར་གྱིས་སོང་བ་ལ་ཤེས་པ་
བསྟུང་དེ་གཉིད་འོག་པས་འོད་གསལ་དུ་འགོ་ཞིང་། མི་ལམ་དུ་འང་གོང་གི་དམིགས་པ་འཆར་བ་ལ་
བསྟུངས་པས་ཉིན་མཚན་ཀྱི་འབྱུང་ཤེས་ཆོད་དེ་ལྷུང་ལྷུག་སྦྱང་སྒྱུ་ཞིག་པ་བཞིན་གྲོལ། གནས་སྐབས་
ཉི་མ་དང་མར་མེ་སོགས་ལ་བརྟེན་འཇཉ་ཤེས་མིག་དབང་ལ་བསྟུང་པས་འོད་ལྡེའི་མདངས་ལ་
གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ་ཡང་འོད་དེ་ཁོ་ནར་འཆར་བའི་གནད་མཚར་རིག་ནས་གྲོལ།
གནས་དབེན་པར་ཉ་ཉ་ཉེ་ནོ། དུད་གོད་སོད་རྒྱོད་སོགས་སྣ་ཆོགས་བརྗོད་རྗེས་སྡུ་འོད་ཟེར་གསུམ་དེ་དག་
ཀྱང་བར་དོའི་འབྱུང་སྣང་བདེན་མེད་དུ་སྦྱངས་པས་གང་གར་ཡང་སྣར་འདྲིས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ཐུད་པ་
ལྟར་སྐྱད་ཅིག་ལ་རང་རིག་གི་(༡༠བ)རྩལ་ཡིན་པས་མཚར་རིག་ནས་གྲོལ་བའི་གནད་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད་
གཅེས་ཤིང་སློ་དམན་གྱིད་པ་བར་དོའི་དུས་སྡུ་དགོས་པའི་བུམ་དབང་མན་ཆད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་
ཀྱང་འདིའི་དུས་ནས་གོམས་འདྲིས་བྱ་ཞིང་སྦྱིར་བར་དོ་བཞི་པོ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ད་ལྟའི་དགོ་སྦྱོར་ཁྲིག་
ཆོད་ཐོད་ཆུལ་འོད་གསལ་བར་དོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིན་མོ་དུན་འཛིན་ཅེ་གཅིག་གི་དུན་པ་རྒྱུན་ཆགས་དེའི་
ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་མོའི་དུན་འཛིན་དང་རྒྱུན་ཆགས་འབྲེལ། མཚན་མོའི་འོད་གསལ་དང་དུན་པའི་རྒྱུན་
ཤུགས་ཀྱིས་ཉིན་མོའི་དགོ་སྦྱོར་ལམ་དུ་སྦྱངས་ཏེ་མདོར་ན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ནི་

གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་འཆི་ཁ་བར་དོ་ལ་གསལ་གདབ་པ་ཀླུ་པོའི་བཀའ་ཐེམས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ནི། འཆི་བ་བརྟག་སྤྱི་མ་བརློག་ཆགས་མེད་བྱ། །སྤྱི་མའམ་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་གསལ་གདབ་ལ། །མི་གསལ་གསལ་བྱེད་མེ་ཡོང་བྱད་གར་ཤ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོ་ག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་ལས་བཤད་པའི་ཁྱི་ནང་གསང་བའི་འཆི་བ་བརྟག་སྤྱི་མ་པ་བྱས་ཀྱང་གསང་བའི་འཆི་ལྟས་ངེས་པར་ཆང་བའི་དུས་ལ་བབས་ནས་མི་བརློག་པར་ཤེས་ཏེ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་དཔེར་ན་ཀླུ་པོའི་བཀའ་འཕྲིན་བསྐྱར་བསྐྱར་བའི་མི་དེ་ཆད་པས་འཇིགས་ནས་མི་བརྟེན་པ་ལྟར་འཆི་ཁའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་འཁོར་བར་སྤྱོད་ནས་བར་དོའི་གདམས་པ་མི་བརྟེན་པའོ། །དེའང་དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་རན་ཡོང་ལ་སྤྱོད་པ་གཏོང་། སྒོ་བ་དཔོན་མཆོད་ལྟམ་ལྟ་བུ་ལ་སེལ་ཡོད་ན་སྒོང་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཆགས་བཅགས། དབང་ལུ་བའམ་སྒྲངས་ཏེ་དཔེ་ཆོག་གསོ། །གཞན་གྱི་འཕམ་སྤྱོད་ཡོད་པ་སོགས་ལན་ཆགས་རྣམས་གཞལ་བས་མཆོན་ཏེ་ཆོགས་གསོག་མང་དུ་བྱ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཆགས་ཀྱང་འཁོར་བར་བསྐྱར་བས་ཉི་ཤུ་(༧)ན་ཀུ་ཅ་སོགས་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་ཆོའདིའི་འཁྲི་བ་བཅད། དབང་པོ་རབ་ནི་དགའ་བའི་མཛའ་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་གདམས་དག་ཡོད་ལ་དུང་བ་འདུག་ན་དེས་ཆོག །འབྲིང་མེ་ཡོང་ལ་བྱད་གསལ་བ་ལྟར་འཆི་ཁར་སྤྱི་མའམ་གྲོགས་དཔེ་ཆོག་དང་ལྟན་པས་རྣ་བར་ཁ་བརྟེན་དེ་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བས་དེ་རང་སྣང་དུ་ངོ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསལ་བཅད་མ་ཐག་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་པོ་ཐ་མར་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གསལ་འདེབས་རྣམས་རིམ་བཞིན་བྱ། དེའང་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་གསུམ་པོ་འདི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་རབ་ནས་བཟུང་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟན་གྱུ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱབས་སུ་གྲོལ་བའི་བར་གང་ལའང་སྒོའི་མཆོག་དཔེན་གྱི་སྤྱབས་ཐོབ་ཅི་བ་མ་གཏོགས་འདི་ལ་འདི་སྒྲོར་གྱི་བར་བཀའ་མེད་དེ་གདམས་པ་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་ན་གསལ་འདེབས་ལ་མ་བཟོས་པར་ཀ་དག་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་འོད་གསལ་གང་རུང་ཞིག་ནས་གྲོལ་བུས། འབྲིང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱང་གསལ་འདེབས་ནན་ཏན་གྱི་ཆེ་རྒྱུད་བྱད་མིན་པ་གྲོལ་ཞིང་ས་མཆོམས་གང་ཟག་དེ་གའི་གོམས་པ་ལ་

བསྐྱེད་པ་སེ། འདི་དང་དབང་པོའི་བྱུང་བར་གསུམ་ག་ལ་བཅའ་རིག་བྲལ་བར་ཉེ་བའི་ཆེ་ནང་གི་འབྱུང་
བ་ལུ་ཞིག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་ལུ་ལ་ཐིམ་སྟེ་ས་ས་ལ་ཐིམ་པའི་དྲགས་སུ་ལུས་སྐྱལ་བསྐྱེད་མི་ལུས་
ཤིང་བྱིང་བ་སྟུམ་བྱེད། ལུ་ལུ་ལ་ཐིམ་དུས་ཁ་ལུ་དང་མིག་ལུ་ཅར་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་ལུ་བྱོ་ཆེན་པོས་གཡེང་
བ་སྟུམ་བྱེད། མེ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་ཁ་སྟུ་སྟུམ་ཞིང་མཐིལ་བཞིན་སྟོང་སྟོང་། ལུང་ལུང་ལ་ཐིམ་པས་དབྱགས་
རར་རར་དང་ཕྱིར་རིང་ཞིང་ནང་དུ་སྟུང་དག་ལ། ཡན་ལག་གཡེང་ཅིང་མིག་གྲེན་ལ་ལྟོག། འདིགས་བྱེད་
ཀྱི་ལུང་བྲོས་པས་ལུས་མི་ཐེག་ཅིང་སྦྱིད་པ་སྦྱར། ཡན་ལག་(༧)བ་རང་དབང་མི་འདུས་ཤིང་སྦྱོར་བརྗོད་
དག་ལ། དབྱགས་ཕྱིར་འཕུལ། བཀྲག་མདངས་བསྐྱེད་པའི་ལུང་བྲོས་པས་ཁ་སྟུ་རབ་ལ་རྟུལ་ཆགས་ཤིང་
ག་ཆ་ཁ་སྟུམ་གྱི་འཛུལ་དངས་སྟླེགས་འབྱེད་པའི་ལུང་བྲོས་པས་བཟའ་བཏུང་སྟུགས་འབྱུངས་དང་
ལུས་སྟོང་པས་འཛོར། མེ་མཉམ་གྱི་ལུང་བྲོས་པས་ལུས་ཀྱི་དྲོད་མཐའ་ནས་འཛོར། འདིའི་དུས་མི་གནས་
རང་རིག་འོད་ཟེར་དུང་གི་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྟུ་ཐག་བྱུང་བར་དོ་ཤེས་ནས་རིག་
པ་རྩེ་གཅིག་དུ་གཏོང་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཡར་གྱི་ཟངས་ཐལ་དུ་སྒྲིད་ཅིག་ལ་གྲོལ་པའི་གནད་དང་
འཕོ་བ་འདེབས་དགོས་པའི་རིགས་ལ་རང་གིས་དམིགས་པ་བྱེད་དམ་གཞན་གྱིས་གསལ་འདེབས་
པའི་དུས་མཆམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དུ་ཟབ་པོ། ཁ་སྟུལ་པ་ལས་ཀྱི་ལུང་བྲོས་པས་ཤེས་པ་ཟ་ཟེ་ཆ་ཆོ་བྱེད་
ཅིང་རྩ་ཐུན་གྱི་ཁྲག་རྒྱུས་སྟོག་རྩར་འདུས་པས་ཕྱིའི་སྒྲུང་བས་སྟོས་བཞིན་འཐིབས་གྱིས་འགགས།
རིག་པ་སྟིང་གི་དཀྱིལ་དུ་དྲན་པ་ཉམས། ཁྲག་ཐིགས་དང་པོ་གཅིག་བརྒྱབ་པས་ཁ་མིག་སྦྱ་ལོག་གིས་འགྲོ་
བ་དང་དབྱགས་ཕྱིར་སྒྲུག་པར་སོང་ནས་ཆད། གཉིས་པས་མགོ་ཁྲག་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཉུ་ཞེས་དབྱགས་
མདང་གང་སོང་ནས་ཆད། ལུང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པས་ཁྲག་ཐིགས་གསུམ་པས་མིག་ཅེས་ཟེར་
ཞིང་དབྱགས་འདོམ་གང་དུ་སོང་ནས་ཕྱི་དབྱགས་ཆད། དེ་དུས་རིག་པ་སྟིང་ནང་དུ་ཁྲག་ཐིག་གིས་བརྒྱལ་
ནས་ཟན་ཟ་ཡུན་གྱི་རིང་ཅམ་དྲན་རྟོག་གང་ཡང་མི་འབྱུང་དེ་ནས་རྩ་མདུད་རྒྱུས་གྲོལ་བས་པ་ལས་ཐོབ་
པའི་སྟོག་འཛིན་གྱི་བྱུང་སེམས་ཉི་གི་དབྱིབས་ཅན་ཐུར་དུ་བབས་པ་ན་སྟོང་སང་དགར་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་
གར་བས་ཞེ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་པའི་རྟོག་པ་ས་གསུམ་འགགས། མ་ལས་ཐོབ་པའི་མཉམ་གནས་ཀྱི་དངས་

མ་རྟ་ཨ་མུང་གི་(༤༡ན)དབྱིབས་ཅན་གྱི་དུ་ལོག་པས་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྤང་བ་གར་
ནས་འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་འགགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་གྱུང་སྟོབས་
ཅན་གྱིས་སེ་གོ་ལ་ལན་བདུན་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཅམ་ཞིག་འབྲུམ་ནས་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བ་
གར་བས་གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན་འགགས། དེ་ནས་དཀར་ཆ་རྣམས་རུས་དང་དམར་ཆ་
རྣམས་ཤ་ལ་ཐིམ། རིག་པ་མེ་སྟག་ཡར་བ་ལྟར་འགོ་བས་འཕྲད་རིང་འདི་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་
དང་པུཾ་ཆེན་དྲི་མེད་བཞེས་གཉེན་སོགས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་འབྲུབ་པའི་རིགས་འཛིན་རྣམས་མ་གཏོགས་
མཚོག་དམན་བར་བ་མཐའ་དག་གི་མེབས་ལམ་གཅིག་ཤུ་ཡིན་ཅིང་འགོ་པའི་འདྲེན་པར་སྒོམ་པའི་སྒྲེ་
བ་དང་གདུང་བརྟུན་བཀའ་བོད་བཅུ་དང་སྒྲ་ཆད་བཟོ་གསོ་སོགས་ལ་སྒྱུངས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འོ་བརྒྱལ་ས་ཡིན་པས་སྟགས་ཤོན་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་པ་སྒྲར་ཆངས་མ་འདི་བཞིན་བྱུང་འཆོལ་
ཏེ་སྒྲ་མཐའ་ཐོགས་ཀྱིས་གསལ་གདབ་པ་ནི། སྟག་སྟགས་ཤིག་སྒྲིམ་པའི་རྣ་བ་གཡས་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་
གཡོན་དུ་བསྟན་ལ། ཨེ་མ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདིའི་མ་དག་པའི་སྤང་བ་ལ་མ་ཆགས་ཤིག་ཅིས་ལན་
གསུམ་བྱ། དེའི་རྩེས་ལ། ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རང་གི་ཤེས་པ་དག་པའི་སྤང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་
ལ་འོད་དང་ཐིག་ལེ་དང་སྒྲུའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱིས་དེ་རང་སྤང་དུ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །
ཅིས་ལན་གསུམ་བྱ། །ཡང་སྤྱོད་བདེ་བར་གཤེགས་ཤིག་ཅིས་ལན་གསུམ་བྱ། གདམས་དག་འདེབས་
ལོང་མེད་པར་ནང་དབྱགས་ཆད་པ་འདྲན་ནད་པ་དང་ཁ་སྒྲུབ་ལ་རང་གི་ཁ་སྒྲུའི་དབྱགས་གསུམ་ཨོྭ་ཨུཾ་
ཧྱཱུྃ་བསམས་པ། ཁོའི་ཁོང་པར་ཉ་ཞེས་འཕངས་པས་ནད་པ་མིག་(༤༡བ)འི་ཤིག་གིས་འོད། དེའི་དུས་སུ་
སྤང་གི་མན་དག་གདབ་པར་བྱ། འདིའི་ཆོགས་གསོག་དང་མན་དག་གདབ་པ་ནི་ནད་གི་འཆི་ལྷས་གར་
བ་ནས་བརྩུང་ཡང་ཡང་གདབ་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་རང་སྤང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་པར་དུ་སྤྱུག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་
ནི། གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་ནི། །འཕྲག་དང་གོ་ལ་དང་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བའི། །དུས་
གསུམ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དུན་བྱས་པས། །ཆོས་ཉིད་མར་ཐིམ་མ་པར་སྤྱུག་འདྲ། །དེ་དག་དབང་

འབྲིང་ཡོངས་སྐྱེད་གྲོལ་བྱེད་ལམ། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་པར་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་འཛིགས་པ་མེད་
པ་ལྟར་བར་དོའི་འོད་གསལ་ནུས་ས་དོ་ཤེས་ནས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་པས། དེ་ཡང་ནང་གསེས་
ཀྱི་ལུས་ཐོག་འདིར་འཆར་བ་ཀ་དག་ཆོས་སྤྱིའི་བར་དོ་དང་ལུས་དོར་ནས་འཆར་བ་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱ་མ་ནི་ཨ་ཏི་ཀྱིས་ནས་བརྒྱལ་བ་སངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་སྤྲེའས་པ་
ན་སེམས་ནུས་རྟོག་སྒོ་བྱེད་ཀྱི་ཏི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ནུས་མ་ཁའ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་གནས་
གཤམ་དག་པ་ལྟ་བུའི་གཞིའི་འོད་གསལ་འཆར། དེ་ཉིད་ངོས་ཟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀ་དག་གི་གཞི་ལ་རང་
གྲོལ་བ་རང་བཞིན་བར་དོའི་སྐབས་བརྟན་པའི་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ག་གསུམ་དུ་གྲོལ་ལུགས་སོ། །དེ་
ནས་མ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་དམར་ཆ་སྒྱ་ཐུག་དང་དཀར་ཆ་འོག་སྒོའི་ནས་ཐོན། རྒྱང་ནས་
མཁར་ཡལ་ནས་དབུགས་ཆད། ལུས་བཅའ་པོར་ཡིངས་ཀྱི་འགྲོའོ། །འདི་དང་གོང་གིས་མཆོམས་གཉིས་
རྒྱང་ཟད་མི་མཐུན་ཙམ་བྱུང་བ་ནི་ཀ་དག་གི་གཞི་ལ་ཐོག་མར་གྲོལ་བ་པན་ཆད་ལུས་རྒྱ་དང་མ་བྲལ་
པའི་དུས་ཡིན་པས་འཆི་ཁ་བར་དོའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། འདིར་ས་བཅད་ཀྱི་བརྗོད་འོད་དང་
བརྟན་ཆོས་(༤ན)ཉིད་བར་དོའི་ཁོངས་སུ་བརྟན་པ་དོན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་ཞིབ་མོར་བྱེད་ན་ལྟན་གྲུབ་
ཀྱི་འོད་གསལ་གར་ནས་ཆོས་ཉིད་བར་དོར་ངོས་འཛིན་དགོས་སོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་གི་རབ་ནི་
ནས་མཁའ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདུན་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་འཇའ་ཆོན་ལྗེའི་
ཟེར་ཐག་བརྒྱང་བ་ལྟ་བུ་མིག་ནས་ཟུག་པ་མིག་ཐུགས་རྗེ་རྒྱན་མི་ཆད་ཀྱི་ཐག་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
ཁོང་གསང་གི་ལམ་ལ་བརྟན། དེག་པ་སྤྱོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་ལ་བརྟན་དེ་མ་ཡོངས་པས་ཡར་གྱི་
ཟང་ཐལ་དུ་རྒྱད་ཅིག་ལ་གྲོལ་ལོ། །

དེ་ངོས་མ་ཟེན་ན་ཟེར་ཐག་དེ་ལས་མཆེད་པས་དུས་མ་འགྱུར་བར་སྤྱང་བ་འགྱུར་ཏེ་འོད་
གསལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་མེ་ཡོང་གི་ངོས་ལ་ཉི་མ་གར་པ་ལྟར་སྤྱང་བ་ནི་རི་བྲག་ཙམ་གྱི་ཤིང་ནགས་ཆལ་ཉི་
ལྷ་སོགས་ལྗེའི་སྤྱང་བ་བྱུབ་ནས་ཆོས་ཉིད་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་བ་ནས་པར་དག་པས། སྤ་
ལ་དྲངས་པ། གསལ་ལ་འཆོར་བ། རང་བཞིན་གྱི་བཀྲག་ལ་ཉམས་པ། ལྗེའི་རྒྱ་མཆོམས་མཐོང་བ་ལྟར་མེར་

རེར་ཤར་བ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྒྱ་བྱེད་པར་བརྟེན་བ། རྣང་སྤྱོད་འོད་ཀྱི་ལུང་པོར་འབར་བ། མཐན་ན་
ནེམ་བྱེད་པ། བཞིག་ན་སྤར་བྱེད་པ། འབྱུ་བ། འགྲུལ་པ། འཕྲིག་པ། རང་ཉིད་སྤང་བྱེད་འོད་ཀྱི་ལུས་སྤྱུ་
གསལ་ཞིང་། རྩྱགས་བརྩུ་ཀུན་རྒྱ་ཁ་དོག་ལུ་ལྟན་གྱི་འོད་ཟེར་དང་ཐིག་ལའི་ར་གྲུར་གྲུ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་
པ་ཡོམ་ཡོམ། མེར་མེར། ཐིག་ཐིག་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེ་ལ་ལྷུན་སྤྲུག་ཅིང་། དམིགས་སྤྱུ་མི་
རྒྱུད་པར་འཆར་བ་དེའི་ཆེ་སྤང་བ་མཆེད་པ་དེ་རྣམས་རང་སྤང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་སྤྲད་ཅིག་ལ་གྲོལ་ལོ། །
དབང་པོ་འབྲིང་གི་འབྲིང་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་ལ་ཐིམ་པས་སེང་གའི་གསོལ་མཐོང་བ་ལྟར་
(༤༣བ)ལྷུན་གྲུབ་རང་སྤང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཆེན་ཁག་འབྲུང་གི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱུ་ཆེ་རྒྱུང་། གཞུགས་དང་
མགོ་བརྟན་ཁ་དོག་བྱག་མཚན་སྤྱ་ཚོགས་པ་མི་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་གནད་
ཀྱིས་རང་གང་འགོར་རྒྱག་ཅིང་གདོང་དུ་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆར་སྤང་བ་བརྟེན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རང་སྤྱུ་འཇུག་གི་སྤྱུ་སྤྲད་ཅམ་ལ་རང་སྤང་འཇུལ་པས་རྒྱུབ་དང་སོད་ཀྱི་སྤྱིའི་ར་འོ་འབྲུང་། ལུས་ཀྱི་དུང་
ཁང་ན་སྤྱོད་དག་ལུངས་འབྲུ་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་ལུས་རྒྱ་གྲོལ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམས་ཐམས་ཅད་གང་
བར་འཆར། དེའི་ཆོག་དམས་པ་དཔན་པས་ལྟར་འདྲིས་ཀྱི་མི་ལྟར་གོམས་པ་མའི་འོད་གསལ་དང་བྱིས་གར་བ་
ལུ་རང་བྱུང་གི་འོད་གསལ་གཉིས་མ་ལུ་བསྐྱེས་པས་རང་གར་རང་སྤང་དུ་གྲོལ་ལོ། །

དེ་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་གི་ཐ་མ་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་ནི། རྣྱང་གའི་ཞི་བའི་ཆོམ་ལུ་ལུ་
ཆོན་ལུ་འེམ་གྱིས་འཆར་པས་ཞག་དང་པོ་འབྲུང་བ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་གདངས་མཐིང་ཁའི་དབུས་
སྤྱུ་རྣམ་སྤང་གི་གཙོ་བྱས་པའི་རིགས་ལུའི་ལྷ་ཚོགས་པ་ཞི་བརྩུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཆོམ་ལུ་འབུམ་ཐག་གངས་
མང་པ་འཆར་བ་དེ་རང་སྤང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་པོར་གྲོལ། ཞག་ལྷག་མ་བཞི་ལ་རིགས་
གཞན་རྣམས་འེམ་པ་ལྟར་རིགས་ལུ་ལྟན། ཡཔ་ལུམ་ཟུང་གིས་བརྩུ་ལྟན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱངས་བརྒྱ་ལྟན།
འྲིགས་བརྩུར་བརྒྱ་ཐག་བརྩུ་སྤང་བས་སྟོང་ལྟན། གདངས་འྲིགས་བརྩུ་དེ་ཉིད་དུ་སྤང་བས་འབུམ་ལྟན། དེ་
ལས་མཆེད་དེ་སངས་རྒྱུས་ནམ་མཁའ་ཀུན་རྒྱ་བྱེད་གསལ་ལྷུན་སྤྲུག་པ་བཞོད་པས་ཁྱུང་བར་དུ་འཕགས་
པ་འཆར་རོ། །དེའི་ཆོ་དུས་གསུམ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་གནད་གྲོལ་བ་ལུས་ཀྱི་

གནད། མཐར་ཐྱིན་པ་རོ་ཤེས་པའི་གནད་གསུམ་དྲན་དགོས་པས་འཇུག་པའི་སྐབས་རིག་པ་འོད་
 (༤༤ན)ལ་པར་འཇུག་པ་ནི་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཆོས་ལུང་གི་ཐུགས་ཀར་འབྲེལ་
 བར་ཐིག་ལེ་གྲངས་མེད་པར་འཆར། དེའི་ཆོ་ཆོས་ལུང་སྤང་བ་ལ་སེམས་ཟིན་ཏེ་དེའི་རང་གསལ་སྤྱོད་གི་
 བསམ་གཏན་ལ་ཞག་ལྟར་གནས་པ་འབྱུང་། འོད་རིག་པ་ལ་རྒྱུར་འཇུག་པའི་ཆོས་ལུང་གི་ཐུགས་ཀར་ནས་
 རང་གི་སྤྱིང་གར་ཟེར་ཐག་ཟུག་པར་སྤང་བ་དང་ཆོས་ལུང་སྤང་བ་ནམས་རང་གར་རང་ལ་འདུས་
 བར་འབྱུང་། དེའི་རང་རོ་ཤེས་པའི་གདམས་རག་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་འོད་གསལ་དུ་གནས་པའི་
 མཚན་མའི་བག་ཆགས་ལས་གྲོལ་བ་དང་རིག་པ་རང་རོ་ཤེས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་
 བ་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་དུ་ཐིང་མི་ཐོག་པའི་གདངས་སྤྱོད་པ་ཡིན། གྲོལ་བའི་དུས་ཟུང་འཇུག་ལེ་ཤེས་
 ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོང་མ་ལ་གདངས་མ་སྤྱོད་ན་འདིའི་དུས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞིག་
 གར། དེ་ལས་མཚན་ནས་རང་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཙམ་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་སྒྲམ་བྱ་གིན་ཏུ་གསལ་བའི་
 དཀྱིལ་དུ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་འདྲ་བའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ཞིང་མཚོག་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཁ་དོག་བཞིའི་ཐིག་རྒྱུང་
 བཞིས་བརྒྱན་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་ཡིན། དེའི་སྤྱོད་དུ་སེར་པོའི་སྒྲམ་བྱ་བྱུ་བཞིའི་དབུས་སུ་
 གསེར་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་བཞིའི་ཐིག་རྒྱུང་གིས་བརྒྱན་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། དེའི་སྤྱོད་
 དུ་དམར་པོའི་སྒྲམ་ལུང་དབུས་སུ་བད་རག་གི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་བཞིའི་ཐིག་རྒྱུང་གིས་
 བརྒྱན་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྱོད་དུ་མཐིང་ཁའི་སྒྲམ་ལུང་དབུས་སུ་མཐིང་ལུན་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་
 ལུང་ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་བཞིའི་ཐིག་རྒྱུང་གིས་བརྒྱན་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་ཡིན་ལ།
 ལྷུང་གུའི་སྒྲམ་བྱ་མི་སྤང་བ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་རྫོགས་པས་སོ། །

འདྲི་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟོར་(༤༤བ)ཀྱི་སྤང་བ་ཞེས་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཁོང་གསེར་གི་ལམ་
 མམ་གསེགས་ལམ་ཞེས་བྱ། དེའི་ཆོ་སྤྱིང་རྒྱ་ཞུགས་པ་གསེར་གྱི་ཐུར་མས་ཡིད་གཞུངས་ཏེ་འབྲེན་པ་
 ལྟར། མི་འཇུར་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུའི་གདམས་རག་དྲན་པར་བསྐྱེད་ཏེ་འོད་སྤང་གི་སྒྲམ་བྱ་ལ་
 མ་ཡངས་པར་རང་སྤང་དུ་ཤེས་པར་བལྟས་པས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་ཞིང་། དེས་མཚན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྒྲུང་བ་རང་ཤར་རང་དོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གདམས་པ་དྲན་པར་བྱ་བ་གནད་ཡིན་ཅིང་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྲུང་
ཀྱི་སྐྱེད་དུ་འོད་ཀླུ་པོ་མ་བྱའི་གདུགས་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ནི་སྒྲོན་མ་བཞིའི་དབྱིངས་སུ་འཁྱེལ་
བའི་སྒྲུང་བའོ། །དེའི་དུས་ལུས་རྩོས་བཅས་དང་ཐལ་བས་འབྱུང་བ། རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་
པ། རིག་པ་ལ་སྤྱི་ནང་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་པ་གསུམ་འབྱུང་ངོ། །མཐའ་ཕྱིན་
བའི་དུས་སུ་དེའང་སྒྲུང་འདྲིས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ཐུད་པ་སོགས་གདམས་པ་གསུམ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རིག་
པ་ལྟན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ལ་ཐིམ་པའི་སྒྲུབས་ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེར་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གྲོལ་བའི་
ཆོ་གདེངས་མ་རྟེན་ན་འདྲིར་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་སྒྲུང་བ་རང་ལ་ཐིམ་པའི་སྒྲུང་ཅིག་མར་སྒྲུང་བ་འདྲི་དག་
ལ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཀླུ་པོ་དབུས་མཐིང་ཁ་ནས་མ་པར་ལྷན་པར་དག་པ་
ལྟ་བུ་ལ། མཐའ་དམར་ནག་དཀར་དམར་མེར་སྒྲུང་བའི་ཁ་དོག་ལྷས་ཀླུ་པོར་བསྐྱོར་ཞིང་སྤྱི་ནང་
ཟང་ཐལ་བ། དབང་པོའི་སྒྲོན་ལུ་ལྟུང་ཆད་དེ་སྒྲུང་སྒྲུང་བའི་ནང་ཚུལ་སུ་ཞི་མོའི་སྒྲུ་གངས་མེད་
པ་སྟེ་འོད་ཀླུ་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་ལྟན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་བའོམ་རིན་པོ་ཆེ་
གསར་བའི་སྒྲུང་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སོ། །དེ་དུས་སུ་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་འཆར་
ལུགས་བརྒྱུད་རྒྱད་ཅིག་ལ་འབྱུང་སྟེ་(༧༩)ཐུགས་རྗེ་ཤར་བས་མེམས་ཅན་ལ་ལུ་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་
བཟེ་བ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆད། འོད་ལྟར་ཤར་བས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་གསལ་ནས་འཛིག་
ཉོན་སྒྲུང་བར་ལུས། སྒྲུ་ལྟར་ཤར་བས་ཤེས་པ་ཁ་སྤྱིར་ཤོར་བར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ཀྱི་སྒྲུང་
སྒྲུང་། ཡེ་ཤེས་ལྟར་ཤར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དག་པ་རང་གི་དབང་པོའི་མཛོད་སུམ་དུ་
ཟང་ཐལ་ལེར་གསལ། གཉིས་མེད་ལྟར་ཤར་བས་རང་གི་ཤེས་པ་མི་རྟོག་པར་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས།
མཐའ་གྲོལ་ལྟར་ཤར་བས་གང་ལའང་མི་གནས་པར་ཆོས་ཉིད་ཟང་ཐལ་དུ་རྟོགས། མ་དག་པ་འཁོར་
བའི་སྒྲོ་ལྟར་ཤར་བས་འབྱུལ་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཀྱན་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་མ་འགགས་པར་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་ལྟར་
རྟོགས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ལྟར་ཤར་བས་རི་ལྟ་རི་སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་ཆ་ཅི་རིགས་ལྟར་
གསལ་བས་ཆོས་ཉིད་མ་ལུ་འབྲེལ་ལོ། །

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་གདམས་ངག་གསུམ་དྲན་པ་ནི། སྤར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་ཐུད་པས་ངོ་
ཤེས་ནས་སྒོ་འདྲགས་ཆོད་དེ་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་གདམས་པ་ངོ་འཕྲོད་ནས་གྲོལ་བ།
མི་འཕྱུར་བ་གསེར་གྱི་ཕུར་མ་ལྟ་བུས་མ་ཡེངས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་གྲོལ་བ།
མི་ལྷོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་ལྟ་བུས་ཟང་ཐལ་ཆོག་ཚོགས་སུ་རིག་པ་རྒྱན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱིར་ཐིམ་
པར་བྱ་བ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་གཅིས་སོ། །དེའང་རྒྱན་
གྲུབ་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིར་བ་མཐར་ཐྱིན་ནས་གདེངས་སྟེད་པ་དེའི་ཆོ་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་
བ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ། ཤེས་རབ་ལ་དབང་ཐོབ་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ།
ཆོས་ཉིད་ཐྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་མཐོང་བ། (༤༧)སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཐྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་མཐོང་
བ་སྟེ་ནང་གསེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དུག་ཆོན་དུག་འཆར་རོ། །

སྒྲོང་གསལ་དུ་མངོན་ཤེས་དགྲ་དང་རྗེས་དྲན་བདུན་བཤད་ལ། ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོའི་འཕྲིད་
ཡིག་རིག་ཆེན་ཐོང་བར་དུག་ལྷུང་ནའང་གཉེར་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་
བར་དོ་རང་སྤང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་སྒྱུར། ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མི་འཕྱུར་པའི་གདེངས་སུ་ཐག་
ཆོད། བསམ་གཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མི་འཕྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས། ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་
སྤང་འོད་གསལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲོལ། གདམས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དབང་ཐོབ་
པ་སྟེ་ལྡིམ་གནད་ལས་མར་འཁོར་པའི་སྤྱིར་བ་མཐོང་བས་དེར་མི་འཇུག །ཐད་ཀར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་
མཐོང་བས་རང་ངོ་ཤེས། ཡར་ཀ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་མཐོང་བས་ཐོག་མའི་གྲོལ་ས་ངོས་ཟིན་པ་གསུམ་
འཕྱུར་ཞིང་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་
བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུལ་རྫོགས། དེ་ནས་རྒྱན་གྲུབ་ལ་གདེངས་ཐོབ་པའི་ཆོགོང་དུ་ཕྱིར་ཤར་ལུགས་བརྒྱད་
པ་ནང་དུ་ཐིམ་ལུགས་བརྒྱད་འཕྱུར་བ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཕྱིར་གསལ་ནང་གི་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཐིམ་པས་ཉི་མ་རྣམས་
པའི་ཟེར་ལྟར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་རྣམ་པར་དག །འོད་འོད་ལ་ཐིམ་པས་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ཡལ་
བ་ལྟར་རིས་མེད། སྐྱ་སྐྱ་ལ་ཐིམ་པས་བུམ་པའི་སྐྱ་ལྟར་མཁུན་ཆ་ནང་དུ་གསལ། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་

ལ་ཐིམ་པས་མ་པར་དུ་ཁུ་ཞུགས་པ་ལྟར་རིག་པ་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་
པས་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་འདྲེས། མཐའ་གྲོལ་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་པས་བུམ་པ་
ཆག་པ་དེའི་ནམ་མཁའ་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་(༤༦)ལྟར་དམིགས་ལྟས་ཐམས་ཅད་བུལ་བས་
ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་ལ་གནས། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒོ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲིའི་སྒྲིང་ཐག་
བསྐྱས་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་འདུས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
ངོ་པོ་སྒྲོང་བ་ལ་ཐིམ་པས་མེད་གས་གདས་ཟིན་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་གི་རང་མ་ཟིན་པས་ལྷན་གྲུབ་
ཀྱང་ཀ་དག་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གདོད་མའི་སར་གྲོལ་བའི་གཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་
གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་མ་དེས་ཉེ་རང་བཞིན་བར་དོ་ལ་གསལ་འདེབས་རྒྱལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་
ཉིད་བར་དོ་རང་སྣང་ཟིན་མ་ཟིན་དང་དབང་པོ་ཚོ་རྒྱལ་ཀྱི་རིམ་པས་རབ་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་ལྟ་ཉེར་
གཅིག་དང་འབྲིང་ཞག་ལྟ་ལ་གདེངས་རྟེན་པར་གསུངས་ཤིང་འདིར་ནི་འཇུག་པ་ཆོས་ལུང་སྣང་བ་ལ་
ཞག་ལྟ། གྲོལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཞག་བཞི། མཐར་ཕྱིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ལ་ཞག་བསྐྱད་དེ་བཅུ་
བདུན་མོ། །དེའང་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་ཞག་ལྟ་མན་ཅད་དུ་གདེངས་ཐོབ། མདོར་ན་གྲོལ་བའི་ཚེ་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ། གཉིས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་འཆར་བ། གསུམ་པ་ལ་གྲོལ་ས་ནམས་
གནད་དུ་ཆེལ། །

བཞི་པ་སྟེང་པ་བར་དོ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་འཕྱུང་དེ་ཡུར་གོང་ཆག་པ་ལ་མ་བཅུགས་ནས་རྒྱ་འབྲིན་
པ་ལྟ་བུ་ལ། བརྩེན་འབྲུས་ཞན་བས་བར་དོ་གར་ཡང་བག་ཆགས་བཟང་པོས་རང་བཞིན་སྒྲུལ་བའི་
སྒྲར་འཛང་བྱ་བ། སྒྲལ་སྒྲུའི་ཁིང་དུ་གྲོལ་བར་མ་རྒྱས་པ་དབང་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྲན་ནས་མངའ་
སྟོང་གཤག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་རྒྱལ་སྟེང་པའི་བར་དོ་གྲོལ་བྱེད་པའི། ཁད་མས་རག་རིན་
མེན་སྟེང་པོའི་ཡང་ཁུན་ནི། ཁམས་སྟོབས་རང་སྟོབས་གཉིས་ཀྱི་(༤༤བ)དུས་གནད་དང་། ཡང་ཟབ་
ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེས། ཞེས་པ་ལྟར་མ་མའི་རབ་ཆོའདྲིར་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྒྲུལ་གྱི་དོན་
ཤེས་ཀྱང་བསྐྱོམ་ལོང་མ་བྱུང་བར་བར་དོའི་གྲོལ་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ་རྒྱལ་སྟེས་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་གར་ཡང་

ངོས་མ་ཐེན་པར་མིན་པའི་པར་དོ་མི་ལམ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་རྩོམ་པ་དཔོན་གྱིས་ནམ་ཤེས་པ་ལྷག་ནས་
གདམས་པ་གསུམ་པས་གཞན་སྟོབས་གྱིས་གྲོལ་བ་དང་རང་གི་གདམས་པ་དཔོན་པས་རང་སྟོབས་
གྱིས་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཉམས་སུ་བྱུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱུབས་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཞིང་དེ་དཔོན་པ་
ཙམ་གྱིས་གོང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་སྟོབས་གྱིས་མི་ལམ་སད་པ་ལྷར་མིན་པའི་པར་དོ་ལས་སྐད་ཅིག་
གིས་ཤར་བྱོགས་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་གེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ས་གནི་གྲུ་ཆེ་ཞིང་རེག་ན་འཇམ་པ།
བསེར་བྱའི་དད་དང་ལྷན་པ། མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་ར་བས་བསྐྱོར་བའི་ནང་དུ། མཚོ། ཉེང་ཀ། རྩོན་ཤིང་སྒྲ་
ཆོགས་ཆར་དུ་བསྐྱེདས་པའི་རྩ་ལ་བ་དང་དབྱངས་དེའི་བྱ་ལས་ཆོས་གྱི་སྒྲ་སྟོན་པའི་དབྱས་སུ་གེལ་ལས་
གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞེསྟོ་བཞེསྟ་བའས་ཅན་ལ་ཁང་བཟང་དེ་འདྲ་བྱངས་མེད་གྱིས་བསྐྱོར་
བ། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་སོགས་རྒྱན་དུ་མས་སྒྲིས་ཤིང་བཞིར་མཆོད་ཉེན་རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་
བས་སྒྲེལ་བར་སྟུན་པས་སྒྲུ་འབྲོལ་བ། ཁང་བཟང་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་སྟུན་ལ་དཔལ་རྩོམ་སེམས་དཔལ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་བསྐྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འདོད་ཡོན་སྒྲ་ཆོགས་ལ་དབང་འཕྱོར་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཟས་གྱིས་འཚོ་བར་
མཛད་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་སྒྲིན་པར་མཛད་(༤༧ན)པ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
མདོག་དཀར་པོར་ལུས་བྱུངས་ཏེ་ལོ་བརྒྱར་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་གྱི་ཞལ་ལྷ་ཞིང་ཆོས་ཉོན་
པས་ཉོན་མོངས་ལ་ཞེ་སྒྲར་ལས་གྲུར་པའི་བག་ཆགས་སྒྲ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་། དེ་ནས་ལྟོ་བྱོགས་དཔལ་དང་ལྷན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་ས་གནི་དང་བཅས་པ་གསེར་
ལས་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གོང་ལྷ་བྱར་བཅོམ་ལྷན་འདས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་བྱང་སེམས་འཁོར་དང་
བཅས་པ་སེར་པོ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་སེར་པོར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉོན་པར་ལོ་བརྒྱར་གནས་
པས་དེས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིང་། དེ་ནས་ལྷུང་བྱོགས་པས་བཅུགས་
པ་གནི་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཐམས་ཅད་པས་དྲུག་ལས་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གོང་ལྷ་བྱར་བཅོམ་

ལྷན་འདས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལམ་འཁོར་བཅས་དམར་པོ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་དམར་པོར་བྱས་
ཏེ་ཆོས་ཉན་པར་ལོ་བརྒྱར་གནས་པས་དེས་ལུང་བསྟན་ནས་ཉན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་གེས་
སྦྱིབ་སྦྱོང་། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལས་གྲུབ་གྱི་ཞིང་ས་གཞི་དང་གཞུལ་ཡས་ཁང་ཐམས་ཅད་མར་གད་
ལས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་སྡུ་མ་ལྟ་བུར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལམ་འཁོར་བཅས་ལྷང་
གྲར་གནས་པ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལྷང་གྲར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པར་ལོ་བརྒྱར་གནས་
པས་དེས་དབུགས་དབྱུང་ཉི་ཉན་མོངས་པ་ཐུག་དོག་དང་གེས་སྦྱིབ་སྦྱོང་། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སྒྲུག་པོ་
བཀོད་པ་ཞིང་ཁམས་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་འཕྱུར་ལས་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་སྡུ་མ་ལྟ་བུར་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལམ་འཁོར་བཅས་མཐིང་ཁང་བཞུགས་པ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱང་
བྱང་སེམས་མཐིང་ཁང་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པར་ལོ་བརྒྱར་གནས་པས་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་(༧༡)བ་
མ་བསྐྱེད་ནས་ཉན་མོངས་པ་གཏི་མུག་དང་གེས་སྦྱིབ་སྦྱོང་། དེ་ནས་མཁུན་གྱི་ནམ་མཁར་མི་མཛེད་
བཞེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིགས་པའི་དུར་ཁོང་མེ་རི་འབར་བར་ལྷ་གམ་དབང་གི་དཀྱིལ་ལམ་འཁོར་ཡོངས་སྡུ་
ཛོགས་པར་དབང་ཆེན་ཡོངས་ཛོགས་ཁྱོ་བའི་ལྟ་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐོང་སྟེ་འདི་ཉིད་
མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་སྒྲུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲེས་བུ་དེ། དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ཏེ་སྒྲུ་དང་ཡེ་གེས་འདུ་འབལ་མེད་
ཅིང་དུས་གསུམ་འཕོ་འཁྱུར་མེད་པར་བཞུགས་ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་གྲས་
པའི་དོན་ལམ་འཁོར་བ་ཇི་སྟོང་མ་སྟོངས་གྱི་བར་དུ་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཞིང་དུ་གྲོལ་བར་མ་རྩས་པ་དབང་དུས་གྱི་ཉམས་ལེན་དན་ནས་མངལ་
སྒོ་དགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུའི་ཞིང་དུ་གྲོལ་བར་མ་རྩས་པའི་སྒོ་དམན་དག་སྤར་བཅད་
པའི་བར་དོ་རྩམས་ཤར་ཡང་དོས་མ་ཟེན་པའི་རྒྱས་འབྱུལ་སྤང་ལ་ཡང་འཐས་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་སྟོན་དུས་
གྱི་ལུས་ཡོད་སྟམ་པའི་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེར་ཇི་ཅུམ་གནས་པའི་བྱེད་སྡུ་མ་ལ་སྟོན་དུས་གྱི་གཞུགས་
དང་བག་ཆགས། བྱེད་བྱི་མར་ཡང་སྟོང་རྗེས་པའི་གཞུགས་སྤང་འཆར་བཞིན་པར་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགྲ་
རྒྱན་གནས་པས། དེའི་ཆོ་བར་དོ་ནང་དང་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། སྤར་བས་དུན་པ་བདུན་འཁྱུར་གྱི་

གསལ་ལ། མཛོན་ཤེས་སྤྱོད་མོ་འཆར། དབང་པོ་ཀུན་ཚད་བ་དེ་དོ་རྗེ་གདན། རི་རབ། མའི་མངལ་གསུམ་
མ་གཏོགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཡང་ཡུང། ཆད་ཆོད། བལ་འདབ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འགོ་
ཞིང་ཡུལ་ཙམ་རེ་ལ་གར་ཡང་སྤྲེའུ་པ་རང་གི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་འཁོར་ནམས་མི་ལམ་ཙམ་དུ་འཕྲད་
ནས་སྡོན་གྱི་བར་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་བྱེད་ཀྱང་ལུས་རྒྱུ་འདྲི་རྟེན་མེད་པས་རང་དབང་མི་ཐོབ། མེས་ས་
སྤྱོད་ཞིང་(༤༥ན)བག་དྲང་། ཆོག་པ་ཟ། སྤྲིང་མི་དགལ། སྤྱི་ཟེང་ཟེང་བྱེད། འཕྱུང་བཞིའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་
པས་རྒྱུད་གིས་གཡེངས་པ། སས་ནོན་པ། རུས་ཁྱིར་པ། མེས་ཆོག་པ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་འཛིགས་
སྤྱང་ཆེ་བས་ལུས་དང་བྲལ་བར་ཤེས་ཏེ་ཤི་བ་ཡིན་འདུག་སྟུམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆེན་པོས་བརྒྱལ་ནས་འཆི་
རྒྱུ་རེ་བྱེད། དགས་པའི་ལུས་རྟེན་མེད་པར་ཉམ་ཐག་པས་ལུས་ཤིག་ཐོབ་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཆོག་
སྟུམ་པ་འཕྱུང་བར་དེའི་ཆེ་གང་ལ་བྱུག་ཀྱང་གནས་རན་དུ་མི་འཇུག་བསམ་པའི་གཉེན་པོ་དང་དྲན་འདུན་
གལ་ཆེ་ཞིང་སྤྱང་སྤྱང་གི་སྤྱོད་གནས་ངོས་ཟིན་དགོས་པས། ལྟ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་རམ་སྤྱོད་ཆལ། ལྟ་མིན་
ལ་འོད་གྱི་འཁོར་ལོ་འམ་རི་རབ་གྱི་ཟོམ། མི་ལ་ཁང་བཟང་རམ་སྤྱོད་པོའི་འདུ་ཆོགས་དབུས་སུ་འདུག་པ།
དུད་འགོ་ལ་ཐོག་པོ་འམ་རྒྱ་སྤྱིང་། ཡི་དྲགས་ལ་ས་སྟུག་གས་སྤྱིལ་བ། དཔལ་བ་ལ་སྟུན་ནག་གས་
ཆར་འཐིབས་པ་ལྟ་བུ། འོད་ལམ་དང་འགོ་རྒྱལ་ཡང་ལྟ་མི་གཉིས་དཀར་པོ་དང་པོ་མགོ་པོ་བྱེན་བསྟན།
ལྟ་མིན་དང་ཕྱོལ་སང་སང་ཞིང་འབྲེད་བསྟན་དཔལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ནག་ཅིང་བྱུང་དུ་འགོ་བསྟུམ་བྱེད།
ཁྱེད་པར་མི་ལ་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་ན་རང་པ། སྤྱི་མི་སྟུན་དུ་ཉ། པ་ལང་སྤྱོད་དུ་སྤྱིང་། འཛམ་སྤྱོད་
སྤྱིང་དུ་མི་པོ་མི་སྤྱོད་པའི་ཉམས་འཆར་བས་ཐོད་རྒལ་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཁྱིག་ཆོད་ཙམ་མམ་ལུས་བག་གི་
དུ་གན་འབྱེད་པའི་དུས་སྤྱོད་ལུ་ཆོད་དུས་བས་པ་ནམས་ལས་བཟང་པོའི་འཕྲོ་འབྱུང་དེ་བར་དོ་
ནས་འཁོར་བའི་རྒྱན་རྟེན་པ་ནི་དབང་པོ་ཐ་མའི་འབྲིང་གིས་གང་གར་ཡང་མ་དག་རིགས་དུག་གི་
ལམ་དང་སྤྱོད་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྡོན་སྤྱོད་ལ་དབང་ལོན་པ་དྲན་པས་བྱུམ་དབང་གི་ལམ་
གསལ་བཏབ་རྗེ་སྤྱང་བ་ཡལ་ལ་སྤྱོད་པ་ལུས་སྤྱོད་བཅུད་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤེས་པར་བྱ།
གཞན་དག་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པ་མཐོང་ན་སྤྱོད་པ་དང་ཡི་དམ་ཡལ་ལུས་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ་གསང་དབང་

ལམ་དུ་ལེན། ཆགས་སེམས་དག་པོ་བྱང་ན་མིག་སེར་དང་ཞེ་སྤང་སྤངས་ནས་ཡབ་ཡུམ་བདེ་བ་གསུམ་
པོ་རང་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་དགའ་བཞིའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཆགས་སེམས་བདེ་སྤོང་དུ་ངེས་
ནས་ཤིར་དབང་ལམ་དུ་ལེན། འཛོལ་ཞེན་དང་མིག་སེར་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་ནས་རིག་པའི་ཅལ་དབང་ཀ་
དག་དང་ལྷན་སྐྱེའུ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པས་མངལ་སྒོ་ཁེགས་ནས་གྲོལ། དེ་ཙམ་མ་རྩམ་གྱང་བདེན་
མེད་དང་ཞེན་ལོག་གིས་བཀག་སྡོམ་མངོན་དགའ་སྟགས་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འགྲོ་དུག་གི་
མངལ་དུ་མི་འཇུག་པར་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱུ་ཏེ་སྒྲུ། ཐ་མའི་ཐ་མས་བསྐྱེད་ཤིང་གསལ་
བཟབ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཞིང་སྒོས་ཡིང་གིས་བཀག་ལ། སྤྱིད་སྤྱིག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲུམ་པའི་འདུན་
པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱིན་རྒྱུབས་དང་སྒྲུ་གནས་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་མཁའ་
གསང་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲའི་སྤྱིང་ན་ཡི་དམ་གྱི་ས་བོན་གསལ་བཟབ་སྤྱི་རྒྱུ་ཤེས་བཅུག་པས་ཁམས་དུག་དོ་
རྗེའི་ལུས་ཐོབ་ནས་གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཁྱེན་པའི་སྒྲ་མ་དང་མཛལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་འཕྲོ་འབྱུང་། ཐ་
མས་སྒྲ་མ་དང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ། བདེར་གསེགས་ཞི་ཁྲོ་སྟགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྒྱུབས་འགྲོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་ཞིང་དག་ཏུ་བརྗོད་པས་སྒྲུ་གནས་རན་པའི་སྒོ་ཁེགས་
ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམས་པས་འཛིང་བྱ་བ། ཅ་པའི་ས་
བཅད་གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཐ་མ་དང་སྟིག་ཅན་དག་ཞིང་དུ་འཕོ་བའི་གདམས་(༤༩ན)པ་ནི། སྟིག་
ཅན་རན་འགྲོ་ལས་སྒྲུབ་འཕོ་བའི་དོན། ཆགས་མེད་དག་ནས་གནད་བཞིས་གྲོལ་བར་བྱེད། ཁྱིམ་པ་
ལྟར་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི་གཏིར་གཞུང་གི་འཕོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ལ་མན་དག་ལུག་ལེན་གྱིས་བརྒྱན་པ་
བརྒྱད་ལྟར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཅ་པའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་རྗེས་ལ་གཅིགས་ཆེ་བས་
བཀའ་རྒྱས་གདམས་པ་རྒྱུ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིང་པོར་དེལ་ལུགས། སྒོན་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། འདི་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་གྱང་ཆེས་དགོན་པས་བྱི་གང་ཟག་སྐལ་
བ་དང་ལྟན་པ། སྒྲ་མ་ལ་གྲས་པ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ། སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ།
རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་རུང་ཞིང་མཁའ་འགྲོའི་མཆོན་རྟགས་ཆང་བ་མ་གཏོགས་རྒྱུད་ཕྱོགས་

ཙམ་དུ་ཡང་བསྐྱག་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གཞུང་ཀུན་ལས་གསུངས། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཉེ་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་
ན། ཀུན་གྱི་སྤྱད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ལྟོ་འགྲོས་རི་དྲགས་གྱི་འདོམས་ཅིའི་དྲི་ཚོར་པ་ལྟར་སྤར་ན་བར་
མ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ལམ་འདི་ལ་གཤེ་སྤྱར་བཏབ་ནས་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིག་བསགས་
པས་ངན་འགོར་ལྟར་བས་སོ། །

གདམས་པ་འདིའི་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་སྒྲལ་བ་མཆོག་གི་གང་ཟག་གཅིག་ཙམ་ལ་སྦྱིན་ཏེ། དེ་
ཡང་ཐོག་མར་རང་གིས་བར་དོའི་གྲོ་ལ་ཆད་ཡན་ཆད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བྱས་ངོས། དེ་ནས་གཞན་གཅེས་
འཛིན་གྱི་བསམ་པས་སྦྱོར་ལ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེའང་སྤྱིའི་སྤྱང་མ་ཞེ་ག་རྩ་ཏེ། སྒོས་སྤྱང་
ཁྱབ་འཕུག་ཆེན་པོ་དང་གིང་བྱ་ཙན་སོགས་བཀའ་གཉན་པས་འཁྲིད་དཔེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་འདིར་སྦྱིང་
ནས་མོས་པའི་དོན་གཉེར་ཙན་མ་(༤༧བ)གཏོགས་ཀུན་ལ་འཆལ་པར་མི་སྟོན་པའི་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་
པ་ལྟ་བུ་ས་མ་ཡ་རྩ་ཐིམ། གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱིང་པོར་དེལ་ལུགས་ནི། བོང་དུ་བཤད་པའི་
ཉམས་ལེན་རྒྱས་པ་མ་འབྲལ་ཅིང་རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱ་འདོད་པ་ནམས་གྱིས་བྱན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོས་
ཅིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་བའམ་བསྟན་བྱ་བས་མེས་
གྱིས་གོ་བཅད། སྟོང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་རང་རིག་རྩི། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་
དང་མཉམ་དུ་ལུས་དཀྱིལ་མོས་བློས་གསལ་འདེབས་བའམ་བསྟན་ན་དག་པ་སྦྱོར་ག་དག་གི་ཅིས་ཟེན་
པས་ཡོ་ག་ནམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཆོང་། འཛབ་བྱུང་ཟད་བསྐྱེད་བའམ་མ་བྱས་ཀྱང་འགལ་པ་མེད།
ཡོང་ཡོད་ཆེ་གཏུམ་མོའི་དམིགས་རྒྱུད་གཅིག་ཙམ་བྱ། གཙོ་བོར་ཁྱེད་ཆོད་གྱིས་གདོད་མའི་གནས་
ལུགས་གཉན་ལ་དབབ་པ། སཔ་ནས་རོ་སྟོད་པའི་ས་བཅད་དང་པོ་བཞི་བོར་བྱང་མ་རྒྱབ་ན་དོན་གྱི་སྦྱིང་
པོ་གསལ་འདེབས་གྱི་རྒྱལ་དུ་གར་སྤྱང་ཙམ་དང་གོ་ཡུལ་དུ་རེས་ཆེ་བར་བཀའ་བ་མི་དགོས་པས། ས་
བཅད་ལྟ་བུ་ཉིད་ཉམས་ལེན་དངོས་ཡིན་པས་ཆེག་དེལ་དུ་བསྐྱུང་། བོད་ཀྱི་ལྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་
དུས་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་བར་དོ་དང་འཕྲོ་བ་ཡང་མཆོག་དམན་གྱི་བློ་དང་
འཆོས་པར་སྤྱང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕུགས་བཅུད་འདུས་པ་སྟེ། །མཆོ་སྦྱིས་དོ་

རྩེ་གྲུ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞུང་། ཨིད་མཆོམ་པ་བཟད་སྒྲེམ་པའི་ཉི་མ་ཡིན། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚུ་པོ་སྒྲོལ་པའི་
གྲུ་ཆེན་ཡིན། །དུས་གསུམ་ཀྱུ་པ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་ལུན་ཏེ། །སྤེ་གསུམ་པེམ་དགྲ་བཅུད་ཀྱི་དངས་
མ་འདི། །མཁའ་ཁྱབ་འཕྱོ་བ་སྒྲོལ་བྱེད་དཔལ་དུ་ཤོག །ཅིས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤུལ་(༥༠)ཏོ། །འཛིག་
ཏེན་དབང་ལྷག་དགོངས་པ་སྤྱིར་གི་ཐིག །ཀྱུ་ཡ་དབང་བསྐྱེད་ཞལ་གྱི་ཡུར་བཟང་རྒྱན། །ལུན་གྲུབ་ནས་
སྤང་གྲགས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་གཏོར། །ཐིག་མཆོག་ཀྱུ་མཆོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་ཅེར་སོན། །སྤྱགས་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་
སྒྱོད་པ་སྤྱ་ནས་ཞང་། །ལེགས་ལུན་ནག་པོའི་མཐུ་ལས་རྣམ་འཕྱུལ་བས། །བདུད་རྩེ་འཛོམས་ཐིར་རུས་
སྒྲོབས་རྩེ་རྩེའི་མཆོན། །གདེངས་མཛད་བསྐྱེད་གདུང་འཛོལ་མངའ་པོས་པ། །མགོན་ཁྱེད་སྤུལ་ཐོབ་ཅོད་
མེད་ཟབ་གསལ་ཡས། །པན་བདེའི་སྒོག་འཛོར་བདུད་ཅིས་སྒྲོ་ཅན་གྱི། །སྤྱིར་བུས་གཏམས་ཆོ་ཉི་ལྷ་
འོད་ཟེར་ཞེས། །གཏོར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་ཡ་པོའི་མཆོན་དེ་སྤྲོན། །འདི་དོན་ཐོས་དང་བསམ་ཞིང་ལེགས་
བསྒོམ་པའི། །སྒྲོད་ལུན་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་ཐོག་མེད་ནས། །བསོད་ནམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་པོ་གྲེན་ནས་
གྱེན། །འཕྱར་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་གི་གཞན་དུ་ཅི། །མ་ཞིག་ཞིག་བརྟུ་དྲགས་ཀོང་ཁམས་ཕྱོགས་དིང་། །
ལྷགས་པས་རང་མདོག་སྒྲོན་པའི་གཏོར་བརྟུས་མཁའ། །ལྷ་མིན་གདོན་མདས་རང་སྤྱིང་མ་ལྷག་པའི། །
ལེགས་བྱས་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་ཞིང་རངས། །བདག་འདྲས་གནས་ལྷ་མ་ཤིག་དབང་རྣལ་ཡང་། །དུག་
ལུན་བརྟུད་པའི་ཚུ་པོ་མ་ཆད་ཅིང་། །གཏོར་སྒྲོན་དཔོས་ཀྱི་གནང་བ་རབ་ཐོབ་པས། །བསྐྱན་བཅོས་
ཅོམ་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཆང་རམ་སྤྲུམ། །དཔེ་མཐོང་ཅོམ་ལ་རང་བཟོའི་རྩལ་བཤད་གྱིས། །གཞན་འདིང་
བུས་སྒྲོང་གཅིག་ནས་གཅིག་འཕྱོ་བའི། །རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་དམར་འཕྱིད་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ། །བཀལ་པའི་
ཉམས་སྤྱོད་གདེངས་ཆད་ཅུང་ཟད་མཆིས། །ཟབ་དོན་འདི་གོ་ཐུབ་བསྐྱན་དེ་སྤྱིར་བར། །གནས་གིང་
བདག་འདྲའི་དང་པོའི་(༥༡)ལས་ཅན་ལ། །པན་ཐིར་སྒྲོན་རྒྱ་ལྟར་དཀར་ལྷག་བསམ་གྱིས། །བསྐྱུན་
ལས་ཆོས་བརྟུད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་མིན། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་དེ་པའི་མཁས་སྒྲོམ་གྱི། །སྒྲོང་
བཤད་གར་འདྲེར་ལུབ་ཏུ་ལྷུང་གཏོར་རྣལ། །མཐོང་ཆེ་ཟག་བཅས་སྤང་པོ་འོད་སྒྲུ་པ། །བྲོལ་འདི་གསང་
ཆེན་རྟེན་མའི་ཁྱད་པར་ཆོས། །སྤྱགས་སྒྱོད་རག་གདོང་མ་དང་གཏོར་སྤང་ཆེ། །ཁུ་འཕྲུག་གནས་བདག་

ཤིང་བྱ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། འོག་ལྟ་མཁན་ལ་སྤྱི་པའི་བྱ་ར་དང་། རྫོང་ལྷན་ཚོགས་ལ་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་
ལས་མཛོད། ལུས་ལ་སྤང་སྤྱོད་མཚན་དཔེ་འོད་སྤྱར་སྒྲིན། འག་ལ་གྲག་སྤྱོད་ཆངས་པའི་དབྱངས་སུ
སྒྲིག་ཡིད་ལ་རིག་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་གསལ། ཁད་སྤྱོད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ཅེས་
གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འཇུར་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བར་
ཁང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་
ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་འཕྲིད་ཡིག་རིགས་འདྲིན་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཏེར་ཕྱོན་
དུ་དྲོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་རྫོགས་རིམ་འཇུག་ཡུལ་མཚོག་སྒྲིན་སོགས་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་སྤང་བ་དྲོ་རྗེའི་
ཆོག་བརྒྱུད་པ་དང་ཆོས་བདག་པ་ལེ་བ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འཕྲིད་གཞུང་ནོར་བུའི་
སྒྲོན་མེར་བུམ་དབང་ཡན་དང་བར་དོའི་སྒྲོར་མི་གསལ་བ་འདུག་པས་རིགས་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་གཏེར་ལ་རྒྱན་བསངས་འཆད་ཉན་བསམ་སྒྲོམ་གྱིས་ཤིག་པར་གནང་བར་སྦུལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྱོར་
དངོས་རྗེས་ཆང་ཞིག་ཤུང་པའི་འདུན་པ་ལྟག་པར་ཆེ་བའི་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་འཇམ་དབྱངས་གསལ་བ་དང་
འཆོ་བུང་དར་མོ་བ་སྟོ་བཟང་ཆོས་གསལ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་(༡༩)སྤྱར་བས་ཀྱང་བྱེད་པོས་ལོ་རྒྱུ་བ་
ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་དཔལ་བཅུགས་དང་ཟུར་གསང་བདག་སྒྲོ་ལུག་པ་སོགས་ཟབ་ལམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་གྲོལ་བ་བརྟེས་པ་དམ་པ་དུ་མའི་རྣམ་སྤྱུལ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་རོ་པོ་དྲོ་རྗེ་འཆར་
དཔལ་འཕྱོར་ལྷན་གྲུབ་བམ་མཚན་གཞན་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་བཙེ་རུས་གསུམ་གྱི་མཐུས་
རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བག་ཆགས་སད་ཅིང་གཉགས་རྒྱ་ལྷ་སྤྱི་པའི་སྒྲོས་གར་ཟུར་ཐམས་ཅད་
མཁུན་བཙེས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། བཀ་ཆེན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་བྱབ་བདག་
ཁ་ཆང་པ་སྟོ་གྲོས་མཚོག་གི་དྲོ་རྗེ། བ་ཀོར་པའི་རོ་ཅ་ནའི་ཡང་སྤྱིད་ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་སྤྱིད་པ་གསུམ་
གྱི་སྤྱན་རྒྱར་གཏེར་ཁ་དུ་མའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་ལུང་འཕྲིད་མན་དག་སྤྱོད་སོག་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་
པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལ་སྟོ་མིག་ཡངས་པོ་ལུལ་ལྟོ་རྒྱུད་དུ་ལྷུང་བའི་ཟུར་ཉིད་ཀྱི་
རིགས་ལས་ཐུགས་པ་རྒན་པོ་གང་གར་རང་གྲོལ་གྱིས་གཏེར་ཕྱོན་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་རིན་

བོ་ཆེ་བ་ལེ་བའི་འཁྲིད་ཡིག། གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཉིག། རིགས་འཛིན་རྣམས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གསལ།
 ཀྱལ་སྤྱི་ཐུགས་མཚོག་ཅུལ་གྱིས་མཛད་པའི་གསང་སྐོར་གྱི་འཁྲིད། རྗེ་སྤྱོད་ཆོགས་རང་གོལ་གྱིས་
 མཛད་པའི་ཀྱན་བཟང་དགོངས་འདུས་གྱི་སྒྲིང་པོ་དོན་འཁྲིད་རྣམས་ནས་ཁ་འགོང་དགོས་པ་བསྒྲུབ།
 དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་རྣམས་གྱི་གསུང་སྒྲོས་བྱུང་པར་ཅན་ལས་བྱུང་བས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་དབྱེད་པས་
 དག་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡངས་པའི་རིགས་ལ་ཡིག་ཆ་གཞན་ནས་རྒྱས་བཤད་ལེན་ཅིས་དང་ཉམས་
 འཁྲིད་མུང་ཐོག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྐབས་མཐའ་གཅིད་ཅོད་སྒོང་ལུང་སྒྲུབ་མངས་པ་མགོ་སྐོངས་གྱི་རྒྱར་
 འགྲོ་འདུག་པས་དགོས་ངེས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་(༡༡)བཞེག་ཏུང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཀྱན་དགའ་
 ཞེས་པ་གིང་སྤྲུག་ཏེ་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཆོས་བཙུང་ལྷའི་ཉིན་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དམར་པོ་རིང་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རིགས་འཛིན་གྱི་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་གསལ་
 པས་བཀྲིས་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱུང་ཅིག། ཁྱེད་མཆོད་ལོ།། ॥

[illegible]

ལས་བྱས་མི་ལྟ་མཆན་པོ།

ལྷ་ལ་པ། དབང་གྲགས།

ལྷོ་བབ་ཆོས་འཁོར། ལྷོ་བབ་འཕགས་མཆོག། ཆོ་བརྒྱུ་རྣམས།

ཀུལ་མཆོན་བྱམས་པ། བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། གྲོ་བཟང་དམ་ཚེས།

སྒོ་བཟང་མཁུན་རབ། སྤུང་ཚྲིགས་ཚྲིགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།

ཡུལ་ལྷན་པུ་ལྷན་གྱིས། བ་སངས་དོན་གྲུབ། ཟིག་དམར་རྩི།

ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཕྲིན་ལས། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།

བསམ་བློ། བུ་ཆུང་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་རྟོ་རྗེ། བཟ་ལྷོ།

ཀུན་ཀུན་མཁུན་ མཁུན་པེ་མཁུན་ལྟོན། རྩི་ལྟོན། ལྟོན་པ་མཁུན་ལྟོན།

བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བཀྲ་གཡང་།

བདེ་སྤྱིད་ལྟོ་ལ་དགར། ལྟོ་ལ་མ་ལྟ་འདྲོམས། མོ་དབར་སྤྱི་ལ་བཟར།

རྩོགས་ཆེན་འབྲིང་ཡིག་རིག་འཛིན་ནལ་ཁྲུང་བཞུགས་སོ།

བརྒྱུག་པ། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཆོལ་བསྟུ་རྩོགས་སྒྲིག་ཁང་།

པར་འདེབས་ཆེན་པ། ལྷ་ས་ཁྲོང་ཁྱེར་མིང་གིན་པར་འདེབས་ཆེན་ཡོད་ཁྲུང་སི།

པར་ གཞི། 2019 ལོའི་ཟླ་5 ཆེས་31 ཉིན།

པར་ བུངས། 1000

大圓滿释文持明教訓

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2019 年 5 月 31 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་བྱང་ལོ་དཔེ་ཆོགས།
པོད་མྱེད་བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ།